

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 328 • CENA 41,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 3,00 DM
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 19,00 ATS
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
CG 1,30 DEM / 0,67 €
Slovenija 250 SIT

6. oktobar 2001.

JACI OD SMRTI

★ DOK HOLIDEJ ★

328

Frenk Larami

JACI OD SMRTI

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 328

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINČIĆ

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

BODINE'S LAW

Recenzija i adaptacija

Tomislav KETIG

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 27. IX 2001.

Tržište: 6. X 2001.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: DOO DNEVNIK-ŠTAMPARIJA, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy –BODINE'S LAW

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Tomislav KETIG

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Visoki zapadnjak sedeo je u sedlu na leđima svog Miga na vrhu brdskog prevoja i netremice osmatrao zgrade na dvorišnom platou ranča „Dajamond B.“ Prizor pred sobom posmatrao je već punih pet minuta. Ne zato što je imao vremena na pretek i što mu se nije žurilo. Naprotiv. Imao je dovoljno razloga za žurbu, jer je bio umoran, a i konj mu je hramao zbog loše potkovice. Ali u izgledu i atmosferi na tom ranču nešto mu se nije dopadalo.

Posle desetak godina lutanja po zapadnim graničnim teritorijama čovek nauči da unapred shvati hoće li negde biti dobrodošao ili će ga sačekati iskeženih zuba i šutnuti ga što jače.

Slutio je takav doček, ali nije imao izbora: morao je odjahati tamo i oprobati sreću. Jer prešao je veliki put dovede i nije mu padalo na pamet da odustane sada kad je bio nadomak cilja da nađe čoveka koga je tražio.

Nekoliko ljudi poslovalo je u dvorištu. Kada je laganim hodom Holidej usmerio konja ka rančerskoj kući, oni prekinuše s radom i uperiše u njega neprijateljske poglede.

Pre nego što je stigao do kuće, iz spavaonice za kauboje izašao je čovek s naperenom puškom u rukama.

– Hej ti, tamo, došljače, stani gde si!

Čovek je imao veliki trbuh i grubo, koštunjavo lice i nastupao je autorita-

tivno kao neko ko je navikao da ga ostali slušaju. Zato Dok pretpostavi da je to nadzornik na ranču.

Zategavši vođice, on se osloni rukom na kuk i bez straha pogleda u oči čoveka s puškom. Ovakva dobrodošlica ili, bolje rečeno, nedostatak dobrodošlice nije ga nimalo iznenadio. Samo je potvrdio da ga instinkt nije ni ovoga puta prevario.

– Tražim neka obaveštenja – rekao je, praveći se da ne primećuje uperenu pušku. – I hteo bih da napojim konja. Ako bi se našao i neko ko bi popravio potkovicu mom konju dobro bih ga nagradio za njegov trud.

– Da ne tražiš malo mnogo, došljače?

– Samo onoliko koliko čovek može očekivati da dobije kad naiđe na civilizovane ljude – odgovori mu zapadnjak. – U svakom slučaju to se najčešće i može dobiti.

Krupni čovek s puškom se namršti, a onda sasvim izađe iz spavaonice na svetlo dana. Holidej je zapazio da ima duguljastu glavu i proređenu, u pramenove slepljenu kosu neodređene boje. Bio je neobrijan i gledao ga je neprijateljski.

– Ovde ne – rekao je odlučno. – Ovo je ranč „Dajamond B.“ i skitnice su nepoželjne.

Ljudi na dvorištu ostavili su posao i počeli se približavati, neki još uvek dr-

žeći alat u rukama. Zurili su u zapadnjaka.

– Kao što ste i ustanovili, došljak sam u ovom kraju – obrati im se Holidej. – Tražim imanje Kojlovih. Možda mi možete pomoći da ga nađem?

Nadzornik smrknuto pogleda zapadnjaka i ne skidajući pogled s njega, povika:

– Pajk! Pajk! Izadi, molim te, hoćeš li?

Prošlo je nekoliko trenutaka a onda se otvoriše vrata rančerske kuće i mršav, visok čovek iziđe na verandu. I on je imao uzano, duguljasto lice, kratko podšišanu crnu kosu, guste crne obrve i agresivno isturenu bradu. Holidej proceni da može imati preko četrdeset godina.

Nameštajući rukama opasač s revolverom, čovek oslovljen kao Pajk približi se ogradi verande, nasloni se na nju i upitno pogleda nadzornika.

Ovaj puškom pokaza na zapadnjaka.

– Ovde je došljak koji se raspituje za Kojlove.

Pajk se okrenu ka Holideju:

– Šta su vama Kojlovi, mister?

Holidej se trenutak dvoumio, a onda rekao:

– Prijatelji. Tačnije rečeno, Džim mi je prijatelj. Njegovu ženu ne poznajem.

– Kažete da vam je Džim prijatelj?

– Da.

Mršavko pogleda nadzornika i procedi kroz zube:

– Oteraj ga odavde.

Rekavši to, okrenuo se i pošao da se vrati u kuću.

– Hej, čekajte malo! – povika Holidej. – Kakvo je ovo đavolsko mesto? Zar vi uvek tako postupate s ljudima koji vam se obrate za pomoć?

– Samo s onima koji traže obaveštenja o Kojlovima – odbrusi mršavko. – Da vam nešto kažem, mister, radi vašeg ličnog ravnjanja. Ovo je ranč „Dajmond B.“ a ja sam Pajk Larabi, vlasnik tog ranča. Moja reč se poštuje u ovom kraju i ono što ja kažem to i bude. A vama sada lepo kažem da se čistite. – Glavom dade znak nadzorniku: – Otarasi ga se, Kole!

Kol Griffin, kako se nadzornik zvao, preteći je mahnuo oružjem:

– Okreni se i odjaši odavde, mister!

Holidej zažmiri. U njemu se već kuvalo zbog ovakvog bezočnog dočeka. – Mogu li bar da napojim konja? – upita.

– Čisti se! Smesta!

– Od oštećene potkovice konj će mi sasvim obogaljiti. Neće mi trebati više od dvadesetak minuta da to sam popravim. Ja...

Zatvarač puške je škljocnuo i rezak metalni zvuk preseče tišinu. Mada je već ulazio u kuću, Larabi se na vratima okrenuo. Zastao je da vidi koliko će daleko taj došljak ići u iskušavanju sreće s Kolom Griffinom.

– Ti kao da si gluv, čoveče – reče Griffin. – Hajde, sjaši malo tako da ti to ponovim izbliza. Tada ćeš sigurno čuti.

– Vi se sigurno šalite...

– Bolje uradite ono što on kaže, mister – posavetova jedan od kauboja Holideja, dižući lopatu koju je držao u ruci. On i ostali radnici polako su mu se približavali s pretećim izrazom na licu.

Holidej pogleda uperenu pušku i prenese pogled na verandu odakle je Larabi s ciničnim zadovoljstvom pratio šta će se desiti, a onda je polako, preko volje, sjahao. Ali to pokoravanje bilo je

samo maska. Tek što je dodirnuo tle nogama, u ruci mu se našao jedan od njegovih koltova. Zamahnuo je munjevitom levicom i odgurnuo cev Griffinove puške. Nadzornik je nehotice povukao okidač i puška je opalila i rasterala kauboje. Holidej je istovremeno energično kratko zamahnuo revolverom i cilindar kolta tresnu Griffinu po čelu. Ovaj se zatetura i pade, ispruživši se u prašini, a iz nosa mu je pocurio tanak mlaz krvi.

Kauboji su nepomično stajali, zaprepašćeni razvojem situacije. Pajk Larabi je prešao preko verande, lica skamenjenog od bezumnog besa. Šakama je tako snažno stisnuo ogradu verande da su mu zglatci pobeleli.

– Šta ste to uradili, dođavola?

– Vi siđite ovamo dole! – naredi mu zapadnjak ostrim tonom. Po Larabijevom licu se moglo zaključiti da nije navikao na takav način razgovora.

– Slušajte vi, kučkin sine, nemojte misliti da možete doći na moj ranč i tek tako...

Holidej nije bio raspoložen za raspravljanje, jer je znao da sa ljudima kao što su Larabi i Griffin ne može biti razumnog razgovora, a raspravljanje je mogao skratiti samo na jedan način. Njegov revolver je grmnuo i otkinuo nekoliko iveraka s ograde, samo nekoliko santimetara od Larabijeve leve ruke. Ovaj trže ruku u uplašeno poskoki, a s lica mu nestade i poslednja kap krvi.

– Ovamo dole – rekao sam – ponovi zapadnjak odsečno.

Larabi zažmiri i ostade na svom mestu, dvoumeći se da li da poslušati ili ne. Smišljao je kako da se dočepa revolve-

ra, ali je očito došao do zaključka kako je to suviše riskantno pa je polako sišao niz stepenice u dvorište.

Kauboji su nemo posmatrali šta se događa, očekujući od svog gazde neki znak šta da čine. Griffin je stenjao i tresao glavom kako bi odagnao izmaglicu pred očima ali je još bio previše ošamućen da bi mogao da ustane.

– Ovamo! – začu se opet tiha, ali još oštija Holidejeva zapovest.

Larabi priđe tamo gde je zapadnjak stajao. U njegovim očima nije bilo straha već samo ljutine što se neko usudio da tako postupi prema njemu na njegovom sopstvenom ranču. Na licu mu se ogledao ubilački bes i kada je Holidej njegov revolver iz futrole preselio sebi za pojas, rančer muklo zastenja:

– Platićeš mi ovo.

Zapadnjak ništa ne odgovori na njegovu pretnju. Prislonio je cev revolvra Larabiju iza desnog uha i glasom koji nije trpeo pogovora naredio jednom kratkonogom kauboju:

– Osedlaj jednog konja svom gazdi. Žurno!

Kada je ovaj pohitao u obližnji koral da uradi ono što mu je naređeno, Holidej se obrati drugom sredovečnom koščatom kauboju: – Uzmi mog konja i daj mu da se napije koliko hoće. Koliko vidim, imaš tamo pojilo – dodao je, pokazavši korito i pumpu u blizini. Zatim pojača pritisak revolverске cevi iza rančerovog uha:

– Vi ćete jahati sa mnom do granice vašeg ranča. Tako ću biti siguran da mi vaša momčad neće stajati na putu. Jasno?

– Ti si mrtav, skitnice! – procedi rančer, škrgućući zubima.

– Zavežite, Larabi! Trebalo bi da se stidite. Tražio sam nešto sasvim malo i svaki čovek s minumomom ljudskosti u sebi pomogao bi drugome u nevolji. Vi ste započeli ovu igru i sada je igrajte do kraja. – Povisio je glas i doviknuo: – Požurite tamo s konjem!

Košcati kauboj doveo je nazad Holidejevog konja, a kratkonogi osedlanu životinju za rančera. Griffin je još uvek grogi, sedeo na zemlji i trljao bolno mesto na glavi, ne shvatajući šta se oko njega događa.

– Penjite se, Larabi, i budite vrlo pitomi inače ću vam prosvirati kuršum kroz glavu – pripreti Holidej rančeru, pa se okrenu njegovim kaubojima: – Vi, ostali, udaljite se i ponesite ovoga sa sobom – pokaza na ošamućenog nadzornika.

Kauboji pomogoše Griffinu da ustane i odvedoše ga do koralu gde su ga prislonili uz ogradu. Dok su oni bili time zauzeti, Holidej hitro pojaha Miga, u istom trenutku kada se i rančer našao u sedlu.

– Koliko daleko misliš da ćeš stići? – promrmlja Larabi.

– Sada ćemo to da vidimo. – Dok dade znak rančeru da krene ispred njega, a onda ispruži ruku i ne skidajući pogled s namrgođenog kauboja, prisloni cev revolvera rančeru na leđa. – Obarač je zategnut – reče – a prst držim na okidaču. To imajte na umu! Čak i ako mi opalite u leđa imaću vremena da pritisnem okidač i pošaljem vašeg gazdu u pakao. Zato, ako vam je gazdin život mio, budite dobri kao dačići u školi!

– Tvoj zadnji čas će uskoro doći skitnice – procedio je Griffin kroz zube. Opi-

pao je prstima krvave obraze i dodao: – Počni da brojiš dane!

Holidej nije ništa odgovorio. Samo je pojačao pritisak revolverске цеви na rančerova leđa: – Krenite!

Pojahali su lagano iz dvorišta, a uzbuđeni kauboji su ostali kraj koralu, psujući i preteći zapadnjaku zbog njegove drskosti. Onda im Griffin naredi da začute i zaplićući nogama, uputi se prema spavaonici. Osećao je potrebu za viskijem. Uostalom, u ovom trenutku nije mogao ništa da učini, bar dok je došljak držao revolver uperen u njegovog gazdu. Ali jednom, kad-tad, on će morati da pusti Pajka Larabija i kada to učini, on, Griffin, pobrinuće se da nalickani probisvet dobije ono što zasluhuje.

Zastao je na ulazu u spavaonicu, obrativši se jednom od kauboja:

– Šorti, odjaši na pašnjake pored reke i reci Liju i Hauardu da su mi potrebni. Neka brzo dođu ovamo.

– Odmah, Kole – odgovori kratkonogi kauboj, okrenuvši se ka koralu.

Ostali kauboji su prestali da psuju i izmenjali su lukave osmehe.

Znali su šta taj poziv znači a znali su takođe i to da onaj došljak nema nikakve šanse da izvuče živu glavu ako se u obračun umešaju Vins Hauard i Čik Li. Njih dvojica su bili glavni na ranču kada je nešto trebalo silom raščistiti. I inače su bili poznati u tom kraju kao dvojica bezobzirnih revolveraša. S njima dvojicom za leđima, dakle, došljakova sudbina bila je zapečaćena.

★

Holidej rukom dade znak Larabiju da pođe pravcem koji je vodio preko jednog prevoja i dalje ka jugozapadu. Rančer je jahao čvrsto stisnutih usana i ljut, ali prestao je da ređa pretnje Holideju.

– Šta imate protiv Džima Kojla? – upita ga zapadnjak odjednom.

– Ništa, više ništa.

Holidej ga oštro pogleda. Obrve su mu se upitno uzdigle:

– Da nisam doživio ono što jesam, vaše reči bi me mogle prevariti. Kada sam bio rekao da mi je Kojl prijatelj niste me dočekali raširenih ruku. Ot-kud sada ovo?

– Možda je trebalo da pažljivije biraš prijatelje.

Holidej malo grublje gurnu svog tao-ca revolverom u slabine. Larabi zast-nja i rukama se čvrsto uhvati za jabuku sedla.

– Samo tovariš sebi na glavu još više neprimlika, momče – procedi.

– Govorili smo o Džimu Kojlu – reče zapadnjak ravnodušno.

– On je mrtav.

Holidej se trže i oči mu blesnuše.

– Mrtav? Kako? Jesu li ga vaši ljudi ubili?

Rančer se kratko nasmeja:

– Nije bilo potrebno. Budala se ubila sama.

– Lažete! Džim nije od onih ljudi koji bi izvršili samoubistvo.

Larabi pogleda Doka s mržnjom:

– Pre svega pazi na svoj jezik! A dru-go, nisam rekao da je izvršio samoubis-tvo. Rekao sam da se sam ubio. Ubila ga je njegova sopstvena glupost.

– Budite jasniji!

Larabi je uzdahnio:

– Okupljao je odlutala podivljala gove-da gore u brdima. Nešto više u planini bilo je nevreme. Došlo je do provale oblaka i napravila se bujica. Taj glupak, kažem tako iako je mrtav, jer za glu-pake nije šteta što su mrtvi, ulogorio se u jednoj jaruzi. U toku noći bujica je jur-nula kroz jarugu i odnela ga. Našli su ga mrtvog četiri milje dalje, zakačenog o grane jednog drveta. I njegov konj je postao hrana lešinarima.

– Kad se to desilo?

– Pre nešto više od mesec dana. Ako si, dakle, računao da tvog starog pri-jatelja Kojla koštaš dobru večeru, onda si uzalud prešao toliki put. Što je za tebe još gore, može se desiti da ti ovo putovanje bude poslednje.

Holidej nije obraćao pažnju na pret-nju, zanet pričom koju mu je Larabi is-pričao. Po svemu sudeći, to što je čuo bila je istina, jer Larabi nije imao ni-kakvog razloga da laže.

– Džim je bio oženjen zar ne? – upita.

Rančer je na to pitanje odgovorio manje mrzovoljno:

– Da.

– Šta se s njom desilo? – upita Ho-lidej, ponovo pritisnuvši Larabija u bubrege.

Rančer se lagano ispravi u sedlu i ponovo tiho zastinja.

– Ne znam. Pretpostavljam da je još uvek na ranču – odgovori.

– Gde je njen ranč?

– Idi dođavola!

Holidej ga još jednom munu, ali ran-čer stisnu usne.

Nije hteo više da kaže ni reč.

– Kakva vam je korist od ćutanja? – upita ga Dok. – Ja ću ranč u svakom slučaju naći.

– Možda hoćeš, ali bar ti ja neću pomoći.

– Vi mora da ste u ovom kraju vrlo popularni, Larabi. Prosto kiptite od ljubaznosti.

Rančer ga pogleda mrgodno.

– Videćeš da se u ovom kraju moja reč poštuje, čoveče! Samo što ti to on da neće biti od velike koristi – dodao je cinično i odjednom pokazao rukom napred. – Ona rečica označava jugozapadnu granicu ranča „Dajamond B.“, ali nemoj misliti da ćeš biti bezbedan kada je pređeš. Imaćeš još dugo da jašeš dok napustiš teritoriju koju kontrolišem.

Zapadnjak ne odgovori. Posle otprilike jednog časa stigli su do reke i produžili da jašu obalom sve dok nisu naišli na jedan plitak gaz. Za vreme jahanja Dok je motrio na sve strane. Zapazio je dvojicu konjanika na jednom brežuljkastom prevoju i još nekoliko drugih nešto dalje na pašnjacima pored reke. Ali niko od njih nije pokušao da pride bliže. Verovatno su to bili kauboji s ranča zauzeti obavljanjem svojih svakodnevnih poslova.

– Sjašite – naredio je Larabiju.

– Đavo te odneo!

– Sjašite kad kažem! – Revolver se preteći pomakao i rančer, mršteći se, sjaha. Holidej uze uzde rančevog konja i povede ga za sobom preko gaza.

– Možeš računati da si već mrtav – povika rančer za njim.

Na sredini gaza zapadnjak zastade i okrete se.

– Larabi, suviše mnogo brbljate – reče hladno. – Ostaviću vašeg konja negde gde vam neće biti teško da ga nađete, tako da vam ne dam razlog da me optužite kao konjokradicu. S vama čovek mora na sve misliti. A sada zbogom! Vratite se vašima.

Holidej je gledao ozbiljno i nije bilo mesta šali kada je zapeo obarač svog kolta i uperio ga u rančera. Uz poslednji dugotrajan pogled, kao da želi da upamti svaku crtu zapadnjakovog markantnog lica, Larabi se okrenuo na petama i pošao nazad putem kojim su došli.

Holidej ga je otpratio pogledom pre nego što je poterao svog konja i vodeći rančevog za sobom prešao na drugu obalu.

– Kao što sam ti rekao, skitnice, možeš računati da si već mrtav – ponovi Larabi svoju pretnju.

Zapadnjak je jedva razabrao reči koje je čuo ulazeći u jednu suhu vododerinu. Osvrnuo se za trenutak i na vrhu jedne stene ugledao Larabiju s šakama sklopljenim u trubu oko usta.

S omalovažavanjem mu je odmahnuo rukom i nestao u vododerini.

II

Pajka Larabija našao je Griffin. Odmah po Holidejevom odlasku s ranča on je pojahao konja i s jednog uzvišenog grebena dugo posmatrao došljaka koji je, goneći Larabiju pred sobom, krenuo putem prema jugozapadu. Između njih je bio veliki brisani prostor i nadzornik se nije usuđivao da pride bliže.

U jednom trenutku šumarak je zaklonio konjanika od Grifinovog pogleda, baš na domaku rečice koja je činila jugozapadnu granicu ranča „Dajamond B.“

Očekujući da će Holidej osloboditi njegovog gazdu kada stigne do reke, Griffin se spustio s grebena i pojahao u tom pravcu. Nije, međutim, očekivao da će Larabi ostati bez konja i kada ga je takvog ugledao, pohitao je da mu pomogne. Rančer je bio zadihan, crven u licu i oznojan. Čim se Griffin zaustavio pokraj njega, on se skljkao na jednu stenu i počeo požudno da pije vodu iz čaturice koju mu je njegov nadzornik pružio.

– Nisam očekivao da će ti taj kućkin sin uzeti konja, Pajk!

Larabi je otezao neko vreme s odgovorom, sipajući vodu iz čaturice na glavu. Ispljuskao je lice i oči i protrljao vrat mokrom rukom.

– Ta protuva će mi platiti izustio je najzad.

– Da, gazda, platiće. A čudno... čovek bi naoko pomislio da je neki pristojan tip. Lepo je odeven, ima dobrog konja i opremu, a vidi samo kakav se pokazao! Prevario sam se gledajući ga, ali utoliko gore po njega. Znaš, čeka sam da te pusti pa tek onda da nešto preduzmem. Naradio sam da Čika i Vinija vrata na ranč i da nas oni tamo sačekaju.

– Nije mi dovoljno da ga prebiju – zaurao je Larabi. – Hoću da ga vidim mrtvog! Reci Čiku i Viniju da će za to dobiti posebnu premiju! Naći će ga negde na putu za Kojlov ranč. Uputio se tim smerom, mada to ne zna. Pitao me je za put, ali mu je nisam hteo reći, a onda je on sam slučajno pogodio pra-

vac. – Polako je ustao s kamena. – Hajdemo. Vratimo se na ranč.

Na ranču su ih, ispruženi u hladu verande, već čekali Vini Haurad i Čik Li.

Hauard je bio krupan čovek surovog izgleda, s masnim podvaljkom i prerano očelavljenim temenom. Imao je sitne, svinjske oči, nos iskrivljen od mnogobrojnih povreda u svakodnevnom tučama i jedno klempavo uho, koje je ličilo na zgužvan list karfiola. Bilo mu je oko trideset godina, odelo mu je bazdilo na ustajali znoj i prljavštinu, a opšti izgled je odavao neurednu i zapuštenu osobu.

Čik Li je bio mlađi i mršaviji, ali je izgledao jednako brutalan. Blizu ugla usana imao je dubok, rečav ožiljak, koji mu je vukao usne u stranu, pa se činilo da se stalno smeška.

Obojica su nosili po dva kolta i ukrasene opasače pune metaka.

Sjahavši s Grifinovog konja, Larabi jedva da je pogledao u njihovom pravcu. Trupkajući ljutito nogama, ušao je u kuću. Revolveraši su upitno pogledali nadzornika, koji je takođe sjahao. Ličili su na dva lovačka psa, koji samo čekaju da budu pušteni s lanca.

Kol Griffin se osmehnulo:

– Pa... došlo je vreme za nagrade, momci. Larabi traži da onaj skitnica bude mrtav. Za vas dvojicu to će biti lak posao. Ipak, pazite, jer došljak nije naivan. Brz je i lukav, kao što ste verovatno već čuli. Jaše šarca koji hramlje zbog naprsle potkovice, što znači da nije mogao daleko da odmakne. Neće vam biti teško da pratite njegov trag. Još jedna stvar: gazda želi da to obavite pre jutra.

Hauard i Li su odmah ustali.

– Biće urađeno – obeća Hauard, sjak-teći očicama od uživanja pri pomisli na predstojeće nasilje. Uživao je da muči ljude i da gleda kako se previjaju od bola kao crvi.

Griffin se zlobno osmehnu. Bio je siguran da će došljak do jutra biti mrtav, ali je bio i ubeđen kako neće umreti lakom smrću ako to imalo bude zavisilo od Vinija Hauarda.

*

Otklanjanje tragova oduzelo je Holideju dosta vremena, ali je to morao učiniti. Znao je dobro da čovek kakav je Larabi neće dopustiti da se njegova doživljena sramota tek tako završi. Napravio ga je pred njegovim ljudima nesposobnom budalom, pa neće prezati ni od najgoreg nitkovluka da se osveti.

Znao je da tragove nije izbrisao onako dobro kako je želeo. Kopita konja koji je hramao ostavljala su dublji otisak nego obično, pa je postojala mogućnost da je negde propustio da ga izbriše.

Nastavio je da jaše sve dok poslednji odsjaj već zašlog sunca nije prešao u polutamu. Onda je odabrao jedan visoki brdski prevoj da se na njemu ulogori. Noć je počela bez mesečine, tako da nije mogao videti da li ga je neko pratio.

Ne želeći ništa da rizikuje, ugasio je vatru čim je jelo bilo zagrejano, a voda za kafu uzavrela. Hrana koju je te večeri pripremio bila je poslednji ostatak njegovih malih zaliha.

Da konju potkovica nije naprsila nastavio bi da jaše i noću. Ovako je sakrio konja u žbunje i razgazio još vruć pe-

peo i ugašeno ugljevlje. Onda se povukao u žbunje blizu svog konja, naslonio glavu na sedio, zadržao revolver u ruci i navukao šešir preko očiju. Noć je bila topla i mada je računao da će kasnije zahladiti, nije hteo da se pokrije ćebetom. Ako bi se pokazalo nužnim da brzo stupi u akciju, nije želeo da ga išta u tome ometa. A imao je predosećaj da će se to noćas i zbiti.

To što je predosećao stiglo je brže nego što se nadao i zamalo da bude uhvaćen na prepad.

Dremao je kada ga je neki šum trgao. Stegavši čvršće dršku kolta, otvorio je oči i pogledao ispod oboda šešira. Nije mrdnuo ni prstom dok je načuljenih ušiju osluškivao da li će se taj šum ponoviti. I zaista se ponovo čuo – šum jedva čujan, koji bi čovek nedovoljno iskusan u životu na zapadu mogao smatrati uobičajenim noćnim šumom, prouzrokovanim kretanjem neke noćne životinje.

Ali Holideju je taj šum bio dobro poznat: grebanje odeće po kamenu dok čovek lagano puzi, penjući se na vrh prevoja.

Bio je trenutak za akciju. Dok se otkotrljao s mesta na kome je ležao, odigao šešir s čela i uperio revolver u pravcu odakle je šum dolazio. Ugleđavši pri slaboj svetlosti zvezdanog neba nejasnu siluetu pognutog čoveka, opalio je bez razmišljanja. Neko je kriknuo i Holidej je video kako se ta silueta trglala, a zatim se začulo kotrljanje tela niz padinu.

Ali na prevoju se nalazio još jedan napadač. Njegova puška grmnula i tane se odbilo od stene jedva podalje od Dokovog ramena. Holidej se ponovo

zakotrljao i umalo pao pod kopite svog Miga koji se od pucnjave i sevanja jako uplašio i počeo da gazi žbunje oko sebe.

Tanad iz puške ponovo prozviđaše kroz granje i jedno udari u konstrukciju sedla iza kojeg se zapadnjak u međuvremenu zaklonio. Dok je sada znao položaj napadača. Klekao je i nanišao u tom smeru. Kolt u njegovoj ruci grmnu i on začu stenjanje, praćeno zveketom puške koja se kotrljala niz kamenitu padinu. Ugledao je nejasnu siluetu kako trči prema zaklonu iza jedne stene. Dok ponovo opali. Begunac se trže od udarca taneta i skotrlja se niz padinu za svojim ortakom.

Zapadnjak dograbi vođice svog konja, osedla ga, pa se vinu u sedlo, nabi šešir čvršće na glavu i pojaha duž grebena ka jednoj grupi stena koju je već ranije primetio, a koja mu se činila dobrim zaklonom u kome će sačekati zoru.

Kada je granula prva sivkasta svetlost praskozorja ugledao je telo drugog čoveka na koga je pucao, zgrčeno na jednoj steni u podnožju. Potražio je pogledom prvog napadača, ali ga nije ugledao.

Sačekao je strpljivo da se sunce ispne na horizontu a onda oprezno obišao okolinu, ali nigde nije bilo ni traga od tog ubice. Umakao je i poveo oba konja. Zaključivši da više nema šta da traži, spreman na iznenađenje, uveren da čovek kao što je Larabi ne odusta- je tek tako, krenuo je niz padinu.

*

Pajk Larabi bio je dobro uzdrman kada se odmah nekako posle doručka Vins Hauard vratio na ranč, umrljan krvlju i prašinom, vodeći sa sobom Lijevog konja, što je značilo da je Čik Li mrtav.

Upravo je sedeo za stolom i pušio cigaru, dok je sluga Indijanac sklanjao posuđe. Ustao je i izišao u dvorište.

Stigavši do korala, Hauard je skoro pao s konja i kauboji istrčase iz spavaonice da mu priteknu u pomoć. Larabi ih grubo odgurnu u stranu i reče Grifinu da revolveraša spusti na zemlju. Pogledao je kratko ranjenika i naredio jednom kauboju da pozove kuvara da donese dosta tople vode.

Nadzornik ranča je kleknuo pored Hauarda i raskopčao mu košulju. Revolveraš je dobio metak u gornji deo grudnog koša, a lice mu je bilo izgrebano od komadića škriljaste stene odlomljenih kuršumima. Ispod ključne kosti imao je duboku posekotinu, iz koje je obilno tekla krv. Nije se moglo oceniti da li je kuršum još uvek u telu ili nije.

Hauard je bio siv u licu, što od doživljenog šoka, što od gubitka krvi i gledao je ljude oko sebe staklastim pogledom. U tom je stigao kuvar, noseći veliku činiju tople vode, jod, zavoje i bočicu brendija, koju je odmah prislonio Hauardu na usne. Ovaj je požudno otpio nekoliko gutljaja, zakašljao se, pa ponovo potegao iz bočice, dok se kuvar dao na čišćenje rane.

Kada je primetio da je revolveraš sasvim došao sebi i da je svestan svega šta se oko njega događa, rančer kleče

pokraj njega, stavi mu ruku na zdravo rame i netremice mu se zagleda u oči:

– Jeste li ga sredili?

Vins Hauard lagano odmahnu glavom:

– Kučkin sin se nadao da ćemo poći za njim i čekao nas je. Pogodio me je čim sam zakoračio preko vrha prevoja Ketidrel Ridž. Srećan sam što u padu nisam slomio vrat. Čik je već bio na grebenu. Čuo sam kako je njegova puška pukla, ali ta skitnica se pokazala veštija nego što smo se nadali. Pogodio je Čika. Smaknuo ga je kao gline-nog goluba. Ja sam se nekako dovukao do konja i pobegao.

Larabi opsova i uspravi se.

– Opasniji je nego što smo računali, Pajk – reče nadzornik ranča tiho.

Smrknut u licu, rančer klimnu glavom:

– Nitkov! Sredio mi je dva najbolja čoveka. Jednog je ubio, a drugog obo-galjio. Uštva nalickana!

– Čekaj samo kad ga svi zajedno dohvatimo, Pajk...

Larabi se namršti.

– Sada je verovatno već daleko. Sigurno je odjahao na Kojlov ranč. Ali, dobiće on svoje! Ako mene pitate, siguran sam da će ostati na Kojlovom ranču kad sazna šta se događa i šta se sprema Karolini Kojl. A ako bude toliko glup da promoli lice u gradu... – Pajk Larabi se podmuklo osmehnu. – Nisam ja tek tako, bez razloga, prikao šerifsku zvezdu Rajliju Volsu na prsa.

Grifin se zlobno nasmeši:

– Trebalo je da znam da ćeš za svaki problem naći pravi odgovor, Pajk. A šta ćemo s Vinijem?

Rančer nestrpljivo odmahnu rukom:

– Odvedi ga lekaru. Ovakav kakav je nije mi ni od kakve koristi.

Posle te bezdušne primedbe, Larabi ponovo zadenu cigaru u zube i odlučnim korakom uputi se nazad prema glavnoj zgradi.

*

Jutro je bilo već poodmaklo kada je na jednom proplanku, okruženom proređenom šumom, u podnožju brda, Holidej ugledao brvnaru.

Pre nego što je primetio tanku, jedva vidljivu spiralu bezbojnog dima, osetio je njegov miris. Sivi oblaci valjali su se nebom, preteći skorom kišom, pa on reši da iz zavežljaja na sedlu odmota kišni ogrtač, radije nego da zaklon od nevremena potraži u šumi ka kojoj bi morao požuriti. Konj mu je jako hramao i znao je da ne bi izdržao nikakvo ubrzanje i nastavak puta.

U normalnim prilikama mogao je zaklon od nailazećeg nevremena potražiti u brvnari, ali imajući još uvek na umu kakav je doček doživeo na „Dajamundu B.“ strepeo je da bi i ovde moglo biti slično.

Tek što je razmotao ogrtač, pale su prve kapi i on ga prebaci preko ramena i zakopča do grla. Navukao je dublje šešir na čelo i uvukao glavu u ramena.

To mu je spaslo život. Jer nešto je u tom trenutku proletelo pored njegovog lica zujeći kao razljućena pčela, a odmah zatim odjeknu prasak puške. Ug-

leđao je oblačić dima koji se dizao iznad jednog od prozora brvnare.

Hitac iz puške planu još jednom i tane prozuja kroz obližnje granje, odbijajući na sve strane iverke i grančice. Holidej potera konja u zaklon iza obližnjeg drveća. Sjahavši, izvukao je revolver i prilegao iza drveta, proklinjući u sebi što je razdaljina do brvnaree prevelika za precizan hitac. Ipak je nanišanio prema prozoru.

– Baš neka gostoljubiva zemlja – promrmljao je, ispalivši prvi hitac.

Puška, isturena kroz prozor, odgovorila je i iverje se rasprsnu nedaleko od njegove glave.

III

Da mu konj nije tako jako hramao, zapadnjak bi jednostavno odjahao, pažeći pritom da između njega i opasnog strelca iz kuće bude drveća kao zaklon.

Kiša mu se slivala niz vrat i on je drhtao od hladnoće. „Šta je tu je“, pomislio je mada mu je položaj bio težak. Nije nameravao da daveka ostane tu gde je i da prokisle do gole kože dok napadač uživa u kući na suvom i toplom. Otkopčao je ogrtač i iz sve snage potrčao između drveća, pucajući iz oba kolta. Kada je odjek njegovih hitaca zamro, on je već obišao kroz šumarak i nalazio se u visini zadnjeg zida brvnare. Ako je uspeo da izmakne strelčevom oku, onda je njegov poduhvat već upola uspeo.

Strelac iz kuće ponovo otvori vatru, ciljajući i dalje ka mestu gde se zapadnjak prethodno nalazio. Holidej je sada znao da je njegov rafal naterao strel-

ca da sagne glavu, pa ovaj zato i nije opazio kad je on potrčao kroz šumarak. To je ukazivalo da strelac u kući nije bio mnogo iskusan.

Sada već sasvim sigurno u sebe, Dok bez oklevanja potrča preko jedne omanje čistine, preskoči preko uzane leje s povrćem, provuče se kroz ogradu od letava i šćućuri se iza malog kokošinca, proklinjući u sebi prokletu perad koja je, uplašena njegovim prisustvom, zakokodakala. Odmah je skočio odatle prema zadnjim vratima, gde je za trenutak zastao i oslušnuo. Unutra se ništa nije čulo. Izmahnuo je nogom i gurnuo u vrata koja su se s treskom polomila i otvorila. Odmah je opazio strelca šćućurenog pored prozora na prednjem zidu brvnare, koji se na tresak vrata munjevito okrenuo, pritom se zaplevši. Seo je nespretno na pod, pritisnuvši tim nespretnim pokretom pušku između svog vitkog tela i zida. Sada je bio bezopasan i nemoćan.

Holidej je uperio revolver u njega.

– Ako se samo makneš prosviraću ti tu ludu glavu! – reče.

Tek tada je opazio da strelac uopšte nije muškarac, nego žena s dugačkom kosom boje lana, koja joj je padala skoro do polovine leđa. Prkosno je zabacila glavu i ne pokazujući ni trunke straha pogledala u uperen revolver.

– Odlazite iz moje kuće, lupežu! – prasnula je, a zelene oči su joj sevnule. Čak i tako, iznenađena, ali više gnevna nego uplašena, bila je lepa, pomisli i Holidej i priseti se u istom trenutku kako mu je Džim Kojl pisao o zeleno-kojoj ženi s kosom boje lana.

– Misis Kojl? – upitao je naglo, zain-teresan za ženu koja je pokazivala toliko odlučnosti i energije.

Ona je i dalje sedela i zurila u njega.

– Jeste li vi gospođa Kojl?

– Zašto pitate – prasnula je – kad dobro znate ko sam ja. Hoćete li to možda da proverite pre nego što pritisnete okidač?

– Hej, stanite malo! Nemam nameru da vas ubijem... iako se niste baš ljubazno poneli prema meni. – Holidej ot-koči kolt i, osvrnuvši se oko sebe, vrati ga u futrolu. Podigao je ruke i pokazao joj prazne dlanove. – Vidite? Shvatate sada da nemam nameru da vam učinim ništa nažao?

Istoga trenutka ona je skočila, do-grabila pušku iza leđa i uperila je u za-padnjaka. U toj situaciji Dok nije imao izbora, jer je mahnita žena mogla po-vući okidač, a iz te blizine nije bilo šan-se da promaši. Skočio je kao panter, zamahnuo nogom i čizmom dokačio cev puške, koja je poletela uvis baš kad je žena povukla oroz. Puška grunu i tane prosvira kroz terpapir i drveni krov, a onda je Holidej dograbio puš-čanu cev i istrkao je iz ruke oružje koje se još pušilo, takvom snagom da je ona poletela napred i pala, dočekavši se na ruke i kolena. Kriknula je uplaše-na dok je zapadnjak bacio pušku iza sebi i u nastupu ljutine zgrabio je za kosu i zabacivši joj glavu unazad pog-ledao je u još uvek ljutite i prkosne oči.

– Čujte, za ime božje, hoćete li se već jednom smiriti?

– Pustite me, vrag da vas nosi!

– A zašto bi trebalo da vas pustim? Verovatno da biste mi onda zarili nož u rebra. Ne, ne puštam vas dok se ne

smirite! – Zatresao joj je glavu jer je mlada žena počela da se koprca i da se otima. – Slušajte me dobro! Tražim vas već dani!

– U to ne sumnjam! Mada bih s pravom mogla očekivati da će vam Lara-bi reći gde možete da me nađete. To je mnogo jednostavnije.

– Nemam ja nikakve veze s Larabi-jem. Ja sam Dok Holidej. Ja sam Dži-mov prijatelj!

Prestala je da se otima i s nevericom ga pogledala. – Dok – ponovila je tiho. – Vi ste Dok Holidej? – Onda se opet namrštila. – E, pa to ćete morati da mi dokažete! Svako može da dođe i da mi se predstavi kao Džimov prijatelj!

Dok uzdahnu:

– Čujte, ja imam jedno Džimovo pis-mo, istina nešto starijeg datuma, ali rukopis ćete valjda prepoznati. Pismo se nalazi u mojim bisagama na sedlu. Kiša pada kao iz kabla, a moj konj je svezan tamo u onoj skupini drveća, ne-daleko od brvnare.

Kiša je tako jako bubnjala po drve-nom krovu da je zapadnjak morao sko-ro da viče da bi ga ona čula. No, na nje-nom licu nije se videla nikakva pro-mena.

– Baš me briga i ako budete morali da plivate! Hoću da vidim dokaz pre nego što vam poverujem.

– Tako znači? Sto mu gromova, neka vam bude! Ali ako ja moram da budem moka, bićete i vi. – Povukao ju je za kosu prema vratima. – Ako vas pove-dem sa sobom bar ću biti siguran da mi nećete prosvirati glavu kuršumima dok sam tamo napolju.

– Pustite me da uzmem nešto što će me zaštititi od kiše.

Holidej joj dozvoli da uzme čebe s konopca i prebaci ga preko glave i ramena. Onda, bojeći se da bi mogla u nastupu očajanja da mu pobegne, zgrabio ju je za mišicu i poveo sa sobom preko blatnjavog dvorišta kroz kišu koja je lila kao da se nebo otvorilo, do mesta gde je njegov Mig stajao oborene glave ispod jednog drveta, dok mu se kiša u mlazevima slivala niz leđa. Žena se namrštila kad je videla kako se jadna životinja naslanja na jednu nogu, a drugu, bolnu, drži u vazduhu. Tek onda kao da joj je srce omekšalo, reče Holideju da može rasedlati konja i ostaviti ga u maloj štali odmah iza kuće. Dok to i učini i noseći bisage i čebad oboje su se, pljuskajući nogama kroz žitko blato, vratili nazad u brvnaru. Ušavši, žena je odmah podstakla vatru, bacivši na nju nekoliko suvih komada drveta.

Za to vreme zapadnjak je preturao po bisagama i izvadiвши iz jedne stare lisenice iskrzanu kovertu pruži je ženi.

Ona brzo dogradi pismo, letimice pogleda kovertu, a onda izvadi papir, sede na stolicu pored grubo tesanog stola i počne da čita.

Holidej je posmatrao kako se izraz njenog lica malo-pomalo menja, ali trebalo je da pismo pročita do kraja pa tek onda da poveruje kako zaista ima posla s čovekom koji joj nije neprijatelj. Digla je pogled s pisma i slab smešak joj je zaigrao na usnama. Holidej opazi da su joj oči vlažne. Uz primetno drhtanje ruku vratila mu je pismo.

– Mislim... mislim da mi više ništa nije potrebno. Sada verujem da ste vi onaj za koga se izdajete. Džim vas je često opisivao i vidim da vi zaista ličite na čoveka o kome mi je govorio, mada

sam uvek mislila da ste vi znatno stariji. Verovatno zbog toga što vas je predstavljao kao iskusnog čoveka koji poznaje život.

– Pa, možda sam Džimu tako izgledao jer sam nešto stariji od njega. I ja sam tako gledao na one koji nešto više znaju od mene. – Nekoliko jedva primetnih borica, izazvanih blagim osmehom, ukazalo se na uglovima njegovih sivoplavih očiju i to je donekle omekšalo oštrinu crta njegovog lica. Gusta, tamnomrka, skoro crna kosa, sa plavkastim prelivima, skrivala mu je vrhove ušnih školjki i s potiljka padala na vrat kao bujan, začesljani talas.

Ustao je i pogledao je s visine svojih metar i devedeset. Mišićavih, ali ne previše širokih ramena, uzanog struka i s koltovima sa drškama od slonovače, opasanih ispod skladno skrojenog sakoa od tamnosivog tvida, koji je nosio preko od dugog putovanja izgužvane košulje i svilenog prsluka, izgledao je Karolini Kojl baš onako kako ga je Džim opisivao, više džentlmen nego revolveraš, više čovek koga vetrovi sudbine nose kroz buru života, nego čovek željan pustolovina.

– Trebalo vam je dosta vremena da dođete ovamo – rekla je kao da ga blago prekoreva.

– Tačno. Ali pismo je stiglo u određište kada ja nisam bio tamo i prošlo je više od dva meseca dok sam ga primio. Znaite, ja dosta putujem i nije me lako naći. – Privukao je vrhom čizme slobodnu stolicu i seo. – Nadao sam se ipak da će Džim naći neku zamenu za mene, ali Larabi mi je rekao da sam zakasnio i da je Džim izgubio život u nekoj poplavi...

Karolina Koji je klimnula glavom i kažiprstom obrisala suzu ispod oka. – Pre četiri sedmice. Znam da je svima izgledalo da je to nesrećan slučaj, ali ja ipak okrivljujem Larabija. – Izraz lica joj je postao tvrdi. – A kako se desilo da ste vi s njim u tako prijateljskim odnosima da razgovarate o tome?

Holidej joj u nekoliko rečenica objasni kako je stigao na ranč „Dajamond B.“ i kako je došao u sukob s njegovim vlasnikom.

– Oh, sada shvatam – na licu joj se video izraz olakšanja. – Pa, eto, kao što sam rekla, ja okrivljujem Larabija za Džimovu smrt. Od kako smo došli i naselili se na ovom imanju on nas je neprestano gnjavio i progonio. Svako ko bi došao da radi za nas bio je negde sačekao, u gradu ili izvan njega i dobro „preslišan“, što znači prebijen. Njegovi ljudi su rušili naše ograde i razjurili nam stoku, uključujući tu i ona divlja grla koja su dolazila na naš ranč. Nije vredelo ništa što smo se žalili šerifu, jer je šerif Larabijev čovek, kao i veći na službenih lica u gradu.

– Da, to je dosta obična pojava kada u jednom kraju postoji moćan i bezobziran čovek. Ali kako je došlo do toga da sumnjičite Larabija za Džimovu pogibiju? – upita Holidej.

– Pa evo kako. Njegovi ljudi su namereno naterali jedno naše krdo u klanac gde se Džim udavio. Tih dana je neprekidno padala kiša i Larabi, koji je ovde rođen i odrastao znao je vrlo dobro da se u tom klanacu posle tolikih kiša mora stvoriti bujica. Budući došljak i neiskusnik, uz to i ne poznavajući teren, Džim tu opasnost nije

ni slutio. Rezultat toga je bio da ga je bujica odnela.

– Može biti da ste u pravu, ali nema načina da se dokaže kako mu je Larabi namestio klopku.

– To znam. A i kakva bi korist bila ako bi se dokazalo? Džima to ne bi vratilo u život.

Žena odjednom briznu u plač i nekontrolisano zajeca. Holidej ju je ćutke gledao i pustio da plače, smatrajući da je bolje da tako olakša duši. Ustao je i prišao vatri, pozabavivši se pripremanjem toplog napitka. Kada je kafa bila gotova i kada ju je Dok nadio u dve šolje, ona je već ovladala sobom i moglo se s njom dalje razgovarati. Obrisala je oči, crvene od plača i s osmehom mu zahvalila kad joj je pružio šolju.

– Oprostite. Ali ovo je prvi put posle Džimove smrti da sam imala priliku da se stvarno opustim. Nisam do sada plakala i... priznajem da se osećam krivom. Ali kada sam videla pismo pisano njegovom rukom i znajući da ste Džimov prijatelj, nešto je u meni puklo i više nisam mogla da se uzdržim. Ja u ovom kraju nemam prijatelja s kojima bih mogla tako da razgovaram kao s vama. Nismo ih uspeli steći, jer se svi plaše Larabija.

Holidej s razumevanjem klimnu glavom.

– Verujem da vam je to činilo dobro.

Ona se odsutno igrala šoljom, kao da ne namerava da popije kafu do kraja. – Da, to je teško shvatiti... Sve vreme sam morala da se borim protiv Larabija i opšte odbojnosti i neprijateljstva koje nam je on u gradu nametnuo. Na primer, odjednom mi je otkazan kredit

u trgovinama i to me je teško pogodilo...

– Da, primetio sam da su vam zalihe vrlo tanke kada sam tražio kafu. Rekao bih da se u poslednje vreme niste baš obilno hranili.

Ravnodušno je slegla ramenima.

– Nisam ni bila pri apetitu. Ali ne bih umrla od gladi iako mi je kredit otkazan. Imam u bašti sopstveno povrće, imam kokošaka i dosta jaja. To je dovoljno da se preživi.

Holidej oseti sažaljenje prema toj ženi, ne samo zbog toga što je ona bila udovica njegovog prijatelja, već i zato što je kao ljudsko biće očigledno u poslednje vreme doživljavala pravu tragediju. A imao je i utisak da mu ona nije ni izbliza rekla šta je sve pretrpela.

– A oko čega ste se sukobili s Larabijem? – upitao ju je direktno.

Stisnula je usne.

– On je jedna pohlepna, grabežljiva svinja, koja ne bira sredstva da se dočepa onoga što želi. – Mahnula je rukom, kao da obeležava prostor oko sebe. – Naš ranč je velik samo kao polovina prosečnog imanja, a Larabijev „Dajamond B.“ se prostire na mnogo hiljada jutara u vidu trougla čiji vrh dodiruje našu zemlju. Na drugoj strani našeg ranča postojao je još jedan mali od nekoliko stotina jutara. On je zagrađivao Larabijev ranč na mestu na kome su njegova goveda imala običaj da svake sezone odlutaju. Pri tom lutanju ona su prelazila i preko tog ranča, kao i preko naše zemlje. Larabi se plašio da se može desiti da izgubi deo svoje stoke, pa je počeo kampanju zastrašivanja. Konačno je uspeo da nagovori vlasnika tog drugog ranča da mu svoje imanje proda

praktično budzašto. Sada je ovo moje imanje kao neki trn između dva njegova: jednog velikog i jednog malog. Njemu naša zemlja nije potrebna i može lako da je zaobiđe ako hoće, ali on je rešio da sve uzme pod svoje i da zaposedne ceo ovaj kraj. Zato se okomio na nas s ciljem da nas odavde otera.

– Džim se, naravno, odupro.

Karolina klimnu glavom:

– Da, ali Džim je bio sam. Kao što sam vam rekla, svako ko bi došao da radi za nas bio je premlaćen, a Džim nije mogao istovremeno da s uspehom vodi ranč i da čuva stoku i imanje od Larabijevih povremenih upada. Za jednog čoveka to je bilo previše.

– I zbog toga mi je Džim pisao i pozvao me da dođem? – Holidej lagano zavrtne glavom. – Šteta što mi to nije u pismu otvoreno rekao. Rekao je samo da mu je potrebna moja pomoć i da bi za njega bilo vrlo korisno ako bih došao. Nije rekao da je situacija toliko kritična.

– Pa, Džim je uvek bio takav: previše ponosan da otvoreno traži pomoć.

– Sa mnom nije trebalo da bude takav i da se usteže. Ja nisam zaboravio da mi je on svojevremeno spasao glavu i ja bih i s drugog kraja sveta došao da mu pomognem.

Karolina ga zainteresovano pogleda:

– Kakvi su zapravo bili vaši odnosi s Džimom? Sve što znam jeste da vas je vrlo često pominjao i da vas je smatrao dobrim prijateljem.

– To je dosta obična priča o ljudima koji su se sreli u teškim trenucima. Džima sam sreo više puta, ali u dva maha. Najpre sam ga viđao u severnom Teksasu gde je on učestvovao u stoča-

rskom ratu. Ja sam se tamo držao po strani jer se nisam slagao s metodama ni jedne ni druge strane. Kada se to okončalo, krenuo sam na jug i upao u bitku s Indijancima. Ne svojom voljom, jer u načelu smatram da smo nepravilni prema crvenokošcima koje guramo s njihove zemlje. Ali morao sam da se branim, jer crvenokošci nisu imali vremena da pitaju šta ko misli. Tu mi je Džim spasao život. Ostao sam sam i s ranom od koplja ležao sam bespomoćan dok se jedan crveni ratnik spremio da mi uzme skalp. Onda se Džim pojavio. U dva koraka skočio je Indijancu na leđa i dohvatio ga rukama za kosu, tako da me je tomahavk promašio i samo mi je odsekao pramen kose pored uha. – Rukom je povukao kosu s čela i otkrio jedva primetan ožiljak na slepočnici. – Evo, vidite koliko je falilo da odem u večna lovišta! Zato mi je sada jako žao što nisam stigao ovamo na vreme...

– Tu se ništa ne može – uzdahnula je Karolina. – To je sudbina.

– Da se vratimo na Larabiju – reče Dok, počutavši malo. – Rekli ste da vam stalno pravi velike neprilike?

– Da. Naročito u gradu. Grad u velikoj meri zavisi od njegovih porudžbina, pa je tako skoro svako u njemu nekim interesom povezan s njim. On, takođe, drži u svom džepu i lokalnog šerifa. A i ovde na ranču... bila sam najmla jednog čoveka, došljaka u gradu, da mi prikupi svu stoku kako bih videla s čim raspolazem. On je jednoga dana izjahao u preriju i nije se vratio. Zabrinula sam se, naravno, šta je s njim i pošla sam da ga tražim. Našla sam ga teško povređenog i donela sam

ga kući, ali čim se oporavio od povreda on je otišao. Nisam mogla da se ljutim na njega, jer bi svako na njegovom mestu isto učinio... Onda... dešavalo se da u toku noći konjanici jurišaju na moju kuću, da pucaju i mecima razbijaju prozore, da njihovi konji izgaze povrće u bašti i da mi prevrnu burad za kišnicu. Sve mi se to od Džimove smrti naovamo događalo ovde... a šta se dogodilo na pašnjacima to i ne znam, ali ne bih bila iznenađena ako bih saznala da su žičane ograde poobarane, a stoka rasterana...

Holidej ju je ozbiljno gledao:

– Da li vam je Larabi nudio da otkupi vaš ranč?

– Od, da, davao mi je izvanredne ponude – ženin glas zvučao je sarkastično. – Dvesta dolara za imanje, stoku i sav inventar i još je rekao da je to zadnja cena o kojoj nema diskusije.

Holidejeve oči se suziše.

– On je stvarno poslednji nitkov! – reče. – Pa ovaj ranč vredi bar deset puta toliko!

– Sa stokom još i više... – pod pretpostavkom da mi je nešto stoke i ostalo.

– Kad sam se pojavio... vi ste me očigledno smatrali za Larabijevog čoveka. Zar ste zbilja mislili da sam poslat da vas ubijem? Malo koji čovek bi tako nešto učinio samoj, nezaštićenoj ženi.

– Pa... jeste. Ali evo šta se desilo juče. Larabi je dojahao ovamo i rekao mi da ako ne pristanem da mu prodam imanje po njegovoj ceni, onda će on preduzeti mnogo drastičnije mere. Ja nisam mogla znati na kakve mere on misli i bojala sam se da neće prezati ni od ubistva.

Holidej zaklima glavom.

– Moguće je da sam ga ja odvratio od tih njegovih napadačkih primisli. I ranije sam se sukobljavao s ljudima njegovog kova i takvi tipovi nisu za mene novost. Oni misle da je ceo svet njihov i spremni su na svako nasilje. Od takvih tipova koža mi se ježi.

Dok je govorio, Karolina ga je pažljivo posmatrala i kada su im se pogledi susreli, osetila je kako njegov pogled kroz njene oči ponire u njene misli i dušu, pa se blago zarumenila i skrenula pogled.

– U svakom slučaju, mister Holideje – rekla je, osećajući kako joj reči zastaju u grlu – to sada više nije važno. Odlučila sam da prihvatim Larabijevu ponudu.

– Šta?!

– Teško da ima ikakvog razloga da i dalje ostanem ovde, zar ne? – U rečima joj se ponovo osetio gnev koji je iskazala kad se Dok prvi put pojavio u kući. – Ja sam vlasnik ovog ranča, ali kao da i nisam. Nemam od njega nikakve koristi, a on će svakim danom gubiti na vrednosti. Pod jedan, ne mogu angažovati nikoga da radi za mene. Pod dva, najverovatnije je da su sve ograde na pašnjacima poobarane i da mi je stoka rasterana ili ukradena. Pod tri, ne mogu više ništa u gradu dobiti na kredit i nema skoro nikakve nade da ću moći da izvršim opravke na ogradama ili da dođem do nove stoke. Imam sestru u Sokoru, koja me već godinama zove da je posetim. Ona je udata za advokata koji tamo veoma uspešno pravi karijeru. Ako prodam ranč Larabiju, kao što sam odlučila, imaću dovoljno novca da platim kartu donde i da mi još nešto pre-

ostane. Nažalost, moraću opet početi iz početka. To nije lako, pogotovo što nemam Džima pored sebe, ali još uvek sam mlada i nadam se da neću sasvim propasti. Uostalom i nemam drugog izbora i tako mora biti.

– Čekajte... mora postojati izlaz. Ne možete dopustiti Larabiju da vas tek tako izgura s vašeg imanja, misis Kojl.

– Onda mi recite kakav drugi izbor imam! – prasnu ona.

– Pa, eto, sada sam tu ja. Možda ja mogu pomoći.

– Veoma uvažavam vašu ponudu, mister Holideje – osmehnu se mlada žena – ali vi ste samo jedan čovek. Bez obzira što ste, kako mi je Džimi pričao, hrabri iiskusni, sam samcit ne možete protiv Larabija koji ima najmanje četrdesetak ljudi. Razume se da svi oni nisu revolveraši i nevaljalci, ali on ima dovoljno i takvih da osigura svoju vladavinu u ovoj pokrajini ako bude potrebno i najsurovijim merama. Bojim se da ste došli suviše kasno da biste mi bilo kako mogli pomoći.

Holidej se s tim nije slagao. Karolina je udovica Džima Kojla, kome je on dugovao život i sve što je dugovao Džimu sada je dugovao njoj. Čak i više. Nije mogao dopustiti da mirno gleda kako ona budzašto prodaje ranč tom kućkinom sinu i tako izgubi sve što je Džim sopstvenim rukama izgradio.

Dok je razmišljao, opazio je kako Karolina nervozno krši prste i premišlja se da li da mu još nešto kaže ili ne. Onda se ipak odlučila, podigla glavu i tiho rekla:

– Ima još nešto, mister Holideje, što je, zapravo i najvažnije. Ja... nosim Džimijevo dete i ni po koju cenu ne bih

da rizikujem da mu se nešto desi. To dete... hoću da ga imam živog i zdravog zauvek.

Dok je čutao neko vreme. Tišinu je poremetilo samo škljocanje njegove pozlaćene tabakere iz koje je izvadio jednu od svojih mirišljavih cigara. Kresnuo je palidrvce, povukao snažan dim i odbio nekoliko kolutova. Prišavši prozoru primetio je da kiša ne pada više tako jako. Zagledao se u sivilo oblačnog dana.

– Vaša beba će imati svoj dom upravo ovde, misis Kojl – rekao je mirno, ne okrećući se. – Ovo je Džimov dom. On ga je izgradio za vas i za decu koju je očekivao da će imati. Vi biste oskrnavili uspomenu na njega ako biste imanje prodali kojotu kakav je Larabi.

– Dodavola, mister Holideje – zavalila je Karolina, stežući pesnice – zar mislite da ja to ne znam? Zar mislite da se ne bih uhvatila za neko drugo rešenje kao davljenik za slamku kada bih znala da takvo rešenje postoji?

Okrenuvši se i oslonivši se o prozor, Dok ju je pažljivo slušao i gledao.

Nisam želeo da vas uznemirim ili da u vama izazovem grižu savesti – rekao je – i mogu razumeti da želite da se osigurate da se ništa rđavo ne desi vašoj bebi, misis Kojl. I dobra vam je ideja da posetite vašu sestru u Sokoru. Ali mislim da postoji drugi izlaz od onog koji ste odabrali.

– Noćima sam mislila o tome. Nema ga, mister Holideje.

– Pretpostavimo da vi odete u Sokoro – nastavio je on tiho, kao da ona ništa nije rekla – a ja da ostanem ovde. Ja nisam rančer, ali znam kako se vodi ranč i živim duž granice već godinama.

Naći ću tu nekoga ko će popraviti vaše ograde, sakupiti vašu odlutala goveda i žigosati divlju stoku. Ako ne nađem nikoga, onda ću to učiniti sam. Za to vreme vi ćete vaš ranč izložiti prodaji kod svakog posrednika u trgovini nekretninama odavde do Sokora. Neko će se već pojaviti s boljom ponudom od Larabijeve. Ima još ljudi koji znaju koliko ovo imanje vredi i koji se neće uplašiti od Larabijevog mrštenja. Kad prodate imanje nadoknadićete troškove koje budem imao oko plaćanja radne snage i ostalog što iskrnsne. Hoćete li da razmislite o tome?

Karolina duboko uzdahnu.

– Nema potrebe da razmišljam jer unapred znam da od toga neće biti ništa. Larabi vam nikada neće dozvoliti da vodite ovaj ranč i sprečiće vas u nastojanjima, ne birajući sredstva. Čak i ako uspete da popravite ograde, on će ih ponovo polomiti. Bojim se za one koje biste uspeli da angažujete, a bojim se i za vas.

– Vi ste, izgleda, zaboravili da sam se ja već sudario s Larabijem i pokazao mu da sam bolji i jači od njega. Prostro sam po zemlji njegovog nadzornika i primorao njega da me sluša kao dačić, ubio sam jednog od nevaljalaca koje je poslao za mnom i ranio drugog. Ljudi kao Larabi me ne plaše, jer znam kako treba postupati s njima.

Ustala je i, prišavši mu, blago ga dodirnula po ruci.

– Oh, mister Holideje, zaista cenim to što ste rekli i poštujem vašu ponudu iskreno i mnogo... ali zar ne vidite da ne mogu dopustiti da se žrtvujem? Ubili bi vas, a ja bih imala na savesti još i vašu smrt. To bi bilo strašno.

– Neću biti ubijen – razuveravao ju je Dok. – Ja Džimu a time i vama mnogo dugujem i morate mi pružiti priliku da taj dug vratim.

Osmehnula se: – Vi ste đavolski hrabar čovek, u to ne sumnjam. Ali čak i ako bih pristala, ima nešto na što ste, čini se, potpuno zaboravili...

Holidej je upitno pogleda.

– Zaboravili ste na cenu putne karte do Sokoroa. Ja imam svega nekoliko dolara, a karta košta mnogo više.

Dok zavuče ruku u unutrašnji džep sakoa i izvadi mali novčanik od tamne krokodilske kože. Otvori ga i izvadi četiri novčanice od pet dolara. Pruži ih Karolini i reče:

– Evo, uzmite ovo. Taj novac nisam nasledio od roditelja, a nisam ga ni zaradio s mnogo muke. Neće mi nedostajati, neću zbog njega umreti od gladi i moja budućnost neće biti ugrožena ako ga ne budem imao. Zato neka vas ne grize savest što ćete ga uzeti. Najzad, to je samo pozajmica koju ćete mi vratiti kada to budete mogli.

– Ja... ne znam – zbuni se ona. – Mislim da će biti dovoljno, ali ne... ne mogu vas ostaviti ovde da se sami borite protiv Larabija.

– Diskusija je završena – Holidejev glas zvučao je i odlučno i ljubazno u isti mah. – Spakujte vaše stvari i ja ću poći s vama u grad i ispratiću vas do stanice dilažanse. Tamo ćemo ujedno i oglasiti prodaju ovog ranča, ali za dve hiljade dolara, a zatim ću se ja vratiti ovamo i dovesti sve u red kako znam i umem.

Karolina Kojl uze novac i lagano podiže pogled. Srce joj je zakucalo brže. Instinkt joj je govorio da ako neko mo-

že razmrsiti ovu tragično zamršenu situaciju, onda je to jedino čovek koji je stajao pred njom.

O, koliko bi povoljnije njena beba krenula u život sa tih dve hiljade dolara!

IV

Grad se zvao Alamedo i sastojao se od malih kuća od nepečene cigle ili sklepanih od dasaka. Nije postojao centralni trg u pravom smislu te reči, ali se u sredini poslovnog dela naselja ulica širila, formirajući nešto nalik na tržnicu, a zatim se, posle dva bloka zgrada, opet sužavala do normalne širine. Kada je sledećeg dana Holidej s mladom ženom dojahao u grad, ulice su bile blatnjave.

Veći deo noći kiša je nastavila da pada, ali je, srećom, ujutru prestala i mada sunce nije granulo, ipak je hladan i vlažan vetar, koji se spuštao sa oštih planinskih vrhova niz preriju do samog grada, bio relativno podnošljiv. Put kojim je dilažansa trebalo da ide uz planinsku kosu prema prevoju na vrhu, ocrtavao se kao žuta vijugava linija koja se gubila u izmaglici.

Stanica dilažanse bila je napravljena od dasaka i malo odvojena od ostalih okolnih zgrada i služila je ujedno i kao štala za smeštaj rezervne zaprege. Pred njom je bila platforma za utovar na kojoj su u malim grupama stajali ljudi i razgovarali, očigledno iščekujući dolazak linijske dilažanse.

Činovnik kompanije oštro je pogledao Karolinu kada je zatražila kartu za Sokoro, ali se nije ni pomerio da bi udovoljio njenom zahtevu. Pogledao je

visokog čoveka koji je stajao pored nje i rekao:

– To će stajati dvadesetpet dolara... plus prtljag, koji staje dolar po koferu.

– Ja imam samo dve torbe – rekla je Karolina i gurnula pod gvozdenu rešetku šaltera papirne novčanice i nešto kovanog novca.

Činovnik je pažljivo prebrojao novac. Izgledalo je da je iznenađen kada je ustanovio da je to dovoljno. Onda je izdao kartu, koju je na nekoliko mesta presa-vio. – U gradovima, koji su ovde naznačeni, promenite kola, a ako na usputnim stanicama želite jelo, to ćete morati posebno platiti na licu mesta.

Holidej pođe s Karolinom do agencije za kupoprodaju nekretnina. Čuvši njen zahtev, agent je stavio primedbu na zatraženu cenu i nije pokazao mnogo interesa da imanje Kojl uvrsti na prodaju.

– Dve hiljade dolara – napucao je usne i sumnjičavo zavrteo glavom. – Sumnjam da možemo dobiti iznos i približan toj sumi, misis Kojl.

– Imanje će vredeti toliko, a možda i više kada budem završio s uređivanjem – primeti zapadnjak.

Posrednik ga iznenađeno pogleda:

– Hoćete da kažete kako ćete ostati na ranču da ga uredite? Hoću reći... čule su se priče po gradu o... kako da kažem... nesrećnim slučajevima koji su se desili na tom ranču, o oborenim ogradama i tako to...

Zapadnjakovo lice se smrklo:

– Ja ću popraviti i poslednju ogradu koju je Larabi izvrnuo! Pokupiću rateranu stoku i ako nađemo divljih goveda, to još može povećati cenu, mis-

ter. Ovako kako je sada tražena, cena je pristojna i vi to dobro znate.

– Da, to je pristojna cena – složi se posrednik tiho.

– Po toj ceni će i biti prodat – reče Holidej kratko. – Zato ga upišite s tom cenom i podacima. Želim da vam kažem da će misis Kojl oglasiti prodaju u svim agencijama za kupoprodaju nekretnina odavde do Sokoroa. Zato, ako želite da zaradite vašu proviziju, najbolje bi bilo da iz ovih stopa počnete tražiti kupca. I to pravog kupca. Nemojte mi samo dolaziti s nekakvim glupim ponudama, kao što je ona od dve stotine dolara, jer se može desiti da vas zajedno s takvom ponudom bacim u najbližu baru!

Posrednik je užurbano klimnuo glavom, upisao ranč u registar i dao Karolini da potpiše ovlašćenje za zastupanje.

Dok su se vraćali pešice do stanice dilažanse, Holidej ugleda grupu ljudi kako niz ulicu dolaze prema njima. Dodirnuvši mladu ženu po ruci pokaza joj pokretom glave u njihovom pravcu i ču kako je prigušeno kriknula:

– Larabi! S njim su i njegovi ljudi, mister Holideje!

– Prepoznejem Grifina, a onaj krupni s jajastom glavom, koji levu ruku nosi u zavoju, biće tip koga sam pre dve noći ranio na brdskom prevoju. Ali ko je onaj mršavi s okruglastim šeširrom. Nije li ono na njegovoj košulji šerifska značka?

– Jeste. To je Rajli Vols, šerif. On je Larabijev čovek.

I ostali ljudi na peronu stanice postatrali su grupu koja se približavala. Holidej je raskopčao sako kako bi za

slučaj potrebe lakše izvukao koltove, jer je znao da oni dolaze zbog njega.

– To je on, šerife – Larabi je streljao očima na hladnokrvnog zapadnjaka. Onda je na trenutak preleteo pogledom do Karoline Kojl, klimnuo glavom i dodirnuo obod šešira u znak pozdrava. Zatim je ponovo skrenuo pogled ka Holideju: – Ovaj put si zapao u ozbiljne neprilike, skitnice!

Holidej ne reče ništa. Samo je pažljivo pratio pogledom šerifa koji je zakoračio na peron. Ovaj kao da se zbog nekog ustezao, mada nije izgledao da je uplašen. Bio je sredovečan, izrazito koščat i mršav, upalog lica, brkova požutelih od duvana i vodnjikavih očiju.

– Čuli ste optužbu, mister – obratio se zapadnjaku. – Imate li nešto da kažete?

– Šta biste hteli da kažem? – odgovori zapadnjak protivpitanjem.

Šerif sleže ramenima. – Šta bih ja hteo nije važno, ali najbolje je da kažete istinu. Jeste li vi zaista ubili Čika Lija kod Ketidrel Ridža kao što ovaj čovek tvrdi?

– To ne bih znao. Ali znam da sam jednog kućkinog sina, koji je pokušao da mi s tog prevoja prosvira lobanju prošle noći, namrtvo prikucao. Holidej skrenu pogled na Hauardovo svinjsko lice. – Tom prilikom sam ranio njegovog ortaka, ali nisam mogao da utvrdim ko je bio taj, jer je lupč pobegao kao prebijen pas podvijena repa. da nije to učinio do sada bi verovatno već bio u zatvoru, jer ga ne bih pustio Da se tek tako izvuče.

Vins Hauard je pocrveneo, a preko njegovih debelih usana prevaljala se

nerazgovetna psovka. Larabi je odmahnuo glavom kada je njegov čovek pošao prema zapadnjaku. Griffin je stajao pored Hauarda i pogledom punim mržnje zurio u Holideja, dodirnuvši instinktivno veliku čvorugu na čelu.

– Pošto priznajte, hapsim vas pod optužbom da ste izvršili ubistvo – obrati se šerif Holideju. – Hoćete li mirno poći sa mnom?

– Ne da neću poći mirno, nego neću uopšte poći.

Vols se namršti, a onda koščatom rukom dodirnu dršku svog revolvera. Zastao je usred pokreta i šumno dunuo kroz nos jer se odjednom našao pred crnim otvorom cevi Dokovog kolta. Pre nego što je uspeo da izusti nešto, Holidej zape obarač.

Svet okupljen na peronu raspršio se na sve strane. Karolina Kojl je prigušila krik u grlu i ustuknula nekoliko koraka. Larabi i njegovi ljudi nisu se ni pomerili, ali se po izrazu njihovih lica videlo da je brzina kojom je zapadnjak potegao oružje ostavila na njih dubok utisak.

– Ne budite glupi, čoveče! – prasnu šerif, pocrvenevši što je bio nadmašen u brzini potezanja revolvera. Ruka mu kliznu s drške oružja. – Ovo što ste učinili samo pogoršava vaš položaj.

Holidej mirno odmahnu glavom. – Ne. Hteli ste da čujete istinu. Pa lepo, ja ću vam pružiti priliku da je čujete do kraja. – Skrenuo je ledeni pogled ka Hauardu: – Ti, dođi ovamo!

– Đavola! Neću se ni pomaći... – Izustivši to bandit poskoči, a jedna žena vrisnu jer je Holidej pucao i zrna se zarilo u zemlju tik do Hauardovog stopala. Ovaj poblede kao kreč.

– Sledeći put probušiću ti rupu na stopalu i onda nećeš moći da hodaš nego ćeš ovamo doći puzeći – opomenu ga Dok ravnodušno. – Zato bolje dođi dok možeš koračati.

– Uhapsi tog prokletog manijaka, šerife! – povikao je Larabi kada je Hauard pošao polako prema platformi, gledajući Holideja sa strahopoštovanjem.

– Ne čini mi se da sam u položaju da nekog uhapsim, mister Larabi – reče šerif suvo kada je zapadnjak okrenuo ka njemu svoj kolt, koji se još pušio.

Hauard zakorači na platformu sa zdravom rukom podignutom kao da se od nečega brani i ružnog lica, zablenutog od straha. Progutao je pljuvačku kada je Holidej prema njemu upravo ledeni pogled svojih sivoplavih očiju.

– Reci kako se odigralo, Hauarde – naredio mu je sasvim tiho.

– Šta?

– Čuo si šta sam rekao.

Hauard bojažljivo pogleda Larabija. Počeo se preznojavati i Rajli Vols se odmače malo od njega, praćen od cevi Dokovog revolvera.

– Uh... ja sam sve već rekao – promucao je Hauard. – Vi ste ubili Čika. Vi ... vi ste to sami rekli...

– Rekao sam ti da ispričaš šta i kako se stvarno desilo – ponovi Holidej nešto glasnije i pomeri cev kolta lagano prema njemu. – Izgleda da ne čuješ dobro. Ako ti otkinem metkom pola uha možda ćeš bolje čuti.

Bandit još više poblede i njegovo krupno, mlohavo telo počeo da podrhtava. Kao i većina siledžija, i on se bojao bola. Kada se Dokov kažiprst od stiska

obarača zabeleo, njegovo lice se izbezumi od straha.

– Stanite! – Potoci znoja su mu se počeli slivati niz masno lice. – Ja i Čik smo se penjali uz greben prema vašem logoru...

– Zbog čega?

Hauard pogleda kradimice smrknutog Larabija, a onda se njegov pogled hitro vrati ka Holideju. – Ovaj... bili smo poslati da vas sredimo.

– Zašto? – viknu Dok, terajući ga da kaže i detalje.

– Za... zato što ste revolverom udarili Grifina i što ste prisilili gazdu da vas sluša.

– Rečeno vam je da me nađete i da me ubijete, je li tako?

Hauard se sekund-dva dvoumio a onda potvrdno klimnuo glavom.

– Ja sam se, dakle, branio i ubio Lija u samoodbrani – zapadnjak se obrati šerifu. – Imate li nešto da primetite u vezi s tim?

Sa brojnim građanima, okupljenima oko staničnog perona, Rajliju Volsu nije ostalo ništa drugo nego da se složi s Holidejevim zaključkom. On kratko i klimnu glavom.

– Izgleda mi da je to bilo ispravno – reče tiho.

– Nemojte da vam izgleda. Izjasnite se jasno.

Vols duboko uzdahnu: – U redu. Postupili ste u samoodbrani.

– I neće biti nikakve optužbe protiv mene?

– Neće biti nikakve optužbe protiv vas – ponovi šerif i bespomoćno pogleda Larabija, ali na rančarovom licu nije naišao na ohrabrenje i simpatiju već

samo na izraz beskrajsne mržnje prema došljaku.

Holidej upita Larabija:

– Želite li da i dalje nastavite s isterivanjem inata?

– Već sam ti rekao kako možeš računati da si mrtav čovek, skitnice. To važi i dalje.

– Uzdržite se, Larabi! Ako mi se ma šta desi, nećete baš lako proći jer su svi ovi ljudi čuli da ste mi pretili!

Rančer pocrvene kao rak. Više bi voleo da se ugrizao za jezik nego što je izgovorio reči koje su svi čuli. Znao je da nema sve građane u svom džepu.

– Vratite revolver u futrolu pa da nas dvojica rešimo ovaj spor pesnicama – izazivao je Grifin Holideja.

Zapadnjak se hladno osmehnu:

– Ni govora! Imate sa sobom suviše ljudi, Grifine, a ja nemam poverenja u ovog šerifa da će ih sprečiti da se umešaju. Vi i ja ćemo se obračunati, ali ne sada nego onda kada ja to odlučim. Ja ću izabrati vreme i mesto.

Nadzornik se prezirivo osmehnu:

– Vi ste kukavica.

Larabijevi ljudi su se gromko nasmejali, a pridružili su im se i neki građani, verovatno želeći da kod Larabija ostave dobar utisak.

Koliko je Katarina Kojl mogla primećivati, Holidej nije bio niti uplašen niti zabrinut. Stajao je opušten i miran sa zapetim koltom u ruci kao neosporni gospodar situacije.

– Nemam potrebe da bilo šta dokazujem, Grifine. Ja najbolje znam ko sam i koliko sam hrabar. A sada pođite za vašim gazdom kao dobra, poslušna dečica, tako da vas on, kada dođete kući, može lepo povući za uho što ste ga

izneverili, jer niste obavili posao onako kako je on očekivao. A s tobom, Hauarde, sam završio.

– Niste još završili! – škripnu zubima Hauard. – Za vas bi bilo bolje da se više nikada ne sretneš licem u lice, mister. Inače...

– Znam da tako nešto može da se desi, Hauarde. Ti više voliš da čoveku priđeš s leđa.

Ovaj procedi neku psovku kroz zube, okrenu se i pođe.

Šerif smrknuto pogleda zapadnjaka:

– Vi, izgleda, ne cenite mnogo svoj život, mister.

– Više nego vi vašu šerifsku zvezdu – odbrusi mu Dok.

Šerif pocrvene od ljutine, okrete se i siđe niz stepenice na ulicu.

Larabi je još jednom pogledao Holideja, pa se i on okrenuo i probijajući se ramenima prošao kroz okupljenu gomilu. Njegovi ljudi podoše za njim. Za njima krenuše i ostali građani, razgovarajući o visokom došljaku koji je imao hrabrosti da se suprotstavi moćnom Pajku Larabiju i uspeo da pobedi od prve.

Zapadnjak vide oblak prašine na ivici grada i upita zamišljenu Karolinu Kojl:

– Je li to dilizansa?

– Mislim da jeste. Ali ja se neću ukrati, mister Holideje.

Dok se trže i zastade s podignutim torbama u rukama. Ona se osmehnula i dodirnula mu ruku.

– Sada više ne mogu da odem. Ne mogu da pobegnem i da vas ostavim da bijete moju bitku. Biće to isto kao da sam svoj ranč napustila bez borbe. Kao da sam izdala uspomenu na Džima, kako ste rekli... i moju bebu. Moram da

ostanem ovde i da se borim zajedno s vama. Ne samo da moram, nego to i želim!

Holidej ju je kratko vreme ozbiljno posmatrao, a onda se osmeh pojavio u uglu njegovih usana:

– Pa dobro. Ionako ne volim sam sebi da spremam hranu.

Karolina se nasmejala i uzela lakšu od dve torbe dok je Holidej poneo drugu. Prošli su pored putnika koji su zurili u njih i otišli do šaltera gde su od činovnika tražili povraćaj novca.

Onda se uputiše nazad prema ranču.

V

Larabijeve revolveraše zahvatilo je nespokojstvo. Nije se često događalo da rančer saziva ratni savet, a kad bi se to desilo, to je obično značilo da će morati da saslušaju njegove besne prekre i vik u zbog svoje navodne nespokojnosti.

Ovaj put bilo je drugačije. Okupio ih je u svom malom salonu na ranču. Kada je ustao i pogledao ih svakog ponaosob, lice mu je bilo smrknuto kao crn oblak iz kojeg će svakog trenutka sevnuti munja.

– Onaj podli nikogović mora biti smaknut – rekao je. – Napravio je od mene budalu pred građanima. Pred celim gradom! To nisam ni od koga doživeo, pa neću ni od njega! Onaj ko ga smesti dva metra pod zemlju dobiće nagradu od sto dolara.

Okupljeni ljudi su se počeli komešati i meškoljiti.

– Šta nije u redu? – Larabi žmirnu.

– To sada više neće biti lako – javi se Griffin. – Taj nitkov je uspeo da skrene pažnju na tvoju pretnju, Pajk.

Rančer slegnu ramenima. – Pa šta? – rekao je nestrpljivo. – Rajli Vols je moj čovek. On će pokriti stvar ako mu ja kažem.

– Da, ali to neće nikoga prevariti. Oni pametniji ljudi u gradu znaće odmah da si to učinio ti. Pa mogu i učiniti nešto u vezi s tim.

– Šta?

– Pa, mogu, na primer, pozvati federalnog maršala. Seti se da su to već jednom nameravali kada smo pričepili onog Harvina. Da Maklin nije bio dežuran u telegrafu, sada bismo bili u velikom škripcu.

Larabi ga smrknuto pogleda. Znao je da njegov nadzornik govori istinu, ali mu je bilo đavolski teško da to prizna.

– Dobro, možda je tako – popustio je – ali ipak ne nameravam da dopustim tom skitnici da se tek tako izvuče. Dva puta je od mene napravio budalu i neću ga pustiti da to učini još jednom.

– Oborili smo dobar deo Kojlovih ograda, gazda – javi se Vins Hauard. – Ako taj čova ostane da pomogne Kojlovoj udovici, on će verovatno hteti da te ograde popravi. Neke od tih ograda su daleko u brdima. Tamo nema niko ga ko bi mogao da vidi šta se događa.

Larabi oštro pogleda revolveraša:

– Predlažeš li ti to da mu tamo namestimo zasedu?

– Tačno, baš to! – reče zamišljeno rančer. – Udesićemo da to izgleda kao lični obračun Vinsa i tog došljaka. Ili možda između tebe i njega, Kole. On te je udario po glavi i imaš razloga da budeš ljut na njega. Niko ne bi bio izne-

nađen ako se ti odlučiš da s njim izravnaš račune. Uostalom, ti si mu to ponudio u gradu, ali je on izbegavao tvoj izazov.

– Da, ali ne iz straha nego jednostavno zato što to nije hteo – zabrunđa Griffin. – Ali slažem se s tobom, Pajk. Biće mi zadovoljstvo da ga udesimo. Je li tako, Vinse?

– Naravno – potvrdi Hauard.

Rančer klimnu glavom i prede pogledom po ostaloj četvorici: – Svi dobro motrite na došljaka. Ako ga primetite, a sami ste, nemojte ništa preduzimati. Samo dojašite ovamo i nađite Vinsa ili Kola... ili obojicu. Jeste li razumeli?

Ovi klimnuše glavom.

– Pokazaćemo tom skitnici – zaključí rančer ratni savet – da ne može da se po našem terenu baškari kako hoće. A kada mu damo lekciju, i Karolina Kojl će drugačije gledati na prodaju ranča po mojoj ceni. A sada, na posao!

*

Holidej je raširio katastarski plan na sto u brvnari. Karolina je stavila pored njega petrolejku. Dok pažljivo osmotri granične linije i srazmere.

– Jesu li sve granice zagrađene? – upita.

– Jesu. Džim je naporno radio. Želeo je da međe budu jasno obeležene pa je upotrebio bodljikavu žicu gde je to moglo, a na drugim mestima stavio samo belege od kolja i šiblja. Čak je cepao debla i na nekim mestima postavljao ograde od vrljika, kao, na primer, ovde, u blizini šume. To je bilo dovoljno da srne i jelene odvratí od naših pašnjaka.

Holidej s divljenjem zavrte glavom: – Mora biti da je pao s nogu od rada. Znači da unutar tih granica ima pašnjaka i obradivog zemljišta. Pitam se kako je stizao sve.

Karolina se osmehnula: – Pa, imao je neku malu pomoć, znate.

Zapadnjak iznenađeno diže glavu:

– Vi ste mu u svemu pomagali?

– Pa, znate kako je: nismo imali sredstava da najmimo radnika kada smo došli. Imali smo samo nekoliko krava i pitali smo se da li ćemo preživeti. Onda je iz brda došao grizli i počeo da ubija goveda na rančevima širom pokrajine. Nekada bi to činio da bi došao do hrane, ali sve češće se činilo kako zver dolazi na pašnjake i napada goveda iz zverskog nagona za ubijanjem. Rančeri su se okupili i raspisali nagradu od petsto dolara onome ko ga ubije. Džim je onda uzeo svoju staru „šarpovku“, koju je koristio ranije kada je lovio bizone, i pridružio se hajci. Posle dve sedmice ostali su digli ruke, ali je Džim ostao u planinama sve do snega. Kada sam se već počela ozbiljno brinuti za njega, plašeći se da se može smrznuti u snežnim olujama, on se vratio s medveđim kandžama i krznom. Ta nagrada omogućila nam je da kupimo prvo malo krdo i građu za kuću, kao i nekoliko drugih stvarčica koje su nam bile potrebne.

Dok se ispravi i zapali cigaru.

– Džim se krvavo borio da izgradi ovaj ranč – rekao je – i ja ne nameram da dopustim hulji kao što je Lara-bi da ga se dočepa za bednih dvesta dolara.

– Zlo mi je kad samo pomislim na odlazak, mister Holideje – priznade mlada žena.

– Nemojte na to ni misliti! Bili ste sami i niste mogli mnogo da učinite. Ali sada sam ja tu i ja ću izaći na kraj s Larabijem i njegovim plaćenicima! Dve hiljade dolara je cena, ako ste još uvek voljni da ga prodate.

Karolina se zamislila.

– Ja... nisam više sigurna. Mislim da mi je bilo potrebno da vidim kako je i Larabi ranjiv i može biti tučen. Vi ste bez sumnje učinili da se mnogi ljudi u gradu oseće postiđenima.

– Možda će to biti prva grudva snega koja će se pretvoriti u lavinu protiv Larabija. Ali neka ponuda za prodaju ostane na oglasnoj tabli. Kada budu izvršene opravke i stoka bude prikupljena, možete doneti konačnu odluku. Uskoro će jesen. Možda bi trebalo da ovde prezimate i sačekate proleće kada će i cena sigurno biti bolja. Do tada bismo prikupili još i nešto podivljalih goveda.

– Mister Holideje, vi... vi ste takav optimista! Kada možete da shvatite šta za mene znači što ste vi ovde i borite se na mojoj strani.

– Prijatno je čuti da ćemo se boriti – osmehnu se Dok. – Ja ću se već smestiti negde. Najzgodnije bi bilo u staji. Ali ne verujem da će Larabi za izvesno vreme ma šta pokušati. Sutra ću videti da u gradu nađem nekog čoveka koji bi pomogao na opravci ograde, ali prethodno ću obići celo imanje da vidim kakva je situacija i šta će nam sve biti potrebno.

*

Siledžije s ranča „Dajamond B.“ temeljito su obavili svoj posao na rušenju Kojlovih ograda. Na nekoliko sekcija imanja jedva da se moglo naći parče ograde koje nije oboreno. Najgore je bilo s ogradama od kolja i šiblja, koje su u velikoj dužini bile spaljene. Opravka tih ograda neće mnogo koštati, proračunao je Dok, ali će zahtevati dosta rada i dosta vremena.

Postavljanje ograde od vrljika bilo bi još teže i oduzelo bi više vremena, mada bi docnije opravke bile lakše. Uprkos Holidejevom protivljenju, Karolina je pošla s njim i sedela je u sedlu s puškom naslonjenom na kuk i metkom u cevi, spremna da u slučaju opasnosti odmah puca.

Ali nije se desilo ništa. U nekoliko mahova videli su jahače na Larabijevim pašnjacima, ali izgledalo je da oni i ne obraćaju pažnju na Karolinu i Holideja, već idu za svojim poslovima.

– Bodljikava žica je otkinuta i odneta – konstatovao je Dok kada su došli do tog dela Kojlov imanja. – Nemamo dovoljno novca da kupimo drugu žicu čak i da je ima u gradu, pa ćemo i tu morati da dignemo ogradu od kolja i šiblja. A možda bi bilo dobro oboriti i nešto drveća i napraviti ogradu od oblica.

– To bi značilo mnogo sedmica posla, Dok, čak i ako bi vam neko pomogao – reče Karolina.

– Nije. Isplatiće se. Ako nas Larabi ostavi na miru, ja ću ogradu brzo dovesti u red.

Pokušaj da nađe čoveka koji će mu pomoći u podizanju ograde bio je be-

zuspješan. Ubeđivanje, obećanje dobre plate, nisu pomogli. Sećanje na pretučene prethodnike bilo je još sveže. Morao je, dakle, sam da se prihvati posla.

Sledećeg dana sa prethodno dobro nanoštrenom sekirom prihvatio se obaranja stabla. Iveri su prštali na sve strane i uskoro je stablo počelo da se naginje.

Oborivši ga, Dok je predahnuo malo, a onda počeo da kreše lisnate grančice, pošavši od vrha prema korenu. Na kraju je dobio deblo dugačko pet-šest metara, pogodno za cepanje. Od jedne deblje grane izdeljao je četiri klina i zabio ih u stablo tamo gde ga je prethodno rasepio sekirom. Ukivajući klinove u deblo uspeo je da ga rasepi na dve približno jednake polutke. Holidej uze klinove, nameravajući da dve rasepljne polutke rasepi na još tanje komade.

Da je mogao nesmetano da nastavi posao, on bi to verovatno i uradio. Ali sudbina je okretala vrtešku po svojoj želji.

S jednog uzvišenja duboko unutar granica ranča „Dajamond B.“ Griffin i Hauard su na smenu kroz durbin posmatrali šta zapadnjak radi. Posle celog dana posmatranja zaključili su da su videli sve što ih je zanimalo. Najviše ih je zadovoljilo što su zapazili kako je Dok za vreme rada okačio svoj opasač s koltovima na granu obližnjeg drveta.

Popodne drugog dana, kada je Hauard došao da smeni Grifina, koji je dotle ležao opružen između stena, nadzornik se okrenuo u stranu i vratio durbin u futrolu. Hauard, kome ruka više nije bila u povezu, upitno ga je pogledao.

– Dovedi ovamo ljude – reče mu Griffin, a u očima mu je goreo plamičak oduševljenja. – Vreme je da sredimo tog nevaljalca.

Vins zadovoljno razvuče usne pa pohlita niz padinu do mesta gde je ostavio svoga konja.

– Naći ćemo se u jaruzi pored Ejpldžek Krosinga – doviknu Griffin za njim. – Čekaću vas tamo.

Pola časa kasnije na ugovorenom mestu pojavio se Hauard sa još trojicom nevaljalaca. Jašući trkom, prešli su preko Larabijevog imanja, držeći se jaruga i udoljica, sve dok nisu došli na oko petsto metara od mesta gde je Holidej radio ne sluteći opasnost koja se nad njim nadnosila.

Oznojen i zadihan, udarao je po drugom stablu, koje takođe samo što nije palo. Ritmički udarci sekire prigušili su topot kopita konja koji su se približavali, sve dok grupa nije prišla na desetak metara od njega i sa zapetim revolverima načinila krug oko njega.

Takvu neopreznost čovek zapadnjakovog kova ne bi sebi dozvolio da nije bio toliko zanet radom i donekle umiren tišinom prethodnog dana. On je upravo zakoračio nazad, još uvek ne primećujući njihovo prisustvo, da bi napravio prostora drvetu u padu. Tek tada je opazio ozbiljna lica ljudi koji su sedeli na svojim konjima i gledali ga preteći preko nišana revolvera. Onda se lecnuo i zastao.

– Zdravo, Holideje – oslovio ga je Kol Griffin, smeškajući se zlokobno. – Vreme je da malo porazgovaramo, iako se nismo tako reći ni upoznali.

– Znate moje ime, ja znam vaše i to je dosta. Nemam šta da razgovaram s

tobom Grifine, a ni s tvojim ljudima. Gubite se s Kojlovog ranča, jer ste neovlašćeno ušli na tuđ posed.

Siledžije se glasno nasmejaše, ali se nisu ni pomerili. Polukrug uperenih revolvera i dalje se stezao oko zapadnjaka i Doku je bilo jasno da je ovaj put upao u gadnu nevolju, jer je njegov opasač visio na grani, nekoliko metara daleko.

Stisnuo je dršku sekire, odmeravajući svoje šanse. Kol Griffin ga pogleda preko nišana:

– Hajde, navali, Holideje – izazivao ga je.

Zapadnjak se nekoliko trenutaka dvomio, a onda je otvorio šake i pustio da sekira padne na zemlju. Griffin je izgledao razočaran tim njegovim postupkom. – Znao sam da si kukavica – progundao je.

– Ne želim da ti dam izgovor da ispališ metak na mene.

– Za to mi ne treba izgovor. Ako misliš da te se plašim zato što te neki smatraju najbržim revolverašem na Zapadu, onda se varaš. Nemam ja respekta ni prema kome.

– Znam da nemaš. Radiš sve ono što ti tvoj gazda Larabi naredi.

Nadzornikovo lice se izobličilo od mržnje:

– U redu. Predimo na stvar! Erni, Bo...

Dvojica snagatora su sjahali i pošli prema Holideju. On se okrenuo da dočeka jednoga i pre nego što je ovaj mogao da mu priđe zadao mu je udarac petom u vilicu. Ovaj se pružio i Dok se okrenu da dočeka drugoga, ali ga je ovaj već šćepao za vrat. Dok zamahnu rukom odozdo, oslobodi se njegovog

vog zagrljaja i zada mu udarac bridom dlana u vrat. Rmpalija se pručio kao klada.

To je bilo poslednje što je Holidej mogao da učini. Udarac revolverom po glavi, koji mu je zadao Griffin, odneo mu je šešir i uzdrmao ga na nogama. Pred oči mu iskočiše svetlaci i glavu mu prostreli oštar bol.

Istog trenutka čelični prsti zarili su mu se kao kandže u mišice i on bi povučen nazad, izvijenih umalo iščašenih ruku. Griffin, još uvek u sedlu, ne skidajući pogled sa Holideja, obrati se Hauardu:

– Prepuštam ti ga.

Vins vrati revolver u futrolu i skoči iz sedla.

– Vrlo rado – reče. Ostali revolveraši vratiše oružje u futrole, ocenivši da im ono više neće biti potrebno.

Zapadnjak je počeo da se otima, ali su ga snagatori čvrsto držali. Nije video pesnicu koja ga je pogodila u rebra. Činilo mu se da će mu srce stati, a u glavi mu je eksplodirao bol. Onda ga Hauard po drugi put udari u pleksus. Zapadnjakove noge klonuše i on se opusti u rukama onih što su ga držali.

Na Hauardov poziv sjaha i treći bandit i uhvati Doka za kosu, zabacivši mu glavu. Sledila je serija nemilosrdnih udaraca. Hauard ga je metodično udarao po očima, nosu i ustima, sve dok mu crte lica nisu postale bezoblična krvava masa.

Hauard je udarao i udarao sve dok Holidej nije počeo da u rukama one dvojice visi kao prazna vraća.

– Dosta! – prekinu siledžiju oštar Griffinov glas.

– Ko to kaže? – okrenu se Hauard ka nadzornku.

– Kažem ja – promumla Griffin. – Pajk nije rekao da ga ubijemo. Obraden je dobro i zasad neka ostane na tome. Možemo uvek da se izvučemo tvrđenjem kako je ovo bio lični obračun između tebe i njega. Ali ako nastaviš, možeš mu polomiti rebra i probiti pluća, a to bi onda bilo ubistvo koje bi nama, a naročito Pajku, natovarilo na vrat federalnog maršala.

– Priveži njegovog konja tako da se ne odveže i ode do udovice – reče Bou. – Neka ovaj kučkin sin ostane da leži ovde što duže. Ako bi pala kiša mogao bi dobiti zapaljenje pluća, što bi mi sasvim odgovaralo.

VI

Kada je palo veče i spustio se mrak Karolina Kojl se ozbiljno zabrinula. Holidej je već davno trebalo da se vrati, jer se pri polutami više nije moglo napolju raditi. Morao je, dakle, postojati neki razlog zbog kojeg je okasnio. Možda mu se konj odrešio i odlutao.

Karolina je, međutim, dobro znala da u stvari obmanjuje sebe. Mučilo ju je teško predosećanje da mu se nešto dogodilo.

Nije nameravala da sedi skrštenih ruku. Navukla je jahaće pantalone, obukla jaknu od teleće kože i stavila u torbicu čisto platno, jod i mast za rane. Uzela je s klina Džimovu vinčesterku, proverila da li je puna i kada je videla metak u cevi, stavila je još pola kutije metaka u džep jakne.

Osedlavši svog mrkova zakačila je fenjer za jabuku sedla, proverila ima li sa sobom šibice i pojahala u noć.

Dobro je poznavala predeo gde je zapadnjak radio oko ograde. Bio je to mali šumarak u podnožju brežuljka u uzanom uglu ranča. Srce joj je brže zakucalo kao se da baš taj komadić ranča dublje zadire u Larabijev posed. Ako su ljudi odande...

Nije želela dalje da misli šta se sve moglo desiti.

Jahala je dosta dugo i polako, jer se put nejasno video. Presekla je preko jednog svog pašnjaka prema brdskom prevoju. Prišavši bliže, ugledala je izduženu senku na tlu. Sjahala je, pretrčala parče puta i naišla na gomilu drva koja je iskrčio zapadnjak.

Osvrnula se oko sebe, grizući brižno donju usnu. Ustezala se da zapali svetiljku i nije htela da doziva glasno zbog predosećaja opasnosti jer se nalazila vrlo blizu Larabijevog imanja.

Ali kada je naišla na Holideja odbacila je svaku opreznost i drhtavim rukama zapalila fenjer. Kada se svetlost razlila preko njegovog krvavog, izubijanog lica, osetila je mučninu i bol. Mrlja krvi širila se oko njegove glave po skorenoj zemlji.

Opipala mu je vratnu arteriju i s olakšanjem odahnula, osetivši slab puls. Klekla je i svom snagom pokušala da Doka prebaci sebi preko leđa, ali je on zastenjao kad mu je pritom pritiska iskrivljenu ruku.

Uklonivši s fenjera prigušivač, stavila ga je na deblo koje je Holidej oborio. Našavši njegov šesir, napunila ga je vodom iz svoje čiturnice. Kada je opirala krv i prašinu s njegovog lica, uma-

lo joj nije pozlilo pri pogledu na njegovo podnadulo lice, izubijane usne, bezobličan, nadut nos i podnadule očne kapke koji su mu skrivali oči. Jedno uho, naprslo, još uvek je krvarilo. Na grudima je imao bezbroj otečenih ogrebotina.

Holidej je bio divljački premlaćen i u tome je prepoznala profesionalnu ubojičku ruku Vinsa Hauarda... Još dok je Džim bio živ imala je prilike da vidi njene kauboje u sličnom stanju, jer je i tada Larabi obeshrabrivao sve koji bi hteli da rade za njih.

Zaključila je da će Holideju trebati stručnija lekarska nega od one koju bi mu ona mogla ponuditi, ali se bojala da bi dugo jahanje do grada za ovako izmoždenog čoveka bilo previše. Ko zna, možda su mu rebra slomljena, a možda ima i unutrašnje povrede.

Moraće nekako da ga dopremi do svoje kuće i onda dovede doktora iz Alameda. Zapadnjakovog konja pronašla je vezanog u šumarku. Sada se pred nju postavio problem kako da teško zapadnjakovo telo natovari na konja. Bojala se da bi mu, ako su mu rebra polomljena ili kičma povređena, svako pomeranje samo naškodilo, ali morala je da preuzme taj rizik, jer ga nije mogla ostaviti ovako onesvešćenog i teško povređenog ovde. Vezala je Holideju konopac ispod miški, prebacila preko sedla i privezala drugi kraj za jabuku na svom sedlu. Znala je po njegovom povremenom stenjanju da mu povređuje rane, a i krv je zamrljala sedlo, ali je uspela da ga izvuče na sedlo, a onda da ga veže i osigura da ne padne. Za to vreme petrolej u svetiljci je dogoreo, ali se srećom u tom času

iznad planinskog grebene pojavio blistavi mesec, tako da je mogla videti šta radi. Sve to oduzelo joj je bar jedan čas i kada je završila zastala je da predahne, osećajući se sasvim iscrpljenom.

Jedva da joj je ostalo još toliko snaga da se i sama popne u sedlo. Uzevši povodac zapadnjakovog konja, povelala ga je prema ranču.

Stigavši kući, imala je isto toliko muke da Holideja skine s konja, ali je ovde bar mogla da iskoristi visinu verande. Izvukla je napolje jedan dušek i zadržavajući Doka koliko je mogla da pri padu ne udari svom težinom o pod verande, polako ga svukla sa sedla. Onda ga je malo-pomalo odvukla na dušek u brvnaru. Ostavila ga je tako, još jednom očistila rane i pokrila ga čebetom.

Slaba i umorna, osedlala je odmornog konja i odmah odjahala u grad da dovede lekara.

Vratila se u osvit dana, vozeći se na doktorovim starim, škripavim dvokolica, iza kojih je kaskao vezan njen konj. Doktor je bio iskusan pedesetogodišnjak, znao je sve što mu je od medicinskog znanja na Divljem zapadu bilo potrebno. Previjao je kauboje koji su preživeli stampedo i one koji su pali s konja ili kola. Zašivao je rane od bodljivikave žice ili oruđa. Previjao je ljude s rančeva svake subote posle tučnjave u salunima. Zvao se Klajn. I rekao je docnije Karolini da nikada za tolike godine provedene ovde na Zapadu nije video tako teške povrede kao ove nanete Doku Holideju.

– Treba biti posebno veliki sadista pa jedno ljudsko biće premlatiti tako kao što je ovaj čovek premlaćen – re-

kao je dok je previjao zapadnjaka, koji je sada ležao na Karolininoj postelji gde su ga ona i doktor zajedničkim naporima podigli zajedno s dušekom. – Ja bih se ustezao da onoga ko je ovo napravio nazovem ljudskim bićem.

– Imam razloga da verujem da je to učinio Vins Hauard, doktore – rekla je Karolina.

Lekar lagano zaklima glavom.

– Da, već sam lečio neke njegove žrtve. Ali i vi treba da se odmorite, Karolina. Bledi ste i iscrpljeni. Nadam se da ovi naponi neće imati lošeg dejstva na dete koje nosite.

Karolina se trгла. – Ja... na to nisam ni mislila.

– Naravno da niste u takvoj situaciji. Verovatno je sve u redu, jer ste u dobroj kondiciji i tek na početku trudnoće.

Pomagala je doktoru u čišćenju Holidejevog lica. Pošto je proverio da li su mu rebra čitava, lekar odlučio da ga utegne zavojima, mada nije bilo vidljivih znakova preloma kostiju. Pošto je to završio, uspravio se i pogledao Dokovo izobličeno lice.

– Voleo bih da mogu da mu pregledam oči – promrmljao je. – To je jedini pravi način da utvrdim ima li na glavi težih povreda.

– Valjda će ipak biti sve u redu? – upita mlada žena brižno.

Klajn se zamisli.

– To je zasada teško reći. Ostaću neko vreme ovde, Karolina. Vi iskoristite to i odmorite se malo. Daću vam jedno sredstvo za umirenje da biste sigurno zaspali. To nije savet nego naređenje. Ja ću za to vreme paziti na Holideja. Ali moram da vam kažem, ako usko-

ro ne pokaže znake da će se vratiti svesti, može se desiti da padne u komu... a to ne bi bilo dobro.

Karolina pogleda s tugom zapadnjaka. Kao i svi drugi koji su pokušali da se suprotstave Larabiju, i on je za svoj pokušaj platio žestoku cenu.

*

Šestorica konjanika, predvođeni Larabijem, projahali su glavnom ulicom Alameda. Kol Griffin mu je jahao s leve strane, a Vins Hauard, leve ruke još uvek okačene u maramu, s desne. Iza njih su jahala još tri snagatora i revolversaša: Erni Šen, Bo Mendel i boginjavi melez poznat pod nadimkom Lord.

Jahali su nadmeno, zadovoljni sobom. Sjahali su pred salunom, ali je Hauard stisnutih vilica zaostao za ostalima. Larabi zastade kad je opazio da ovaj nije pošao za njima.

– Hajde, Vinse! – pozva ga. – Imamo razloga da slavmo!

– Rame me vraškii boli, gazda. Moraću prvo da svratim kod lekara. Vi pođite napred, a ja ću vam se posle pridružiti.

Grupa je bučno ušla u salun. Krčmar, čim je video da Larabi prilazi šanku, odabra pod šankom iz svežnja ključeva onaj kojim je otključao mali ormarčić i izvadio odande dopola punu bocu cenjenog i skupog viskija kojeg je Larabi jedino pio.

– Iznesi, Zik, još jednu bocu! – potapša ga po ramenu rančer. – Večeras proslavljamo pa neka ljudi piju koliko hoće.

Kada su čaše stavljene na šank, Larabi ih je sve napunio do vrha i digavši

jednu uvis rekao glasno da ga svi u salunu, u kome je bilo dosta gostiju, čuju:

– U zdravlje Doka Holideja! Daboga trpeo đavolske muke od malog prsta na nozi do poslednje dlačice na glavi!

Njegovi kauboiji se glasno nasmejaše i iskapiše čaše. Tek što ih je Larabi ponovo napunio, na dvokrilnim vratima se pojavi Vins Hauard. Rančer zatraži od barmena još jednu čašu, napuni je i pruži tabadžiji.

– Kasniš jednu rundu, Vinse – reče. – Ako ovu ispiješ na brzinu, stići ćeš nas.

Hauard bez reči sasu piće u grlo. – Doktor nije kod kuće – saopšti zatim.

– A gde je? – upita rančer ravnodušno.

– Odvela ga je Katarina Kojl. Otišao je pre zore i još se nije vratio.

Larabi i njegovo društvo se zgledaše međusobno, značajno se osmehnuše i ispiše piće.

– Izgleda da nekome na Kojlovom ranču zdravlje baš nije kako valja, Pajk – lukavo se osmehnu Griffin. – Pitam se ko bi to mogao biti. I šta se desilo?

– Možda se nešto desilo onom skitnici – reče podrugljivo Hauard – koji se onako šepurio na stanici dilažanse. A izgledao je neki čvrst momak.

Svi se glasno nasmejaše, a rančer naruči pečeni odrezak s pomfritom i povrćem za sve.

Sedeli su i uveliko jeli kad je u salun naglo ušao Rajli Vols i zabrinuto pogledao po zadimljenoj prostoriji. Odmah je primetio ljude s ranča „Dajamond B.“ i čvrstim korakom se uputio kroz dugačku prostoriju do njihovog stola, praćen pogledima ostalih gostiju. Gle-

dajući ga očima u kojima je gorela već prilična količina popijenog viskija, Larabi natoči viski u jednu čašu i gurnu je u pravcu šerifa.

– Popij jednu, Rajli – ponudi ga.

Vols zahvalno uze i sruči ga u grlo, a onda nadlanicom obrisu usta.

– Pajk, doktor Klajn se maločas vratio u grad. Celoga dana bio je na Kojlovom ranču. Kaže da je neko gadno prebio onog došljaka Doka Holideja. Po njegovim rečima može se desiti da čovek otegne papke, a u najmanju ruku ostaće u postelji bar mesec dana.

Šerif začuta, videvši da ga svi za stolom posmatraju, ali nijedan od Larabijevih siledžija nije prestao da jede i pije.

– Je li baš tako? – upita Larabi tobož ravnodušno.

– Da, baš tako. Doktor kaže kako je velika sreća što već nije mrtav. Izvukle su ga samo njegova snažna konstrukcija i otpornost. Još je jedva svestan, ali je u jednom trenutku došao k svesti toliko da je uspeo doktoru i Karolini Kojl da kaže kako su ga tvoji ljudi napali i pretukli. – Vols zastade i pogleda ostale, ali su ovi i dalje nastavili da jedu. – Tvrdi da su ga tvoji ljudi držali dok ga je Vins premlaćivao...

Rančer kao uzgred pogleda prema Vinsu:

– Neće biti da se tako desilo... zar ne, Vinse?

– Naravno da nije bilo tako – progovori Hauard bez razmišljanja, gledajući šerifa u lice. – Izgleda da taj lupez traži neki razlog da mi se osveti jer sam ga tako istabao da mu više nikada neće pasti na pamet da nekoga izaziva.

Naprotiv, šerife, borba je bila časna i poštena. Je li tako, momci?

Ostali potvrdno klimnuše glavom.

– Dabome da je bilo tako, Rajli – javi se Griffin. – Holidej je zašao na Pajkov imanje i mi smo ga uhvatili da obara stabla na našoj strani ograde. Kad smo ga pitali zašto to radi, rekao je da mu je drveće potrebno za popravku ograde. Rekli smo mu da se gubi i to što pre, ali se on usprotivio i počeo da vređa Vinsa, kojem je, kao što vidiš, još uvek ruka u zavoju. Ali Vins nije mekušac. Sjahao je s konja, odbacio je zavoj o kome mu je ruka visila i krenuo da se obračuna. Ispostavilo se da je Vins, iako bogalj, uspeo da ga sredi. Stvarno ga je dobro izdevetao. Pogledaj Vinsove ruke! Vidi kako su naduvene i članci oguljeni. Druge povrede Vins nema, iz čega proizilazi da Holidej nije nikakva marka kad se nađe s nekim licem u lice u poštenom obračunu.

– A vi, ostali, niste se mešali? – upita šerif.

– Naravno da nismo – zagrajaše rančerovi ljudi. – Nije bilo razloga.

Rajli Vols je znao da Griffin i Hauard namerno glasno govore kako bi ih svi u salunu čuli. Bio je to njihov uobičajeni način da verzija o događaju stekne pravo građanstva i postane na neki način zvanična. Naravno, Vols je vrlo dobro znao šta se stvarno desilo, ali morao se praviti kako njihovu verziju ne samo prihvata, već je smatra i istinitom. Morao je na taj način evidentirati i neke činjenice za slučaj da jednog dana neko dovede saveznog maršala koji bi i njega, zajedno s Larabijevim ljudima, mogao staviti pod kritičku lupu.

– To je lična stvar, Rajli, kako vidiš – reče nemarno rančer.

– Da, vidim i sam. – Vols pročisti grlo. – Drago mi je što se to odigralo u preriji, a ne ovde, u gradu, gde bih po službenoj dužnosti morao da se umešam.

– Rešio sam da protiv Holideja u ovakvoj situaciji ne podnesem tužbu zbog neovlašćenog upada na moj posed – izigravao je Larabi velikodušnost. – Šta kaže doktor? Koliko će mu trebati da se oporavi i ustane iz kreveta?

– On računa da će mu biti potrebno četiri sedmice – odgovori šerif tiho.

Lice Vinsa Hauarda razvuklo se u širok osmeh.

Rančer još jednom natoči svima piće i oni ga ćutke ispiše. Ali svako u salunu je znao šta je njihova nema zdravičaca značila.

Nije bila namenjena brzom ozdravljenju Doka Holideja.

*

Drugoga dana ujutro Holideju se potpuno vratila svest, ali s njom i užasni bolovi. Nije mogao skoro ništa da vidi jer su mu oči bile zaklonjene naduvenim masnicama na obrazima i obrvama. Jedva je govorio, a i to lagano i s velikim teškoćama. Zbog izranjavljenih i naduvenih usana, reči koje su preko njih prelazile bile su šuštave, isprekidane i skoro nerazgovetno.

Bol ga je obuzimao u talasima, oštar, raskidajući kao da mu divlja zver zari-va kandže u meso. Stiskao je zube da ne bi glasno jauknuo. Jedan zub mu je bio okrnjen a drugi raskliman, ali mu je vilica, srećom, ostala cela. Nosna

kost i rskavica su mu, međutim, bili naprsli. Klajn je učinio najbolje što je mogao da naprslinu sanira i nosu sačuva. predašnji oblik, ali nije isključivao kad otekline splasnu da ostanu neke trajne deformacije, nadajući se ipak da one neće narušiti Dokov opšti izgled.

Pri gutanju osećao je snažan bol i zato je prvog dana uspeo da pojede samo malo supe i popije šolju kafe. Znao je da će proći dosta vremena pre nego što bude bio u stanju da jede čvrstu hranu, mada se pitao da li će ikada više za to imati apetit.

Bolovi su ga sprečavali da misli o napadačima na njega. Ali kada se bude oporavio te misli će mu sigurno doći, a s njima i mržnja prema tim zverima, koju je mogla ugasiti samo pravična osveta. Karolina ga je negovala i vodila brigu o njegovim povredama, sledeći uputstva koja joj je dao doktor Klajn.

Nešto kasnije toga dana doktor je opet navratio i pritom saopštio i ranjeniku svoju prognozu oporavka: četiri sedmice.

Holidej odmahnu glavom i jednom rukom uhvati lekara za rukav.

– Ne, doktore – prevalio je s mukom preko usana. – Biće mi bolje... ustaću pre nego što prođe... četiri sedmice.

– Da biste ustali iz kreveta makar jedan dan ranije morali biste imati volovsku konstrukciju – odgovori mu doktor Klajn. – Otporni ste, to je istina, jer da niste, verovatno biste do sada već bili mrtvi, ali nemojte precenjivati svoju snagu.

– Ustaću... kad vam kažem...

– Gospode bože, što ste vi jedan nedokazan čovek! Shvatite u čemu je stvar! – povika lekar ljutito. – Što duže

ostanete u postelji i što se duže budete oporavljali, utoliko će vam biti bolje kada konačno ustanete iz postelje. Ako u glavi imate neku suludu misao o osveti, sada tu misao potpuno izbrišite. Bar za mesec dana.

– Videćemo, doktore... videćemo...

– Mister Holideje, molim vas! – obrati mu se Karolina Kojl brižno. – Učinite onako kako doktor kaže. Nemojte silom nastojati da sprovedete ono što se silom ne može. Već ste dovoljno srećni što nećete doživotno ostati bogalj! Odmarajte se i sačekajte da sve dođe na svoje mesto. Sve u svoje vreme, kako se obično kaže. Oporavite se i povratite snagu pre nego što odete.

– Pre nego što odem? – Dok je pogleda s nevericom.

Karolina bespomoćno odmahnu rukom, zaboravljajući pritom da je on taj pokret jedva mogao nazreti.

– Htela sam reći pre nego što napustite postelju...

Njeno objašnjenje malo ga je umirilo:

– Naravno da mi ni na kraj pameti ne pada da odem, sem ukoliko vi niste promenili mišljenje o vašem ostanku u svom domu. Ja nisam i đavo neka me odnese ako ga promenim.

Mlada žena se nasmešila i pogledala lekara, koji ju je pažljivo posmatrao. Zatvorio je svoju torbu i bravica je zvonko škljocnula.

– Prestanite da brinete o bilo čemu drugom sem o svom oporavku, mladi čoveče – posavetova ga lekar na rastanku. – Pretrepeli ste teške trenutke i trpećete još dosta, jer muke nisu okončane. Pridržavajte se mog save-ta i iz ove nevolje izaći ćete opet kao ceo i zdrav čovek.

Karolina Kojl je ispratila lekara do stepenica verande. Mahnuvši mu rukom, krenula je nazad u kuću, ali je zastala na vratima ugledavši mali oblak prašine koji se s jednog udaljenog brdskog prevoja spuštao ka preriji.

Oblak je dolazio iz pravca ranča „Dajamond B.“

Brzo je ušla u kuću i uzevši pušku koja je visila na drvenom klinu na zidu iznad otvorenog kamina, ubacila metak u cev. Izašavši ponovo na verandu, razabrala je dvojicu konjanika koji su se brzo približavali. Kada su se sasvim približili, stisnula je usne s gađenjem.

Konjanici su bili Pajk Larabi i Kol Griffin.

Karolina ih je sačekala u senci nadstrešnice verande s puškom u ruci. Kada su pridošlice ujahali u dvorište, ona je bez reči prinela pušku ramenu i nanišani. Videvši pušku u njenim rukama, jahači zategoše vođice i zaustaviše se na desetak metara radaljine, u blizini štale. Larabi pomirljivo diže ruke.

– Stanite, misis Kojl! Nismo došli da pravimo neprilike i stvaramoo gužvu.

– Smela bih da se kladim da niste došli ni zbog nečeg dobrog – odvratila mlada žena. – Recite šta hoćete i čistite se s moje zemlje, Larabi. I povedite sa sobom vašeg psa-čuvara.

– Uzdržite se malo od tih uvredljivih reči – javi se Griffin reskim glasom. – Došli smo da vam učinimo uslugu, a vi nas tako dočekujete!

Karolina se promuklo nasmeja:

– Hoćete da kažete kako ste došli da padnete mrtvi? To je jedina usluga koju biste mogli da mi učinite, ali ne verujem da ste toliko velikodušni!

Griffin se namrštio, ali rančer pokaza više smisla za humor. Zacerekao se, a onda odvratio osorno: – U redu. Ako želite takav ton, onda ću vam vratiti ravnom merom. Čuli smo da je vaš veliki zaštitnik onemoćao i da nešto nije u redu s njegovim zdravljem.

Njegov nadzornik zamalo se zagrcu pokušavajući da ne prasne u smeh.

Pošto mlada žena nije ništa odgovorila, Larabi se pritvorno osmehnu i nastavi:

– Doktor Klajn, čujem, smatra da će proći bar mesec dana pre nego što bude u stanju ponovo da stane na noge. Pa, dobro. Možete mu reći da bi za njega bilo najbolje da u roku od četiri sedmice, počev od danas, bude ne samo na nogama nego i na konju i to usmeren preko planine putem koji vodi iz ove pokrajine. Jer ako se desi da posle toga ostane ovde, neka zna da će to biti zauvek. Ostaće u dva metra dugačkom čamovom sanduku, ukopan na groblju došljaka.

Karolina ni na to nije ništa odgovorila. Larabi pocrvene, ljut što njegova ozbiljna pretnja na nju nije ostavila utisak.

– Jeste li me razumeli? – prasnuo je.

– Jeste li završili? – odvratila žena protivpitanjem. Glas joj je bio čvrst i nije skidala pušku s ramena.

– Nisam još sve rekao – rančer ju je preteći gledao. – I za vas imam jedan ultimatum i vreme je takođe ograničeno na četiri sedmice od danas. To je poslednji rok da prihvatite moju ponudu od dvesta dolara za ovaj ranč.

– Larabi, nosite se dođavola – odvratila žena mirno.

Osmehnuo se podrugljivo.

– Ne, neću to biti ja. Vi ćete se nositi dodavola, misis Kojl! Zapamtite: četiri sedmice!

Prstima je dotakao obod šešira, okrenuo konja i pošao prema izlazu iz dvorišta. Cereći se gadno, Griffin krenu za njim.

Karolina pritisnu okidač i pucanj prolomi tišinu dvorišta. Larabi i Griffin su instinktivno uvukli glave u ramena jer je tane prohujalo jedva desetak santimetara iznad njih. Poskočili su u sedlu, bleđi i uplašeni i mašili se ka futrolama za pištolje.

– To vam je odgovor! – doviknu im žena, ubacujući novi metak u cev.

Uljezi odustaše od pružanja otpora i mamuznuše konje. Karolina je ponovo prinela kundak ramenu i nanišani-la, ali nije opalila već se zadovoljila time da ih gleda kako nestaju u trku preko brdskog prevoja.

Bila je bleđa i potresena kada je vinčesterku ponovo okačila na klin iznad kamina. S usiljenim osmehom uputila se preko odaje do kreveta.

Zapadnjak okrenu izubijano lice prema njoj:

– Čuo sam šta se desilo. Pretpostavljam da tim metkom niste probušili kožu nijednom od tih kućkinih sinova?

Uzdahnula je duboko.

– Ne, nisam. Metak sam im poslala iznad glava, ali priznajem da sam morala da prisiljavam sebe da podignem cev puške, jer sam prethodno nanišani-la Larabiju tačno u čelo i verujete da bih ga s velikim zadovoljstvom poslala na onaj svet.

Holidej pokuša da se osmehne, ali je njegovo naduveno lice otkazalo poslušnost.

– Čini vam se. Možda ste trenutno tako osećali, ali bi vas kasnije grizla savest. Niste vi osoba tog kova i bolje je što je ovako.

Karolina se snuždila: – Možda ste u pravu. Izgubila sam razum i ne znam više šta da radim.

– Znam, u nevolji ste – promrmlja Dok, kriveći lice od bola koji ga je probao kao nožem. – Nažalost, ja vam sada ne mogu pomoći, ali kada stanem na noge...

– Onda ćete otputovati – upala mu je u reč.

– Voleo bih da mogu da vam vidim oči – procedi kroz zube zapadnjak. – Onda bih znao da li to mislite ozbiljno.

– Videli biste da sam smrtno ozbiljna. Ali kakva korist od toga? Oni su vas skoro ubogaljili, a sledeći put će vas sigurno ubiti. Ja... ne bih mogla živeti s pomišlju da sam krivac za vašu smrt! Vi ste uradili fantastične stvari, ali ne možemo negirati činjenicu da ste ipak samo jedan čovek protiv cele gomile nitkova.

– Mislio sam da sam jedan čovek... s jednom ženom iza sebe.

– Da, izvesno vreme držalo me je oduševljenje kojim ste me motivisali i mislila sam da možemo pobediti. A trebalo je da znam kako je svaki pokušaj suprotstavljanja Larabiju ipak čista glupost. Od Džimove smrti u svakom trenutku bila sam svesna toga da će Larabi pobediti. Ja... bila sam samo tvrdoglava i držala sam se onoliko dugo koliko sam mogla. Ali ne nameravam više da se borim. Larabi ozbiljno misli kada kaže da će vas ubiti. Oni će to već nekako zamaskirati za slučaj da se savezni maršal ikad pojavi u gradu i

započne istragu. – Uzdahnula je. – Ja... ja ću posle četiri sedmice prihvatiti njegov ultimatum.

– Ne! – Holidejev glas zvučao je rapavo i grubo, ali odlučno. Opazila je na njegovom licu grč od bola kada je bezuspešno pokušao da se izdigne na laktove. Iscrpljen, klonuo je nazad. – Ne, Karolina, ne predajte se za ime boga!

– Već sam se odlučila, mister Holideje. Ne želim više da gledam prolivanje krvi. Ništa na svetu ne vredi toliko.

– Ali ovaj ranč je zaveštanje vašeg muža Džima vama i vašem detetu!

– Moja beba će imati bolje uslove u Sokoru... ili nekom drugom gradu. Ovo je mesto okruženo mržnjom i u njemu nikada neće biti srećna. Zato, čim vam bude bolje, odnosno kada vam bude dovoljno dobro da možete jahati, želim da odete odavde, a ja ću prihvatiti Larabijev predlog. To će značiti kraj ovog mučenja.

Potrčala je napolje i čvrsto zgrabila rukama ogradu verande. Udahnula je duboko vazduh da bi zadržala jecaj u grlu i nadvladala osećaj jada koji je pretio da je preplavi. Suze su joj potekle niz obraze i ona tužnim pogledom obuhvati zgrade i dvorište ranča, sve što je Džim izgradio za nju.

VII

Petnaestog dana Holidej je ustao iz postelje, slab i smožden, ali odlučan da istraje. Šesnaestog dana uspeo je da načini nekoliko koraka i izađe na verandu, gde je na stolici za ljuljanje proveo veći deo prijatnog dana. Uveče je primorao sebe da ustane i, ljuljajući se, pređe rastojanje do obližnje štale. Pos-

le kraćeg odmora, ne obazirući se na molbe zabrinute Karoline, koja je obigravala oko njega nudeći se da mu pomogne, vratio se sam nazad do kuće i bukvalno se srušio na krevet.

Osamnaestog dana Karolina Kojl se zaprepastila i trгла kada je iza štale začula prasak revolverskih hitaca. Žurno je otišla tamo i zatekla Holideja raskrečenih nogu, čvrsto oslonjenih o tle, s revolverom u ruci. Pucao je na boce, rasporedene na ogradi korala kao mete. Zinula je u nameri da protestuje, ali je odmah shvatila kako je to uzaludno gubljenje reči i vremena, pa je, pomirivši se s tim da ima i tvrdoglavijih osoba od nje, stala iza njega da posmatra. Leva ruka mu je još bila zavijena zbog povrede od Hauardove čizme, ali desna mu je bila nepovredena i u potezanju revolvera munjevita kao i pre.

Od šest postavljenih boca pet se rasprslo u komade, a jedna je pala od udara vazduha. Dok reče Karolini kako misli da je ta mala nepreciznost rezultat povrede očiju. I zaista, otekline ne očnim kapcima još nisu sasvim splasle, a beonjače su mu još bile crvene od podlivene krvi.

– Ni ovo nije loše – rekao je. – Pet pogodaka od šest mogućih verovatno će me izvući iz neprilike ako zapadnem u nju. Čovek je veća meta nego boca od ulja.

– Valjda ne nameravate da se uhvatite u koštac s Larabijem i njegovim ljudima? – zaprepasti se Karolina.

– Dabome da nameravam – odgovorio je ozbiljno.

Mlada žena beznadežno odmahnu rukom:

– To je prava ludost. Time se ništa neće dobiti. Zato sam odlučila da prodam ranč i objasnila sam vam šta mislim.

– Vi možete odlučiti šta hoćete, ali ja neću otići odavde, prodali vi ranč ili ne. Ja imam da izravnam račun s petoricom „junaka“... sa Larabijem ukupno šest. Možda Larabi nije bio prisutan kada su me njegovi psi masakrirali, ali on je sigurno dao naređenje za to.

– A zašto jednostavno ne stavite revolver u usta i ispalite metak sebi u glavu? Rezultat bi bio potpuno isti.

Okrenula se žustro na petama i vratila u brvnaru, cepteći od ljutine. Holidej je ispratio pogledom a onda se vratio svom zadatku koji je sebi postavio, puneći nove metke u magacin kolta.

*

– Ne bih rekao da će ta skitnica podviti rep i pobeći, kao što se ti nadaš, Pajk – reče Kol Griffin.

Zaokupljen igrom s lancem časovnika, Larabi se trže i podiže glavu.

– Zašto misliš da neće? Čak ni Dok Holidej nije toliko lud da ostane posle svega što mu se desilo. Jeste da je opasan i da je revolveraš na glasu i zato samouveren, ali ipak nije lud. Srećan je što ga Vini nije zauvek ubogaljio. Ne, ne, Grifine, precenio si ga. Videćeš da će on sutra uveče odjahati odavde. Evo ti moja reč da će tako biti. Holidej je pametan čova i zna da se samo srećom izvukao. Zna iskusna lija dokle može ići.

– Može biti da zna, ali ja sam ga video da vežba s revolverom iza Kojlove

štale. Nekoliko puta sam ga posmatrao.

Larabi nabra obrve i zamišljeno pogleda svog nadzornika: – To nije ništa čudno. Čovek njegovog zanimanja mora biti spreman na svaku eventualnost, ali to ne radi zbog nas.

– Ne bih rekao. On puca u metu i vežba potezanje. On se sprema da se s nekim obračuna i ne treba mudrosti da se pogodi ko je to.

U očima rančera za trenutak je blesnuo plamičak straha, a onda njegovo lice ponovo poprimi odlučan izraz: – Neka me đavo nosi ako poverujem da je Holidej toliko glup. Pa on mora znati da nema nikakve šanse protiv svih nas.

– A šta je s udovicom? Možda ju je nagovorio da ne proda imanje?

Na nagoveštaj onoga čega se i sam plašio, rančer se trže. Zatvorio je fioku pisaćeg stola i zažmirivši kao grabljiva zver, lagano ustao.

– Ako tako bude, onda će na groblju biti dva nova groba. I neće me biti briga kako će se to dogoditi. Što se tiče Holideja, hoću da mi bude skinut s vrata... ili da bude mrtav. I hoću taj Kojlov ranč za dvesta dolara, a ako ne, neka i ta žena bude mrtva.

Griffin se usplahirio:

– Dodavola, Pjak, to već ne možemo da učinimo! Suviše je riskantno ubiti je kad svi zanju da ti je cilj da se po svaku cenu dočepaš njenog imanja!

– Naravno da je riskantno, ali ako se mora, mi ćemo to učiniti. Nema više stidljivog hodanja na prstima, Kole... A možda bismo mogli izvesti kao da je Holidej ubio udovicu?

Nadzornik je prevrtao po glavi sve moguće kombinacije, a onda klimnuo glavom?

– To već otvara nove mogućnosti. Ali šta ćemo s Vinsom, Pajk? Hoćeš li da ga zadržimo na poslovima u blizini kuće dok ne vidimo kako će se Holidej ponašati?

Rančer se počea po bradi.

– Da, to bi bilo najbolje. A ti budi spreman da sa mnom sutra ujutru odjašeš do Kojlovog ranča... sutra ističe rok.

– Zar samo nas dvojica? Hoću reći, Holidej je ozdravio.

Larabi se kiselo namršti.

– U redu. Reci Erniju i Bou da budu spremni. Nećemo ništa da rizikujemo.

*

Sa izrazom nezadovoljstva na licu zapadnjak je posmatrao ćutke kako mlada žena skuplja preostale sitnice i pakuje ih u dva otvorena kofera.

– A šta će biti s nameštajem koji je Džim nabavio ili napravio za vas? – upitao je konačno.

Ona se žustro okrenu. – Ne pokušavajte to, mister Holideje – rekla je hladno. – Ja sam sasvim svesna onoga što ostavljam za sobom. Možda ostavljam daleko više nego što vi i pomišljate. Ja ovde ostavljam veliki deo sebe.

– Kada pomislim da čoveka mogu uništiti tipovi kao što su Larabi, Griffin i Hauard – nastavio je zapadnjak isto tako hladno. – Oni će ovu brvnaru koristiti kao svratište. Svaki neoprani kauboj vraćaće ovde da se skloni od kiše i popuši cigaru.

– Ućutite, dodavola! – Ženi se prsa počeaše uzburkano nadimati a bledilo joj se razlilo po licu. – Slušajte, Holideje: učinili ste za mene ono što ste mogli i ja sam vam zahvalna za to. Što to nije bilo dovoljno, to nije ni moja ni vaša greška, već moja zla sudbina.

Njegovo lice ostalo je napregnuto i ozbiljno:

– Mi smo, koliko se sećam, imali neki sporazum i taj sporazum nije raskinut.

– Sada je raskinut! I... hoćete li sada, molim vas, otići? Znae da danas ističe rok ultimatum a Larabi će se pojaviti ranije ili kasnije. Htela bih da budete daleko odavde pre nego što oni dođu. Ne želim više nikakve gužve na ovom ranču.

Dok je polako ustao još uvek pomalo umoran i slab.

– Ne znam zašto bi vam moje prisustvo smetalo. Vi prodajete ranč i s tim je svršeno.

Stala je pred njega, podbočivši se i usne joj se stisnuše u tanku crtu. Sevala je očima, ali se u njima nazirao nageveštaj suza i Dok u njenom glasu primeti lako podrhtavanje.

– Zbogom, mister Holideje!

Zapadnjak duboko uzdahn u ne skidajući pogled s njenog lica uze svoj šešir, putnu torbu i cebe.

– U redu, misis Kojl. Ja odlazim odavde, ali ću ipak biti u blizini. To mi ne možete zabraniti. Hoću da izravnam račune s Larabijem i njegovom bandom.

– Vi ste najtvrdoglaviji čovek koga sam ikada upoznala!

On se rezignirano osmehn u, potvrdno klimnu glavom, prebaci putnu torbu preko ramena i pođe prema vratima.

Kada ih je otvorio ona je tiho, skoro jedva čujno rekla:

– Vrlo sam vam zahvalna za ono što ste pokušali da učinite, Dok. I, verujete, mislim da u ovom trenutku činim najbolje što bih mogla učiniti.

– U redu. Bilo da ste pogrešili ili ne, vi ćete morati da nosite na savesti ovu odluku. – Klimnuo je učtivo glavom u znak pozdrava i izišao.

Dok je zapadnjak sedlao konja, Karolina Kojl ga je posmatrala kroz prozor, zapažajući kako se on veoma sporo kreće, kao da se namerno ne žuri. Zastao je sa sedlom u rukama pre nego što ga je prebacio preko leđa svog ždrepcu, onda je lagano uzeo kolan, provukao ga kroz kopču i zategao. Pripremajući se za odlazak, sve je radio usporenim ritmom. Ona zamalo da istrči napolje, da ga dozove, da ga zadrži i kaže mu da će poći zajedno s njim, kolima. Ruka joj je već bila ispružena ka kvaki, ali je s krajnjim naporom savladala svoja osećanja. Kada je ponovo pogledala kroz prozor on se već krutim pokretima penjao u sedlo. Trenutak kasnije odjahao je iz dvorišta, ne osvrnuvši se. Ta njegova nameštena ravnodušnost ju je pogodila, ali ga je ipak ispratila pogledom dok nije zašao za šumarak, a onda je izišla na verandu i pogledala ka putu koji je, vodeći prema gradu, prelazio preko obližnjeg brdskog grebena. Ubrzo je ugledala Holideja kako se pomalja iza šumarka i lagano jaše putem. Odahnula je s olakšanjem i vratila se u kuću da nastavi s pakovanjem. Sada je bila sigurna da neće sačekati Larabiju i njegove bande.

Završivši s pakovanjem, pripremila je sebi kafu i sela za sto, obuzeta nekim nelagodnim osećanjem praznine u stomaku. Digla je šoljicu s kafom i primetila kako joj ruka podrhtava toliko da je čak prosula malo kafe na stolnjak. Biće joj mnogo lakše kada sve ovo bude završeno. Naravno, išlo joj je na živce što će praktično pokloniti ranč onoj svinji Larabiju, ali šta je drugo mogla da učini?

– Jeste li tu, misis Kojl?

Na odjek Larabijevog glasa u dvorištu Karolina se trгла iz svojih razmišljanja, prosula ostatak kafe, ali na to nije obraćala pažnju već je skočila sa stolice i pohitala prema ulaznim vratima. Nije želela da rančer i njegovi uđu unutra, bar ne dok je ona vlasnik te brvnare. Kada bude otišla... onda će se potruditi da iz glave izbriše svaku pomisao o tome šta oni rade ili ne rade u kući koju su ona i njen muž izgradili i nazivali je svojim domom.

Kada je videla da četiri jahača – Larabi, Grifin, Erni i Bo sede na konjima u dvorištu pred kućom bilo joj je drago što je Holidej otišao.

Rančer učtivo klimnu glavom u znak pozdrava, ostajući nepomično da sedi, držeći ruke prebačene preko jabuke sedla.

– Dobro jutro, misis Kojl. U džepu imam deset novčanica po dvadeset dolara i račun s pečatom agencije za prodaju nekretnina u Alamedu. Sve što treba da uredite to je da potpišete ugovor i uzmete novac. Posle toga biće nam čast i zadovoljstvo da vas otpratimo do grada kako biste mogli da uhvatite sledeću dilžansu za Sokoro.

Ženino lice se sledilo.

– Vi ste vrlo samouvereni, zar ne, Larabi?

Rančer slegnu ramenima.

– Hajde da prekinemo ovo. Dosta je bilo igranja žmurke, misis Kojl. Vi vrlo dobro znate da nemate drugog izbora nego da mi prodate imanje. Hajdete onda, jer imam drugih poslova koji me danas čekaju.

Sada, kada je nastupio odlučujući trenutak, Karolina je osetila da se u njoj nešto kuva, da se onaj tvrdoglavi deo njenog bića roguši. Možda je razlog tome bio rančarov samouveren, potcenjivački stav. Za njega je ova kupoprodaja bila samo običan posao, kao i svaki drugi koji je morao brzo da obavi i koji nije iziskivao dvoumljenje. Prebrojmo novac, potpišimo ugovor i pređimo na važnije stvari kao što je skupljanje goveda, popravka porušenih ograda ili krećenje zapuštene štale. Sve to treba završiti brzo i ne gubiti više vremena nego što je neophodno da bi se obavile zakonske formalnosti u pribavljanju tog dosadnog Kojlovog ranča.

Tako je Karolina u svojoj glavi zamišljala da stočarski baron gleda na nju i posao s njom i to je nateralo da proključa kao bik koji vidi crvenu krp. Taj čovek nije imao nikakvog takta, ni prefinjenosti u odnosima. Pajk Larabi bio je arogantan i grub prema njoj kao i prema svima koji su zavisili od njega.

Pre nego što je mogla da uspostavi kontrolu nad sobom, ona resko odgovori:

– Ne sviđa mi se vaše ponašanje, Larabi. I neka me đavo odnese ako pristanem da prodam imanje i kuću koju je moj muž izgradio za mene svo-

jim rukama, tim pre ako to treba da učinim bezobraznoj hulji kao što ste vi. A sada povedite vaše ulizice sa sobom i čistite se s moje zemlje!

Okrenula se na petama, ne shvatajući još uvek posledice i značenje onoga što je rekla i čvrstim korakom se uputila prema vratima. Iza sebe je čula prigušenu gadnu psovku i okrenula se. Ali ne dovoljno brzo i Griffin je uspeo da je uhvati rukom oko struka i da je zavitla s terase. Karolina je skoro poletela i ispružila se koliko je dugačka tik pred noge Larabijevog konja.

Bleda i uzdrhtala, otkotrljala se unazad, skočila na noge i počela rukom otresati prašinu s odeće. U tom trenutku Griffin je pritrčao i otpozadi je čvrsto zgrabio za ruke.

Larabi je besno gledao kroz proreze očnih kapaka i nagnuvši se napred presekaog pogledom uhvaćenu ženu:

– Pokazali ste da niste baš mnogo pametni, gospođo Kojl. Pokušao sam da ovaj posao obavimo lepo i ljubazno kao što je red, a vi mi uzvraćate time što me vređate i pravite mi neprilike. Ja sam vam dao rok i vaše vreme je isteklo. Sada želim vaš potpis na ovom kupoprodajnom ugovoru. Hoćete li staviti potpis i potvrditi prodaju?

– Nećete me naterati da učinim ono što mi nije volja, Pajk Larabi! Ne bojim se ja vas!

Rančer uzdahnu:

– Glupava kučko! Ja sam imao poštene namere, ali ti si očigledno veća kuja nego što sam mislio. U redu, Kole, ja sam završio svoj deo razgovora. Daj joj lekciju i nauči je da sa mnom nema šale.

Karolina je počela besno da se otima, ali ju je Griffin čvrsto držao i njeno koprkanje ostalo je bespomoćni pokušaj, koji je na licima siledžija izazvao zadovoljne osmehe. Griffin pogleda svoga gazdu:

– Koliko daleko smem ići, Pajk?

Larabi zadrža pogled na pobledeloj mladoj ženi.

– Onoliko daleko koliko hoćeš.

Nadzornik se nasmejao zadovoljno, okrenuo ženu prema sebi i držeći joj ruke jednom svojom, drugom je počeo šamarati po licu. Karolina je počela da vrišti od bola i stida, a lice joj se od jakih šamara zacrvenelo. Onda joj Griffin zabaci ruke iza leđa, prinese lice njenom i počeo je balaviti debelim usnama po obrazu i dalje niže po vratu.

– Hej, nemoj polizati sav lilihip, Griffin! – doviknu mu Erni, silazeći s konja. – Ostavi i meni nešto da se zasladim.

I Bo Mendel je počeo silaziti iz sedla, ali je u pola pokreta ostao kao zaleđen, jer je iza ugla ugledao neko kretanje i trenutak kasnije se iza brvnare pojavila muževna silueta visokog čoveka.

Razrogačio je oči kada je prepoznao Dok Holideja i ruka mu se mahinalno, kao kandža ptice grabljivice, pružila prema dršci revolvera. Ali pre nego što je stigao da ga potegne u Holidejevoj ruci je grmnuo kolt, udar kuršuma odbacio je Mendela pravo na Ernija, koji je u tom trenutku obišao oko svog konja. Erni se od udara zateturao, ali je ipak uspeo da izvuče revolver iz futrole i ne nišaneći ispali hitac na zapadnjaka. Olovno tane otkinulo je iverke s ugla brvnare. Dokov revolver grmnu i drugi put. Erni pade na zemlju kao po-

košen, ali se još nije predavao. Pokušao je iz ležećeg stava da nanišani na Holideja, ali ovaj po treći put pritisnu okidač. Erni se trgao pogođen smrtonosnim hicem i ostao da leži.

Zaprepašćen i zbunjen erupcijom nasilja, rančar sa zakašnjenjem pruži ruku ka svom revolveru i upola ga je izvukao kada je zapadnjak po četvrti put opalio. Revolver je poleteo iz rančerove ruke kao istrgnut snažnom oprugom. Larabi levom stisnu desnu povređenu ruku, psujući i mršteći se od strahovitog bola, ali je od udara taneta u njegov revolver njegova ruka bila kao kontuzovana.

U međuvremenu Griffin je imao pune ruke posla. Pokušao je da okrene Karolinu prema brvnari i iskoristi je kao štit, ali je ona uspela da istrigne jednu ruku i da ga oštrim noktima duboko zagrebe po obrazu. Nadzornik jauknu, glasno opsova i pokuša da je udari po licu, ali je mlada žena iskoristila taj njegov pokret i zarila mu zube u šaku. Urlajući, nadzornik je odgurnu od sebe.

Karolina je svom težinom udarila o zemlju i nekoliko puta se otkotrljala pre nego što se zaustavila, ostavši pritom bez daha. Ostala je da leži na zemlji, izubijana, usplahirena i ošamućena. Griffin se okrenuo prema zapadnjaku, ali je zastao kao skamenjen i sklonio ruke od bedara, jer ga je Holidej imao na nišanu.

– Ne pucajte! – kriknuo je nadzornik.

S prstom na okidaču i pogleda oštrog kao munja, Dok se obrati Karolini:

– Jeste li čitavi?

Žena klimnu potvrdno glavom.

– Odlično. Onda ustanite.

Karolina ga pogleda, začuđena oštrim njegovog glasa, ali ga poslušala. Holidej zadovoljno klimnu glavom i revolverom mahnu Larabiju koji je još uvek sedeo u sedlu:

– Vi sjašite!

– Slušaj ti, kućkin sine, znaš li šta si uradio? Ubio si dva moja čoveka.

– I ta dvojica će brzo dobiti društvo ako odmah ne siđeš s konja! S najvećim zadovoljstvom ću te poslati za njima!

Rančer je u zapadnjakovim očima ugledao siluetu iskežene smrti i poslušno je sjahao, iako je nastojao da licu da dostojanstven izraz. Držeći ga na nišanu, Holidej mu naredi da priđe i stane pored svog nadzornika.

– Mister Holideje, mnogo se radujem što ste se vratili – izusti mlada žena i pođe prema njemu.

– Ostanite gde ste! – reče joj resko Dok.

Ona zastade, zatrepta očima i počela muca, iznenađena oštrinom njegovog tona: Šta... za... zašto?

– Samo ostanite gde ste – reče Holidej malo blaže, a onda se obrati Larabiju i Griffinu:

– Vas dvojica sada lepo kleknite... i spustite se na ruke i kolena.

– Šta? – promuca Larabi, istinski zaprepašćen.

Griffin se trgao i ukrutio. Nijedan od njih dvojice nije se ni pomerio. Očigledno su obojica bili zaokupljeni istom mišlju: koliko je još metaka preostalo zapadnjaku?

Holidej kao da je pročitao njihove misli, glasno se nasmejao:

– Dvoumite se, je li? Pitate se koliko mi je još metaka preostalo? Pa lepo,

da vam kažem: preostalo mi je dovoljno da vas obojicu pošaljem na onaj svet.

– Nećeš smeti – promumla rančer. – To bi bilo ubistvo.

– Ubistvo, je li? A šta je trebalo da bude ovo što ste počeli? Nemojte se uzdati u to, Larabi! Imam dovoljno metaka i viška volje da vam obojici prosviram tintare. Šta će posle sa mnom biti, to je za vas nevažno. Uostalom, kada vas bele i ukrućene zateknem ovde, ja ću već biti daleko.

Larabi i Griffin se zgledaše.

– Pretpostavljam da ste dobro čuli šta sam malo pre rekao – podseti ih Holidej i mahnu revolverom – ali, za svaki slučaj, ponoviću: – Kleknite na ruke i kolena!

Žurno, skoro uplašeno, obojica ga poslušашe.

– Mister Holideje, šta ste to... – zausti Karolina, ali joj zapadnjak pokretom ruke dade znak da ćuti. Prišao je onoj dvojici s leđa i šutnuo najpre rančera, pa njegovog nadzornika, tako da su obojica zaronili noseve u prašinu.

– Sada lepo puzite i tako pređite preko dvorišta do gospođe Kojl. Kada stignete do nje, pognite glave da čelom dodirnete tle i najponiznije je zamolite za oproštaj što ste se nepristojno i grubo ponašali!

– Davola ću puziti! – prasnu rančera crvenog kao paprika i očiju iskočenih od besa.

– Samo se ti nadaaj da ćemo poslušati! – procedi nadzornik kroz zube.

Holidej sleže ramenima.

– Dobro. Kako hoćete. Ako ne puzite dobićete metak u glavu. Ko od vas dvojice želi da bude prvi?

Obojica su netremice zurili u njega, ne verujući da će zapadnjak izvršiti pretnju, ali su se trgli kada je Holidej nategao obarač. Metalno „klik“ kao da je u njima probudilo želju za životom.

– Slušajte dobro vas dvojica – opomenu ih Dok. – Nateraću vas da puzite i molite makar morao da uradim ono što dosad nikada nisam uradio. Uzeću vam najpre revolvere da se više ne uzdate u vaše oružje. Onda ću najpre jednom prosvirati metak kroz šaku i ponoviću naređenje koje ste čuli. Ako ne poslušate, prosviraću metak i drugom kroz šaku. Ako opet ne poslušate, vratiću se ponovo prvom, pa drugom... na kraju ćete ipak učiniti ono što tražim, ili... možda nećete više biti sposobni da puzite i klečite.

– Stoj! – kriknuo je Griffin. Reči su mu jedva izlazile iz grla. – Ja...ja se izvinjavam, madam, što sam se onako ponašao i što sam vas maltretirao.

Holidej odmahnu glavom:

– Ne valja. Moraš da puziš, da čelom dotakneš zemlju i onda da kažeš to!

– Dok, za ime boga! – uzviknu mlada žena, ali on ne obrati pažnju na to.

Tresući se od straha, Griffin počeo da puzi preko dvorišta. Zastao je na metar od Karoline Kojl, pognuo glavu do zemlje i ponovio svoje izvinjenje.

– Ostani gde si – naredi mu zapadnjak, a onda vrhom čizme munu Larabija u rebra. – Sada ti!

Larabi nije bio ništa manje uplašen nego njegov nadzornik, ali je svoj strah umeo bolje da prikrije od Griffina. Nije drhtao i nije se znojio. Preko ramena pogledao je zapadnjaka.

Holidej ga vrhom revolvereske cevi dotaknu po slepoočnici.

– Imaš dve sekunde vremena da počneš da puziš. Jedna...

Larabi stisnu usne. Sipajući sve vreme psovke, otpuzio je preko dvorišta do Karoline i dodirnuvši čelom zemlju, podigao k njoj lice izobličeno do mržnje.

– Izvinjavam se – procedio je kroz zube.

– Ne valja, ne valja! – opomenu ga Dok. – Pokušajmo to ponovo i budimo malo uglađeniji.

Rančer duboko uzdahnu i procedi grcajući:

– Gospođo Kojl, žao mi je zbog onoga što smo učinili i najlepše molim za oporoštaj.

Holidej priđe obojici i gurnu ih nogom u leđa.

– Sada ustanite, natovarite one leševe na konje i odjašite odavde! Ako slučajno neko od vas pomoli samo nos u okolini, prosviraću mu metak kroz glavu. Jasno? U stvari, bilo gde da vas vidim, ovde, u gradu, ili na otvorenim pašnjacima, prosviraću vam kursum kroz telo i napraviću vam toliku rupu da će kroz nju moći da prođu cela kola! I recite Vinsu Hauardu da ću ga naći i obračunati se s njim. Ali to će biti onda kada ja odlučim. Izabraću vreme i mesto koje mi odgovara, a dotle neka se preznojava.

Kada su se rančer i nadzornik udaljili, Karolina, sva bleđa u licu i uzdrhtala, naslonila je glavu na zid brvnare.

Zurila je užasnuto u Doka.

– Bože, kakav ste vi to čovek, Dok?

– Videli ste – odreza Holidej.

– Ali... ovo je bilo strašno!

– Bilo je strašno i ono što su Griffin i ostali imali na umu da urade s vama

– odgovori Holidej. – Ili možda mislite da to ne bi bilo strašno – dodao je cinično. – Nemojte biti glupi i trošiti sažaljenje na Grifina i Larabiju! Da se nisam vratio kada sam ugledao oblak prašine od njihovih konja, vi biste sada pevali sasvim drugačiju pesmu!

VIII

Zapadnjak je insistirao da Karolina pođe s njim u grad.

– Ali kakva je korist od toga? – branila se ona. – Imam malo novca, a na kredit više ne mogu da dobijem. Ako vi lično želite da pođete u Alamedu da nešto kupite, slobodno idite. Ja ću čekati ovde.

Holidej odmahnu glavom:

– Od sada više nećete ostajati sami na ranču. To je opasno i ne smemo rizikovati. Jer sigurno je da će Larabi neprekidno držati ranč pod prismotrom i da će iskoristiti svaku našu neopreznost. Zato gde budem ja bićete i vi. Bar dotle dok nešto ne uredim.

– Da uredite? – pogledala ga je iznenađeno. – Šta ste hteli time da kažete?

– Videćete kada stignemo u grad. A sada odenite odelo za jahanje. Brže ćemo stići ako jašete nego ako budete vozili kola.

Mlada žena duboko uzdahnu. Njihov odnos je iz časa u čas postajao sve komplikovaniji. U početku je bila zadovoljna time što je ispoljio želju da joj pomogne. Ali sada su njegove metode u odnosu na Larabiju i njegove ljude izazvale u njoj neslaganje. Trebalo joj je vremena da se na to navikne. Bila mu je, dabome, zahvalna što ju je spasao iz tragičnih situacija i ja je

ipak spremna da mu prepusti komandu. Kao da je osećala olakšanje što će neko drugi preuzeti brigu i odgovornost za njenu dalju sudbinu.

Nije imala nikakvu predstavu o tome šta je planirao da uradi za vreme posete gradu, ali je duboko u sebi bila zadovoljna što je neće ostaviti samu na ranču. Larabi je bio ćutljiv i smrknut kada je odlazio i ona je iz dosadašnjeg iskustva znala da je tada najopasniji.

Kada su stigli u Alamedu, saznala je nešto više o tome koliko čvrst i odlučan zapadnjak ume da bude. Dok su jahali niz glavnu ulicu ugledali su Rajlija Volsa i Holideju se učinilo da je šerif zbog nečega zabrinut. Videvši ih, bacio je opuškak i vratio se u svoju kancelariju. Karolina pritera svog konja bliže zapadnjakovom.

– Kuda idemo? – upita.

– Najpre u trgovinu.

Nije se usprotivila. Bez reči je pošla za njim. Kada su ušli u radnju, vlasnik Mel Voters diže pogled s tezge gde je nešto pokazivao jednoj starijoj građanki i Karolina jasno vide kako je pobledao kada je video zapadnjaka. Mahnuvši jednom od trgovačkih pomoćnika da se udalji, Holidej pokretom ruke pozva Votersa. Vlasnik žurno završi s usluživanjem prethodne mušterije, grubo i na brzinu savi i spakova komad odsečenog platna i ne obazirući se na njeno nezadovoljstvo što joj po njenom mišljenju ne poklanja dovoljno pažnje, priđe Karolini i Doku.

Obrisao je ruke o kecelju načinjenu od vreće za brašno i uglađeno klimnuo glavom:

– Dobro jutro, gospođo Kojl. Dobro jutro, mister Holideje! Čime mogu da vas uslužim?

– Sada ćemo videti. Gospođi Kojl su potrebne neke stvari – zapadnjak je namerno izbegao da pobroji šta joj je potrebno.

Voters zbunjeno obliza usne.

– Ovaj, rekoste...stvari?

Holidej klimnu glavom, gledajući prodorno u trgovčevo bucmasto lice.

– Da. Znaite, različite stvarčice.

– Pa...ovaj...– počeo Voters pa se usiljeno nasmeja. – Pa zato smo mi ovde, mister Holideje, da zadovoljimo potrebe onih koji kupuju. – Dok je govorio, izvukao je ispod tezge malu tablu na kojoj je pisalo: prodaja samo za gotov novac.

Holidej je pogleda, uze je u ruke i počeo da se mršti. Onda vrati tablicu na tezgu i odgurnuvši je da klizne niz tezgu, reče:

– To je baš fino za one koji srećom imaju gotov novac. Ali nijedan robni magazin ni trgovina za koje sam znao nisu poslovali na taj način. To naprosito nije moguće. U svakom slučaju ne u ovim pograničnim krajevima i gradovima gde priliv novca i zarade ljudi zavise od godišnjih doba. Tu trgovine moraju dati kredit.

Voters počeo da se znoji i da svoju kecelju koristi za brisanje mesnatog čela i obraza.

– Da, to je tačno, ali morate znati da svaki trgovac može dati samo ograničeni iznos kredita, mister Holideje. – I mora da bude siguran da će osoba kojoj daje kredit to platiti. – Uzvrpoljio se i nelagodno pogledao Karolinu.

Zapadnjak se jednim laktom naslonio na tezgu:

– Šta vas navodi na pomisao da gospođa Kojl neće moći da vrati dug?

Voters pohita da se ogradi od Holidejeve primedbe.

– Čujte, ja to nisam rekao. Ja nisam ni mislio...

– Uskratili ste joj kredit, što znači da sigurno tako mislite – nastavi Dok muklo. Karolina je ćutke posmatrala scenu, zadivljena Holidejevom sposobnošću da ljude uzdrma u njihovom stavu i to samo korišćenjem pogleda i veštom intonacijom smirenog i odlučnog glasa.

– Pa, ovaj da. Učinilo mi se da je otišla u zaduživanju dosta daleko.

– Sem toga, i Larabi vam je to naložio. Je li tako?

Mel Voters se trgao i u očima mu se video strah.

– Nemojte me lagati, Voterse – reče zapadnjak tiho.

Trgovac proguta vazduh i jedva приметно klimnu glavom:

– Čujte, morate shvatiti mene, pogledati stvari s mog stanovišta. Najveći deo posla ja obavljam s Pajkom Larabijem. On je u ovoj pokrajini vrlo važan čovek.

– Više nije tako važan. Niste mogli da ga vidite pre nekoliko sati, ali da ste mogli, videli biste ga na kolenima, zajedno s Kolom Grifinom, kako se izvinjavaju gospođi Kojl zbog nepristojnog ponašanja i maltretiranja. – Okrenuo se ka Karolini:

– Hoćete li da se zakunete da je bilo tako, misis Kojl?

– Da, baš tako je bilo, gospodine Votterse – potvrdi mlada žena jedva čujno.

– Pretpostavljam da nećete posumnjati u reč jedne dame, je li tako, mister?

– obrati se Dok trgovcu.

Voters žustro odrečno odmahnu glavom!

– Ne, ni govora.

– Odlično – Holidej se osmehnu krajičkom usana. – Uzgred, zaboravio sam da vam kažem da je Larabi izgubio dva svoja čoveka: Ernija i Bosa. Njih dvojica su otišli na kratko putovanje u pakao. A sada da pređemo na kredit gospode Kojl. Mislim da bi ona mogla opet da zadobije vaše poverenje, šta mislite?

– Oh, ovaj... pa recimo da bi.

– Baš mi je drago što ste se složili sa mnom. A sada da vam kažem i ovo: mi ćemo prikupiti goveda i oterećemo ih u Sokoro. Posle toga račun će vam biti isplaćen. Odgovara li vam to?

– Pa, mislim da će odgovarati – promrlja trgovac bez oduševljenja.

– Odlično. – Dokov glas opet postade ledeno tih: – Treba nam pola tuceta rolni bodljikave žice i tuceta rolni obične žice. – Pogledao je na tren Karolinu: – Vreme je da vaše zemljište jednom za svagda jasno ogradimo. Ograda od žbunja i gredica je dobra kao privremeno rešenje, ali budući da ostajete u svojoj kući, taj posao treba temeljito obaviti. – Okrenuo se ponovo trgovcu: – Treba nam i jedno burence eksera, dve nove drške za sekire, nešto opreme i... gospođa Kojl će vam dati listu namirnica. – Još jednom je pogledao zbunjenu ženu: – Računajte na pet osoba za mesec dana.

– Pet! – ponovila je ona kao eho, razrogačivši oči.

– Naravno. Pre nego što odemo iz grada angažovaću tri radnika.

– Ali kako...ko...

– Prepustite to meni, misis Kojl – osmehnu se Dok. – Vi samo recite gospodinu Votersu šta vam je potrebno. Oh, zamalo da zaboravim! Mogli biste da izaberete i materijal za jednu novu haljinu. Odaberite sve što mislite da će vam trebati. Gospodin Voters vam daje kredit zato što zna da će biti brzo isplaćen, zar ne, gospodine? – Voters klimnu potvrdno glavom iako nije mogao da prikrije ojađenost na licu. Ipak se na silu kiselo osmehnuo Holideju i rekao: – Jeste, gospodine.

– Vrlo dobro! – prihvati zapadnjak. – Brzo se vraćam!

Okrenuo se i čvrstim korakom izišao iz trgovine, ostavljajući zaprepašćenu ženu da zuri netremice za njim.

*

Kada je zapadnjak ušao i laganim korakom uputio se prema šanku, u salunu je zavladala grobna tišina. Naslonivši se laktom na šank, poručio je brendi, zatim otpio gutljaj i s čašom u levoj ruci okrenuo se i pogledom prešao po prostoriji, odmeravajući pogledom ponosob svakoga od gostiju.

– Da li neko od vas traži posao? – upitao je zatim.

Nekolicina prisutnih začuđeno izmenjaše poglede, ali niko ne odgovori.

Dok otpi još dva gutljaja.

– Reći ću vam zašto vas to pitam. Na Kojlovom ranču ima posla za tri čoveka. – Nastao je kratak prigušeni žagor

i prisutni još jednom izmenjaše pogled. – U pitanju su obični poslovi na ranču. Normalno jahanje i hvatanje goveda i ostali uobičajeni poslovi. Niko ne očekuje od vas da se mešate u zadevice između gospođe Kojl i Pajka Larabija. Mislim da to čak neće biti ni potrebno, ali pre nego što vam nešto više kažem, da vam najpre saopštim nešto o Larabiju, Grifinu i još dvojici s ranča „Dajamond B.“ Pretpostavljam da će vas interesovati da to čujete.

Zastao je, gledajući prisutne i čekajući da njihova radoznalost stigne do vrhunca, ali su se u tom trenutku raskrilila ulazna vrata i u salun je ušao Rajli Vols, na prvi pogled ne tako siguran kao što bi jedan šerif trebalo da bude. Tamnokoži boginjavi čovek, koga su zvali Lord, a koga je Holidej znao još od onih dana kada su ga Larabijevi ljudi mučki napali i masakrirali, a koji je Holideja držao za kosu dok ga je Hauard udarao, došao je za šerifom do vrata, ali nije ušao. Držao je pomična vrata otvorena i posmatrao šta se događa.

Rajli Vols je prstima zagladio čekinjaste brkove i prišao bliže Holideju:

– Čuo sam da ste se dosta izbezobrazili, mister.

Holidej srknu brendi.

Svi u salunu netremice su slušali njihov razgovor.

Šerif pročisti grlo, pa nastavi:

– Kako sam obavешten, dogodila su se još neka ubistva. Ovaj put ubijena su dvojica, oba s ranča „Dajamond B.“ Erni i Bo.

U salunu nastade prigušen žagor. Gosti se uskomešaše.

Zapadnjak spusti čašu i upita:

– Jeste li čuli i kako i zašto se to desilo, šerife? I gde se desilo?

– Nije važno. Važno je da ste vi potegli revolver. I da ste obojicu hladnokrvno ubili bez ikakvog razloga.

– Gluposti – Holidejev glas bio je opor a lice mu dobilo takav preteći izraz da je Rajli Vols uzmakao korak. – Ta dvojica su bila s Larabijem i Grifinom, ako niste znali, mister. Namerali su da „obrade“ gospođu Kojl. – Dok pređe svojim kao kremen tvrdim očima po prisutnima. – A vama svima je jasno šta sam mislio kad sam rekao da su namerali da je „obrade“. Larabi im je za to dao odobrenje. Odobrio im je da mogu u nasilju ići onoliko daleko koliko im se prohte. „Radite šta hoćete“, rekao je Grifinu i onim drugim huljama. I tada sam se ja pojavio. Erni i Bo su se mašili revolvera, a ja sam ih na to poslao u pakao, gde im je inače i mesto. Posle toga ubedio sam Kola Grifina i Pajka Larabija da kleknu i puzeći pređu preko dvorišta do gospođe Kojl i da tako na kolenima najponiznije zamole za oprostaj što su se prema njoj poneli nepristojno. – Zagledao se u šerifovo posivelo lice. – A sada, kada znate šta se desilo, hoćete li me uhapsiti, šerife?

Vols se nelagodno premeštao s noge na nogu, a iz grupe gostiju začulo se ljutito mrmljanje i protesti. Holidej je to odmah zapazio i upisao sebi u prednost. Očito nisu svi građani bili spremni da u svako doba odobre sve što Larabi učini.

Rajli Vols baci letimičan pogled prema Lordu, koji je još uvek stajao na raskriljenim ulaznim vratima, ali sada pokazujući nervozu.

– Ovaj... meni nije sve tako predstavljeno – promuća.

Zapadnjak prezirivo iskrivi usta.

– A da vam je bilo tako predstavljeno, da li bi to bilo od kakvog uticaja, Volse?

Šerif porumene.

– Čekajte malo, Holideje! Ne moram ja da gutam vaše uvrede!

Holidej mu okrenu leđa i ispi do kraja brendi.

– Vi ste Larabijeva žaba krastača i svi to znaju, pa prema tome nemojte uzalud trošiti reči i uveravati me da je nešto drugačije. – Onda se bez opomene okrenu ulaznim vratima, držeći u ruci kolt i presekavši pogledom Lorda, reče:

– Hej ti, stoji!

Na zapadnjakovu komandu Lord, koji je tog trenutka počeo da uzmiče sa vrata, zastade kao ukopan. Kada je video da je na njega uperen zapet revolver, polako je digao ruke u vis i vratio se u salun.

– Slušajte, vi ste u mom gradu – umešao se Rajli, bledunjavo pokušavajući da izigrava autoritet. – Neću da čujem ni za kakvu pucnjavu!

– Zaveži, žapcu – grmnju Holidej i Vols prvo zinu kao da hoće da protestuje, a onda se predomisli i povuče se. Dok ošinu pogledom Lorda i pozva ga: – Dođi ovamo, huljo!

Boginjavi melez je sporim, kolebljivim koracima krenuo napred, a u gluvvoj tišini koja je odjednom zavládala u salunu, čulo se samo zveckanje njegovih mamuza i lupkanje štikli po drvenom podu. Kao da je svima zastao dah. Lord glasno proguta vazduh, približavajući se Holideju, koji ga je čekao

kao kobac. Kada se našao na metar od njega, Dok mu pokretom revolvera dade znak da stane.

– Okreni se – naredi mu tiho.

– Slušajte, mister Holideje, ja sam samo slušao naređenja – rekao je Lord jedva čujno. – Da nisam poslušao ono što mi je Larabi naredio, bio bih u velikoj nevolji.

– Zato si sada u nevolji. Okreni se kad kažem.

Lord molećivo pogleda Rajlija Volsa, ali je šerif stajao nepomično i nemo kao izgubljen. Kao i svi drugi u odaji i on je razrogačenih očiju gledao kada se Lord okrenuo leđima zapadnjaku i kada je ovaj brzo prišao, uzeo njegov revolver iz futrole i dobacio ga barmenu. – Klekni! – naredio je.

– Šta? – Lord ga pogleda zaprepasćeno.

– Šta je, jesi li gluv? Rekao sam da klekneš – Dok gurnu jače cev revolvera u leđa svom nekadašnjem mučitelju.

Lord najzad poslušao. Holidej mu je jednim pokretom cevi smakao šešir s glave i omotao oko prstiju pramenove njegove dugačke kose... Kada mu je trazajem ruke zabacio glavu unazad, je zastenjao. Očiju izbuljenih kao da će iskočiti, Lord gledao je nagore u zapadnjakovo granitno lice koje se nadnosilo nad njim. Dok ga grunu kolenom u leđa i procedi kroz zube:

– Kako ti se ovo sviđa, nitkove? Znam da ti se svidelo kada si to drugome radio, ali nisam siguran da sada uživaš. I, šta misliš, kako bih mogao da ti vratim dug? Mogao bih te isto tako naduti kao žabu, kao što su mene tvoji pajtaši udesili. Mogao bih ti raseći obraze

nišanom ovog revolvera, a mogao bih ti ispaliti i po jedan metak ispred svakog oka, tako da zauvek oslepiš.

Lord je zastenjaio od muke i počeo da cvili. Njegovo poverenje u šerifa je nestalo, a strah od Holideja postajao je sve veći. Kršio je prste od straha, a usne su mu se bezglasno micale. Panika ga je dovođila do ludila.

Ali zapadnjak nije imao u vidu osvetu te vrste. Mada je bio kivan na Lorda, trenutno mu je bilo dovoljno da ga ponizi i poljulja Larabijev autoritet. Grunuo je Lorda u slabine i ovaj se pružio po podu, zariivši lice u strugotinu. Udarivši ga vrhom čizme u rebra, Holidej hladno nastavi:

– Ovaj put si se izvukao, ali evo šta ćeš učiniti. Pokupi se i jaši na „Dajamond B.“ i reci Vinsu Hauardu da ću ga potražiti. Neka mi se nada.

Melez skoči s poda. Nije se zadržao u salunu ni toliko da zatraži svoj revolver. Saplićući se, ruku dignutih iznad glave, kao da ga juri hiljadu paklenih furija, istrčao je kroz vrata, u jednom skoku preskočio trotoar i nastavio da beži preko ulice. Dok se okrete pobleđom šerifu:

– To je delimično vraćanje duga, šerife. Hauard i njegove hulje su me na prepad uhvatili i izmrcvarili. Vi povodom toga niste učinili ništa, pa otuda pretpostavljam da ni povodom ovog nećete ništa preduzeti. Je li tako?

Rajli Vols je jedva приметно podhtavao.

– Možda ste bili malo više nadmeni i osioni nego što je to dobro za vaše zdravlje, Holideje – prasnuo je.

Dok se jedva приметно osmehnui:

– Moguće je da ste u pravu. Čuo sam da ste i vi nekada bili takvi, šerife. Ali to je bilo vrlo davno. Bilo je to onda kada je ta značka na vašim prsima za vas nešto značila... a ne kao sada, kada vam predstavlja samo brzu i laku zadiru, jer živite u Larabijevom džepu.

Vols se zarumeneo:

– Vi... pazite šta govorite!

– Naravno da pazim – potvrdi Holidej, jasno izgovarajući svaku reč i prodorno gledajući šerifa u oči. – Bilo je to u Tumbatonu u Arizoni, u gradu koji je bio gori od bilo kog drugog grada koji sam video. Ali nije bio više takav posle vašeg šerifovanja. Vi ste ga umirili. Trebalo mi je izvesno vreme da shvatim da ste vi taj Rajli Vols... Prilično ste se promenili. – Odmahnuo je glavom s gađenjem na licu. – A sada imam da obavim neki posao s ovim ljudima, Volse. Ne verujem da će vas to zanimati. Zašto onda ne biste nastavili vašim putem?

– Nećete me, valjda, učiti šta da radim, Holideje?

Ali Dok ne reče ništa više. Samo je čekao. Konačno Vols stisnu usne, okrenu se i gurnuvši vrata, iziđe. Holidej se tada okrenu prema ostalima u mukloj tišini:

– A sada da kažem još nešto o tim poslovima na Kojlovom ranču. Kao što rekoh, potrebna su tri radnika da rade samo uobičajene poslove. Ja ću lično rešavati sve sukobe s Larabijem, da se eventualno ukažu. No, naravno, ako dođe do napada kada ja nisam tamo, od njih će se očekivati da na neki način zaštite gospođu Kojl. Što se tiče plata... pa plate neće biti. Zasada. Misis Kojl je bankrotirala i nema mogućnos-

ti da plati. Namera je ova: treba popraviti ograde, zatim prikupiti stoku i oterati je na pijacu u Sokoro. Kada stoka bude prodana, oni koji budu radili dobiće platu u punom iznosu. Može biti da će do tada proći šest meseci, a možda samo tri ili četiri, sve zavisi od toga kako budemo radili i da li će nas Larabi ostaviti na miru. Dakle... je li neko zainteresovan?

Prošlo je dosta vremena i bilo je dosta natezanja pre nego što su na kraju trojica pristali da se prihvate posla. To su bili Vili Dejbrajt, žilav, mlađi kauboj, koji tek što se oporavio od preloma noge i koji je tražio novi posao, zatim Džud Ovens, sredovečni čovek koji je tvrdio da zna sve u vezi ograđivanja i bodljikave žice, jer je bio upetljan u stočarski rat u pokrajini Džonson i, najzad, Džesi Kern, tridesetogodišnjak, najuren s ranča „Dajamond B.“ zbog protivljenja Pajku Larabiju. Sve što je dobio kada je tražio da bude isplaćen bio je razbijen nos udarcem Vinsa Hauarda.

S tom zbrda zdola skupljenom trojkom Holidej se vratio Karolini Kojl u Votersovu trgovinu. Bila je iznenađena kada je ugledala ljude, koje je zapadnjak doveo, ali joj je u očima zasvetlucala iskra nade. Holidej je zatim uspeo da nagovori Votersa da im pozajmi kola kako bi svu kupljenu robu mogli odneti na ranč.

Građani, koji su se našli na ulici, zamišljenim pogledom su ispratili kolonu s Holidejem na čelu.

Izgledalo je da je vladavina Pajka Larabija u Alamedu završena.

Prolazeći pored šerifske stanice, Holidej je ugledao Volsa, koji je ozbiljnog lica sedeo na verandi, zavaljen u

stolicu s visokim naslonom i pušio. Zapadnjak ga je pozdravio dodirnom prsta po obodu šešira, ali u šerifovim očima nije pročitao ništa sem golog gneva. Vols je zurio u njega kao u omraženog stranca.

*

Kada je Lord sjahao pored ograđenog prostora za stoku, Pajk Larabi je upravo razgovarao s Grifinom o prikupljanju goveda. Videvši Lorda, on se namršti.

– Nešto se desilo s Lordom čim je iz grada došao pre vremena – rekao je, osetivši kako u njemu rastu nervoza i napetost.

Radeći na opravci kola, pored štale, Vins Hauard baci kratak pogled prema melezu i počeo da briše ruku o jednu prljavu krpu. I on je naslutio da nešto nije u redu.

Lord je, sav zadihan, prešao preko dvorišta. Zaustavio se ispred rančera i nadzornika.

– Šta je bilo? – upita ga Larabi.

Boginjavi siledžija počeo se vrpolti kao pas podvijena repa, koji se plaši grdnje. Izvio je usne i izustio samo: – Holidej.

– Šta je bilo s njim?

– Ništa specijalno, gazda. Dograbio me je u salunu pošto se pre toga izdrao na Rajlija Volsa.

– Drao se na Rajlija Volsa? – ponovi rančer. – Zar taj kućkin sin nije znao da učini ništa bolje nego da stoji i trpi da se jedan uljez izdire na njega?

Lord kratko odmahnu glavom.

– Holidej je opasan – zviznuo je kratko i dodao: – Ljudi, on je prava munja!

Rančer se namršti:

– Video sam tog nitkova kako poteže. Zaista je brz. A Vols, dakle, nije učinio ništa.

– Ništa. U stvari, po tome kako je izgledao, rekao bih da ga je Holidej dirnuo u uspavanu savest. Podsetio ga je na vreme kada je bio velik i kada je očistio Tumbston. Vols se vrlo nelažno osećao, to mu se videlo na licu.

– Tako! – prasnu rančer razdraženo. – Možda nam je Vols postao odjednom preterano savestan.

Dok se taj razgovor vodio, Vins Hauard se udaljio i Lord doviknu za njim:

– Imam za tebe jednu poruku, Vinse!

Hauard se brzo vrati k njemu.

– Od koga?

Lord se osmehivao, uživajući u nelažnosti svog sagovornika.

– Od Holideja. Rekao mi je da ti kažem kako će te potražiti. To bi moglo da bude vrlo brzo. – Hauard je vidno pobledeo, a Lord nastavi, obraćajući se gazdi: – On je malo podivljao, gazda. Počeo je da radi po gradu šta hoće. Pošto je izribao šerifa i maltretirao mene, ja sam zbrisao iz saluna, ali ipak sam ostao u blizini da vidim šta name-rava... – Zastao je, duboko udahnuo vazduh i onda tihim glasom nastavio: – Starog Votersa, trgovca mešovitom robom uplašio je tako da su mu se pantalone tresle. Naterao ga je da Kojlovu udovici ponovo otvori kredit. Kupili su dosta namirnica, a video sam na kolima nekoliko velikih kotura bodljikave i obične žice. Isto tako, najmio je u sa-

lunu tri radnika, pa izgleda da su ipak rešili da ostanu na ranču.

Larabi se trgao:

– Kako je to moguće? Karolina Kojl nema ni prebijene pare da tim ljudima plati nadnice, a ne verujem ni da je Holidej toliko bogat. On možda ima nešto novca, sudeći po njegovom izgledu, ali sumnjam da bi ulagao u tako problematičan posao. Pitam se šta taj čovek ima na umu. Možda Kojlovu udovicu ili...

– Sve sam proverio pošto su oni otišli. Jednostavno, nagovorio je ljude da rade bez plate sve dok ne okupe i ne oteraju stoku u Sokoro. Tek tada će im isplatiti nadnice.

– Do đavola! – opsova Griffin. – Loše je to što pri prvom susretu nismo tom skitnici prosvirali kuršum kroz glavu, Pajk.

– Sad nam kajanje ništa ne vredi – prasnu rančer. – To mu je bio vešt potez. I ko je pristao da radi za udovicu?

– Vil Dejbrajt, Džud Ovens i Džesi Kern.

Larabi opsova.

– Onaj brbljivac, Kern, je li?

– On je bio dobar radnik, Pajk – suprotstavi se Griffin.

– Ko te je to pitao? Znači, Holidej se ukopava? Dobro. Dobro. Tri čoveka mu neće mnogo pomoći. Koliko mi imamo na platnom spisku? Trideset pet ili četrdeset?

Griffin klimnu glavom, ali zadrža sumnjičav izgled.

– Svi oni neće raditi protiv udovice Kojl, Pajk.

Rančer prkosno diže glavu:

– E, bogami hoće ako im ja naredim! Nadzornik odrečno odmahnu glavom:

– Ne. Ne računaj na to.

Larabi se zagledao u njega, a onda odsečno odmahnuo rukom:

– To sada u svakom slučaju nije važno. Ako odlučimo da je napadnemo bilo bi mudro ne voditi veliki broj ljudi sa sobom.

– Pa, ne računaj na mene gazda – javi se odjednom Vins Hauard.

Sve se oči upraviše ka njemu. Osetio se nelagodno, ali je uporno gledao Larabiju u oči.

– Ja dižem šator, gazda! Taj Holidej ne zna za granice. Erni i Bo su bili dobri, a on ih je obojicu sradio. Ni Lord nije za šahu, a Holidej ga je fazonirao kao maminu mazu. I to bez po muke. Povrh toga uspeo je da uznemiri i Rajlija Volasa i...pa, eto i tebe i Grifa...

– Onda se gubi! – grmnu rančer, pocrvenevši pri sećanju na poniženje koje je doživeo. – Hajde, idi, pobegni podvijenog repa među nogama! Čisti se s moje zemlje što brže! Pri pogledu na tebe dođe mi da puknem!

Snagator se uznemirio zbog Larabijeve reakcije.

– Pa, mislio sam da odem ujutru, gazda.

– Gubi se smesta!

Hauard duboko uzdahnu i steže vilice.

– U redu. Ali duguješ mi neki novac...

– Čistac! Dovoljna ti je plata što ću te pustiti da odjašeš, a da ti ne prosviram kuršum kroz glavu. Smatraj da si srećno prošao, kukavni smrdljivče!

Hauard je naglo pocrveneo:

– Slušaj! Ne moram to da trpim. Ne dajem ni centa na to ko si ti. Nisam ja kukavica, ali ne vidim razloga da ostajem ovde gde me Holidej lako može

naći. I zato odlazim... i hoću novac koji mi duguješ.

– Ništa od toga! – progundā Larabi.

Hauardove sitne svinjske oči se još više stisnuše:

– Ja sam za taj novac naporno radio. Nisi mi platio ni ono što sam obradio Holideja. Imam zarađenih više od dvesta dolara i tražim da mi ih daš. – Rekaivši to, Hauard spusti ruku na dršku revolvera i Larabi se prenu.

– Stani, stani malo! – umeša se Griffin i stade između njih. – Čujte, možda tu nešto možemo da iskoristimo. Nema smisla da se međusobno svađamo, jer time samo navodimo vođu na Holidejevu vodenicu.

Larabi se zagleda u svog nadzornika:

– Šta hoćeš time da kažeš?

– Vins je u pravu, gazda – reče nadzornik tiho. – Dok je on ovde, Holidej zna gde ga može naći.

– Dodavola, nisam toliko glup da to ne znam! – brecnu se rančer razdraženo.

– Ne, ne, samo glasno razmišljam. Pretpostavimo da Holidej dobije vest da je Vins otišao? Šta će on učiniti?

– Poći će u poteru za mnom, eto šta će učiniti! – odbrusu Hauard. – Naravno, u planinu. U tim brdima neki ljudi su zauvek nestali.

Griffin ćutke pogleda ostale, dajući im vremena da razmisle o ovome što je izrečeno. Larabijevo ljutito lice se odjednom razvedrilo i od razmišljanja, bora mu se urezala na čelu.

Pogledao je Hauarda.

– Šta kažeš na to, Vinse? Posle toga možeš se opet vratiti nazad.

– Ja ipak hoću novac koji mi duguješ – reče Hauard mrgodno, odbijajući da razmišlja o nečemu drugom.

Larabi umorno odmahnu glavom.

– Dobićeš tvoj novac i dobićeš i do-datak od pedeset dolara, ali ne dotle dok Holidej ne bude mrtav. Važi?

Vins Hauard je i dalje izgledao sum-njičav.

– Ja ću to učiniti, gazda – javi se Lord, pljesnuvši se po futrolji s revol-verom. – Biće mi zadovoljstvo.

– Ne mešaj se ti u to – zarežao je Hauard i okrenuo se rančeru: – U redu, ali neka bude sedamdeset pet.

– Ne pokušavaj da se cenjkaš sa mnom, kukavi... – Larabi zastade u pola reči i slegnu ramenima. – U redu, vredi toliko da se otarasim Holideja.

– Onda je Kojlov ranč tvoj, Pajk – re-če Griffin.

Rančer klimnu glavom, ali je još o nečemu razmišljao.

– Lorde, i ti možeš da zaradiš nešto novca. Jesi li zainteresovan?

– Naravno. Šta treba da radim?

– Sačekaj malo. Kole, reci jednom čoveku da odjaše u grad i da odnese jednu poruku Rajliju Volsu. – Larabi se odjednom široko osmehnu. – Do da-vola, ovo mora uspeti.

IX

– Dolazi neki konjanik – rekao je Džud Ovens, stavljajući teško burence s ekserima i namotaje bodljikave žice pred štalu na Kojlovom ranču.

Holidej se okrenuo i ugledao oblačić prašine na putu iz grada. Kern i Dej-brajt su izišli iz štale i zastali. Dejbrajt stavi dlan iznad očiju.

– Liči mi na šerifa – reče.

Holidej žmirnu i prepozna Rajlija Volsa. Kada je ovaj prišao kući, Karoli-na iziđe na trem. – Da vidimo šta ima da kaže – rekla je, silazeći s verande. Dok pođe s Karolinom do koralu gde su sačekali Volsa.

Šerif sjaha i dodirnu obod šešira, pozdravivši udovicu.

– Drago mi je što vidim da imate rad-nike, gospođo Kojl – reče. – Nadam se da ćete uspeti da se sredite.

– Hvala, šerife. Mogu li nešto učini-ti za vas?

– Ne, madam Došao sam da razgova-ram s Holidejem.

– Ovde sam, šerife. U čemu je stvar – javi se Dok.

Šerif ga kratko odmeri:

– Vi umete da izravnavate račune, zar ne?

– Da, računi su moja specijalnost.

– Znam. Od kako ste došli smakli ste trojicu, izvrgnuli ruglu jednog ugled-nog rančera i učinili dosta drugih stva-ri. A naterali ste i gradskog trgovca da gospođi Kojl da kredit iako on to nije hteo.

– Šerife... – zausti Karolina.

Vols je prekide pokretom ruke:

– Sve je u redu, madam, ako ste vi od toga imali koristi nemam ništa pro-tiv. Nikada nisam ni želeo da propad-nete.

– To smo videli po vašim postupci-ma – primeti Dok oporo.

Vols je zažmirio i Karolina je pogle-dom dala znak zapadnjaku da učuti.

– Zbog čega ste želeli da me vidite? – obrati se Dok šerifu. – Znate, ja sam u velikom poslu.

– U redu. Dojahao sam da vam kažem kako je dosta gužvi i razmirica. I neću da...

– Nije moja krivica – prekide ga Dok.

– Nije važno čija je krivica. To se mora prekinuti.

– Jeste li to rekli i Larabiju?

Vols se zbunjeno premesti s noge na nogu.

– Pustite sada Larabija! Ja govorim vama. Poslali ste poruku Vinsu Hauardu da ćete ga potražiti...

Karolina se naglo okrete ka Doku:

– To mi niste rekli.

On sleže ramenima:

– Nisam mislio da je važno. Jeste, nameravam da potražim Hauarda kada za to dođe vreme. Poručio sam mu to kako bih ga držao u strahu.

– To vam je uspelo – reče šerif. – Vins se uplašio i zbrisao. Svratio je do mene da vidi hoću li ga otpratiti do granice ove pokrajine. Ja sam mu rekao da ću učiniti nešto bolje: dojaću ovamo i držati vas na oku dok on ne izmakne.

Holidej škrgutnu zubima:

– Ja sam, kao što ste rekli, čovek koji voli da izravna dugove!

– Maločas sam vam rekao – odvrati oštro Vols – kako hoću da se sukob između vas i Larabija okonča.

– Recite to Larabiju.

– On to zna.

Zapadnjak se prezrivo osmehnu:

– Vi ste mu to rekli? Ma hajdete! Čim on pucne prstom vi skaćete, Volse.

Šerif stisnu usne:

– Ne brinite za mene, Holideje! Držite se samo onoga što sam vam rekao. Nema više sukoba. To mislim ozbiljno.

Klimnuo je glavom Karolini i opet se vinuo u sedlo. Kada je pokrenuo konja, zastao je i pogledao zapadnjaka.

– Pre nekoliko godina pozeleo sam da se skrasim i zasnujem dom – rekao je tiho. – Oženio sam finu ženu. Ali ona se razbolela i trebalo je da bude operisana, što je značilo da mora da otputuje u Boston. Ja nisam imao novca i neki ljudi su mi ga dali pod uslovom da jedne noći zatvorim oči pred onim što se događa. Ja sam to i učinio. Moja žena je ipak umrla. Ali ti ljudi su me posle toga imali u rukama i oni su to znali. Mada, nije me briga za to! Bez nje, život mi ne znači ništa.

Poterao je konja. Holidej doviknu za njim:

– Nije čudo što uvek izgledate umorni! Kladim se da slabo spavate.

– Vi ste surov čovek, mister Holidej – reče mu Karolina.

Holidej ostade pribran. Nijedna crta na licu nije mu se pomerila.

– Čini vam se. On mora ponovo postati čovek, a da bi to postao, nešto ga mora bolno žacnuti – odgovorio je i pošao prema koralu. – Hoćete li spakovati malo hrane u moje bisage?

Mlada žena kriknu i dah joj zastade:

– Nećete valjda poći za Vinsom Hauardom? Zar niste čuli šta je šerif rekao?

Holidej ne odgovori. Provukao se kroz ogradu i pošao prema svom konju.

Odmahujući glavom u neverici, Karolina se okrenula i vratila u brvnaru.

*

Iako mu je bekstvo izgledalo kao jedini izlaz, prihvatio je Larabijev plan,

jer mu se činilo da bi mogao da uspe, a time bi Holideja definitivno skinuo s vrata. Zato je Vins Hauard prišao njegovom izvođenju.

Zaustavio se na jednom visokom grebenu i pogledao nazad prema liniji brežuljaka koje je prešao bežeći prema planinama. Pogledao je u nebo. Sunce se brzo spuštalo ka horizontu.

Holidej je trebalo da se pokaže negde na putu kojim je došao, ako je uopšte za njim. Izvadio je iz bisaga durbin, sjahao i odveo konja u žbunje i tamo ga vezao. Popeo se na jednu visoku stenu, legao potrbuške i durbinom osmotrio put. Nije bilo ni znaka od nekog konjanika. Ni oblačka prašine koji bi javljao nečiji dolazak. Spustio je polako durbin. Do vraga, pomislio je, bilo bi dobro ako se Holidej ne bi uopšte pojavio. Ali to je bilo nemoguće i on je to znao. Holidej je morao biti negde u potrazi za njim. Vins je u salunu govorio dovoljno glasno da bi ga svi prisutni mogli čuti. A rekao je pritom kako će preći preko planina i odjezditi za Teksas. Prema tome, Holideju nije bilo teško saznati kojim putem je pošao. Vins se trudio da ostavi utisak kako beži iz straha, ali je, prikrivajući bajagi trag, ostavio dovoljno znakova da ga dobar tragač može pratiti.

Ipak bi se bolje osećao da je ugledao zapadnjaka. Okrenuo je durbin prema padinama najbliže skupine brežuljaka, ali tamo nije ugledao nikakvo kretanje. Sunce je zašlo iza vrhova planina, padao je sumrak i Vins se počeo osvrćati, tražeći pogodno mesto da se ulogori. Ali znao je da te noći neće mnogo spatovati.

*

Nasuprot blesku zalazećeg sunca zapadnjak je ugledao bleđi oblačić prašine koji se dizao lagano iznad linije brda pred njim. Oblačić je bio jedva primetan i pri drugom uglu svetlosti Dok ga ne bi ni primetio.

Holidej nije bio budala. Naslućivao je da mu se sprema zaseda i da će ga Vins Hauard negde sačekati. Verovatno će izabrati neko pogodno mesto i neće čekati da se previše udalji od ranča „Dajamond B.“ To je objašnjavalo zašto taj bandit nije pobegao onako brzo kao što je Holidej očekivao. Primitivši oblačak prašine, Dok je zaključio kako ima dve mogućnosti na izbor. Mogao je zanočiti i rano ujutro poći banditovim tragom, a mogao je nastaviti još večeras potragu i možda naići na Hauardov logor. Računao je da će ovaj spremiti sebi makar kafu, ako se i ne odluči da pripremi celu večeru.

Odlučivši se za ovo drugo, poterao je konja prema sve tamnijim padinama. Pokušaće da nabasa na Hauardov logor. Penjanje ka vrhu bilo je dugo i teško i kada se potpuno smračilo morao je da sjaše i povede konja. Zadihan, konačno je stigao do vrha grebena i tu zastao da se odmori, osluškujući dahtanje svog Miga koji je pognute glave stajao kraj njega. Obrisavši znoj s lica, provukao se puzeći do ruba i pogledao niz padinu i dalje sve do sledećeg uspona.

Nije video ništa sem tame. Pomislio je da je možda pogrešio. Možda oblačić prašine nije došao iza ovog prevoja, nego iza sledećeg. Ako je želeo da to utvrdi, morao se spustiti niz padinu i

popeti se uz onu drugu u potpunom mraku. Pogledao je nebo na istoku i osmehnulo se. Noćas će mesec izići rano i to ga je navelo da se odluči. Pojahao je konja i oprezno krenuo niz obronak.

Kada je stigao na vrh drugog grebena bila je već uveliko prošla ponoć i bilo je malo nade da će u to vreme neko još održavati logorsku vatru. No računao je da će možda ujutru imati više sreće. Sjahavši, namestio se između dve stene, ogrnuvši se ćebetom. Brzo je zadremao, urezavši sebi u podsvest da mora da se probudi pre izlaska sunca.

Kada je otvorio oči nije znao koliko je spavao i šta ga je probudilo. Stegnuvši čvršće dršku kolta nategao je obarač. Još se na istoku nije ni sivala zora.

Namrštio se, ne mičući se s mesta. Njegov Mig je kopao nogom, što je značilo da ga je nešto uznemirilo. Niti je čuo niti video išta, ali mu je šesto čulo govorilo da je opasnost blizu. Možda puma? Udahnuo je snažno, ali nije osetio miris zveri.

Onda je čuo nepogrešivo razgovetan zvuk zapinjanja obarača puške. Odbacivši ćebe, bacio se u stranu, pucajući. Kao odgovor grmnulo je prasak skraćene dvocevke i kiša olovnih kuglica izrešetala je ćebe i obližnje stene. Holidej ispali još jedan hitac u pravcu bleska puške, a onda se baci iza stene u trenutku kada ga je potražio snop kuglica iz druge cevi puške.

Otkotrljao se dalje i najzad zaustavio, kleknuvši. Čuo je kako se dvocevka otvara i kako prazne čaure padaju na tle. Nije nikoga video, ali je opalio

u pravcu zvuka. Učinilo mu se da je neko zastenjao, ali odmah zatim se začulo metalno škljocanje zatvaranja cevi. Bacio se na tle kad je dvocevka ponovo grmnula i kiša olova poletela iznad njegove glave.

Kliznuo je niz padinu, ne uspevajući da se zadrži, iako je znao da će buka pri kotrljanju otkriti njegov položaj ubici iz zasede. Onda se konačno zaustavio, udarivši o jednu stenu. Digao je pogled i pri svetlosti zvezda opazio jednu siluetu. Ubica je stajao na steni i dvocevkom ciljao na njega. Zapadnjakov kolt grmnula. Istog trenutka noć obasja blesak iz cevi dvocevke. Dok je očekivao da oseti bolni udar tanadi u telo, a onda je shvatio: plameni jezičak iz dvocevke sevnulo je prema nebu. Dok je punio revolver, on začu kako je ubica, stenjući u samrtnom ropcu, pao iza stene.

Holidej se ipak nije pomakao. Napregnuto je osluškivao.

Njegov konj je još uvek rzao i povremeno kopao kopitom zemlju. Ljut na životinju, dok je pokušao da eliminiše te šumove i čuje one druge, opasnije, kao što je češanje odeće o stenu ili šum pri izvlačenju revolvera iz futrole.

Ali nije čuo ništa sem sopstvenog disanja.

Ipak nije hteo da rizikuje. Zgrčio se u zaklonu i sa zapetim revolverom, drhteći od jutarnje hladnoće, čekao da se na istoku zabeli zora. Tada je, obilazeći oko stene, oprezno pošao ka mestu gde je nazreo da je palo telo napadača iz zasede.

Mrtvac je ležao licem okrenut zemlji. Jedna ruka bila mu je neprirodno savijena, a glava zavučena između dva ka-

mena. Dvocevka je ležala nekoliko metara dalje, a revolver, ispao iz futrole bio je zariven u mekanu zemlju. Holidej sačeka izvesno vreme, a onda mu priđe i okrenu ga na leđa. Iznenaden, ustanovio je da napadač nije bio Vins Hauard nego Lord.

U istom trenutku s obronaka planu puška i on se zatetura od udara kuršuma u bok grudnog koša. Padajući sa stene na kojoj je stajao, začuo je još dva hica i zvižduk kuršuma koji su proleтели pored njega. Pri padu udario je glavom i njegov kolt je planuo, ali bez određenog cilja. Kroz izmaglicu nesvestice čuo je topot čizama i shvatio je da je upao u klopku.

Holidej s mukom dohvati revolver, koji mu je u padu bio ispao iz ruke i stisnuvši zube da bi zatomio bol, zapeo obarač. Čuo je kako se Hauard privlači sve bliže i najzad ga je ugledao na vrhu obronka, jasno ocrtanog pri bledilu zore. Hauard je pobedonosno prineo kundak vinčesterke ramenu. Holidej prikupi snagu i bukvalno skoči u stranu. Puška je planula i kuršum se zario u stenu na mestu gde je Dok dotle stajao. Hauard opsova i brzo ubaci novi metak u cev.

Zgrčen od bola, zapadnjak diže kolt s obe ruke i ispali dva brza hica. Glava Vinsa Hauarda trгла se unazad, jer ga je prvi metak pogodio usred lica i razneo mu lobanju. Drugi mu se zario u grudi, ali je bio izlišan. Hauard je već bio mrtav.

Dok oseti kako se svet oko njega vrti u kovitlacu. Skljokao se, nemoćan da spreči pad. Učinilo mu se da je zaječao, tonući u mračni bezdan.

X

Kada je izronio iz duboke nesvestice osetio je jaku toplotu na licu. Otvorio je oči i odmah refleksno zažmurio jer je zurio direktno u sunce iznad sebe. Pokušao je da se pokrene ali ga je prostrelio strahoviti bol i njegovi izubijani mišići podsetili su ga šta se desilo.

Trebalo mu je mnogo vremena da prikupi dovoljno snage kako bi se okrenuo na zdravu stranu, odigao košulju i pregledao ranu. Video je duboku posekotinu na čijem se dnu belelo rebro. Krv mu je pulsirajući curila iz rane i pitao se da li će ovo preživeti. Jedna strana pantalona bila mu je natopljena krvlju, a i tle pod njim bilo je tamno od krvi. Koliko, zaboga, čovek ima krvi u sebi?

Znao je da brzo gubi snagu i ako ne zaustavi krvarenje umreće na ovom grebenu s dvojicom mrtvaca pokraj sebe.

Uspeo je da zavuče ruku u džep pantalona i izvuče perorez. Uhvatio je deo oštrice peroreza, koji je virio, zubima i posle mnogo napora uspeo da ga otvori. Onda je počeo seći rukav košulje blizu ramena. Ponovio je to i s drugim rukavom, a onda se odmarao, boreći se s vrtoglavicom. Od rukava je zatim napravio jastučice, stavio ih na ranu, zatim izvukao remen i omotao ga sebi oko grudi, pa zategao. Kada je metalni jezičak kliznuo u zadnju rupu na remenu, zapadnjak se ponovo onesvestio.

Otvorio je ponovo oči tek u kasno popodne. Tamne siluete kružile su na nebu i on je znao da su to ptice grabljivice. Napipao je revolver pokraj sebe,

ali je bio suviše slab da ga podigne i opali kako bi rasterao ptice. Stegao je perorez u ruci s mutnom idejom da ga on može zaštititi.

Počeo je da drhti i shvatio je da ima groznicu, ali je još uvek mogao da razmišlja. Kada misli počnu da mu blude to će biti znak da je smrt blizu. Onda oseti na grudima neku težinu, senka mu zakloni sunce i kričanje lešinara probi mu bubne opne, a njegove kandže zarile su mu se u meso. Instinktivno je zamahnuo rukom, nesvestan da u njoj još drži perorez. Oštrica rezu pticu po izduženom vratu, krv linu i ranjena ptica poleti, uplašeno krešteći.

U tom trenutku grmnuo je pucanj i vazduh se zatalasa od lepeta mnogih krila. Dok klonu, zahvalan što je našao dovoljno snage da opali iz revolvera. Ali, u desnoj ruci još je uvek držao perorez, a levom je pritiskao grubo načinjen zavoj na rani. Šta to znači? Zbunio se. Haluciniram ili ja ili je pucanj zaista odjeknuo?

Ponovo mu je senka zaklonila sunce. Zastenjao je i stisnuo nož u ruci. Ptice se vraćaju, pomisli.

Ali grešio je. Sunce mu nisu zaklonile ptice nego čovek. Osetio je vodu na usnama i pohlepno je počeo piti.

– Polako, momče, polako. Samo pomalo. Biće ti dobro...

Holidej se odjednom sasvim osvesti. Čovek koji mu je pritekao u pomoć bio je šerif Rajli Vols.

*

Logorska vatra je pucketala, a njena toplota odbijala se od kamenja koje je Vols poređao oko nje. Šerif stavi nešto

hrane u limeni tanjir i pruži ga zapadnjaku, koji je sedeo oslonjen o stenu. Rana mu je sada bila dobro previjena i on se osećao mnogo bolje, mada je još uvek bio slab. Nije bio gladan, ali je prisilio sebe da nešto pojede. Želeo je, u stvari, još jedno lonče tople kafe. Rajli Vols je seo na kamen kraj vatre i počeo da jede iz pocrnelog tiganja.

– Zašto se petljate sa mnom? – upita Dok konačno.

Šerif je zagrizao komad suvog mesa pre nego što je odgovorio:

– Vi imate prokleta efikasan način da čoveka bocnete, Holideje. Kada sam juče otišao s imanja Kojlovih bio sam besan, skoro toliko besan da sam hteo da se vratim i da vas izazovem na obračun. Bio sam ljutili i sve vreme puta i u toku noći. Ali onda sam usnio Evu, moju ženu, prvi put posle dugo vremena. U snu me je gledala s negodovanjem. Mislim da je to bilo ono što mi je trebalo. Vaše bockanje, ono o Tumbstonu i o Larabijevom žapcu je to izazvalo.

– Rekao sam vam istinu – izusti Dok tiho.

– Dovraga, vi nikad ne odustajete?

Holidej se malaksalo osmehnu.

– Pa dobro – nastavi šerif. – Sada možete prestati, jer sam odlučio da ću od danas opet biti onaj čovek koga je Eva poznavala. Vi ste i pokazali koliko sam duboko pao u ponor. Shvatio sam da ceo grad živi u strahu od Larabija, jer sam ja to dozvolio. Znao sam da je moja krivica što ste uleteli u zasedu i zato sam ovde. Ali kada sam video lešinare, mislio sam da sam zakasnio s povratkom ka ljudskom dostojanstvu. No, imali ste sreće.

– Vi ste toj sreći pripomogli – Holidej dodirnu zavoj.

Vols odmahnu rukom:

– Čvrsti ste, to je bitno. Većina ljudi bi umrla s takvom neprevijenom ranom.

– A šta ćemo s Larabijem? – upita Dok. – Pitaće se zašto se Hauard i Lord ne vraćaju.

– Da, ali mislim da neće početi da brine pre sutra u podne.

– A u međuvremenu...?

Šerif srknu kafu. – U međuvremenu treba da se počistimo odavde. Kuća udovice Kojl je najbliža, jer ne verujem da biste izdržali put do grada. Mudro bi bilo jahati noću.

Holidej klimnu glavom. Znao je da mu predstoji možda najmučnije jahanje u životu.

*

Pajk Larabi se namrštiio na doručak koji mu je kuvar pripremio. Napolju je padala fina blaga kiša, koja će sigurno izbrisati tragove u brdima, a to je najviše brinulo rančera. Vrata su se otvorila i ušao je Kol Griffin, cedeći vodu s ogrtača.

– Konji su osedlani, Pajk. Ali nećemo naći mnogo tragova. Trebalo je da sačekamo bar do podne.

Rančer ispi kafu, ustade, uze šešir i kišni ogrtač.

– Idemo odmah – reče. – Jedan kauboj je juče primetio ptice grabljivice iznad grebena.

Pred kućom, u dvorištu, čekala ih je grupa kauboja, takođe u kišnim ogrtačima. Gazda se vinu u sedlo i mahnu im rukom da pođu za njim. Uputili su

se ka maglovitim obrisima planina. Kada su bili na granici ranča „Dajamond B.“ i ranča Kojlovih, tamo gde je Holidej bio napadnut, Griffin pritera svog konja kraj Larabijevog i pokaza rukom:

– Pajk! Pajk!

Kroz rominjavu kišu, preko grebena koji je skrivao brvnaru Kojlovih, jahala su dva konjanika. Jedan od njih kao da je bio pognut u sedlu, a njegovog konja vodio je za uzde prvi konjanik. Trenutak kasnije zašli su iza prevoja.

– Ko je to bio? – upita rančer vrlo tiho.

– Ne znam – odvrati Griffin – ali Hauard i Lord sigurno nisu. Onaj drugi izgleda kao da se jedva drži. Pajk... ne misliš valjda da je Holidej uspeo...

Rančerovo lice bilo je hladno kao stena. Voda mu je curila s oboda šešira, ali on to kao da nije primećivao. – Hajde da vidimo – rekao je, poteravši konja.

Kauboji iza njega zgleđaše se u nedoumici, ali se Griffin izdra na njih:

– Čuli ste šta je mister Larabi rekao! Napred!

– Ali za udovicu radi Džesi Kern, Kole – usprotivio se jedan. – On će nas oduvati iz sedla kuršumima.

U nadzornikovoj ruci pojavi se revolver:

– A ja ću vas oduvati ako ne krenete!

Kauboji neodlučno krenuše za Larabijem.

*

Rekavši Ovensu i Dejbrajtu da ranjenom zapadnjaku pomognu da sjaše i unese ga u kuću, Karolina stavi vodu na vatru i pođe da uzme jod i zavojce.

Za to vreme na pola uha je slušala objašnjenje Rajlija Volsa šta se zapravo odigralo.

– Drago mi je što ste okrenuli list, šerife – rekla je. – Neće nam škoditi malo reda i mira.

– Tako će od sada biti – potvrdi Vols. – Ali ostavimo sada to! Holideju je hitno potreban lekar!

Karolina se obrati Dejbrajtu:

– Vile, odjaši u Alamedu po doktora Klajna.

Kada je kauboj odjahao, Karolina i Owens se posvetiše zapadnjaku. U to se iz dvorišta začu dozivanje Džesi Kerna:

– Dolaze konjanici! Izgleda da ih predvodi Pajk Larabi!

Karolina je pokrila polusvesnog Holideja i pošla ka vratima. Srce joj je brže zakucalo kada je videla Larabiju i Grifina na čelu šestorice namrgođenih kauboj. Rančer mrko i iznenađeno pogleda šerifa:

– Šta ti ovde radiš?

Šerif primeti da Kern izviruje iza štale s puškom u ruci i da je Owens spreman na verandi. Zabacio je šešir na zatiljak i zakačio palac za opasač. – Doneo sam Doka Holideja – odgovori.

Larabi i Griffin se zgledaše. Rančer oprezno upita:

– Je li mrtav?

– Da ne bude malo mnogo, Pajk? – lukavo se osmehnu šerif. – Ne, nije mrtav. Izgubio je mnogo krvi, ali će za nedelju dana opet biti na nogama i zagorčavaće ti život.

– Ti kao da si zbog toga zadovoljan, Rajli.

– Jesam. Od sada će se stvari izmeniti, Pajk. – Kucnuo se prstom po zvez-

di. – Ja sam malo osramotio ovu značku, ali sada ću to popraviti. To znači da ti i tvoji ljudi nećete više moći da terate druge da igraju kako vi hoćete. Holidej je svima pokazao da nisi takva veličina kao što misliš.

Larabijev ogrtač odjednom poskoči i kroz tkaninu planu crvenkasti plamen, šireći miris nagorele gume. Vols razrogači oči kad ga je tane pogodilo i bacilo na zid brvnare. Ogrtač je poskočio još jednom kada je Larabi ispalio metak na Owensu, koji se mašio revolvera. Owens se zateturio, tresnuo na ogradu verande i stenjući prevrnuo se preko nje u dvorište.

Džesi Kern opali iza ugla štale i jedan kauboj naglavačke pade iz sedla. Ostali se raspršiše na sve strane, ne želeći da uzmu učešće u obračunu. Griffin opali dva hica i obori Kerna koji se dao u bekstvo. Za to vreme Larabi je sjahao i dotrčao do verande, pa Karolina pohita da sa zida skine pušku. Rančer jurnu unutra i jednim udarcem izbi ženi oružje iz ruku, a onda joj pilepi šamar nadlanicom. Karolina se sruši preko stola na stolicu.

S pobedonosnim osmehom rančer uperi još zadimljeni pištolj prema krevetu na kome je ležao Holidej. Zao izraz pojavi mu se na licu kad je nategao obarač.

Odjek dva hica prolomio se brvnarom i cebe na Holideju je poskočilo. Larabi se trže, pa s nevericom pogleda crvene mrlje koje su mu se rascvetale na prsima. Borio se da ostane na nogama i ispalio još jedan hitac na zapadnjaka.

Dok opali još jedan hitac i Karolina pokri užasnuto lice rukama kad je sko-

ro obezglavljeno telo proletelo kroz vrata i srušilo se na verandu.

Zaprepašćen prizorom, Kol Griffin jurnu u brvnaru s revolverom u ruci. Ugledao je Karolinu koja se s mukom dizala s poda i zapadnjaka s desnom rukom opuštenom kraj ivice kreveta. Kol mu je ispaao na pod.

Nadzornik se trijumfalno nasmeja i podiže revolver:

– Zbogom protuvo! – reče i istog trenutka bi odbačen napred udarcem teškog kuršuma u leđa. Srušio se kao bezoblična masa pred Karolinine noge i ona instinktivno gurnu nogom njegov revolver dalje od dohvata njegovih zgrčenih prstiju. Onda vide kako je Rajli Vols ustao, držeći s obe ruke revolver, dok mu je iz usta curila krv. Šerif zakoluta očima i pade na tle.

Onda je ugledala Ovensa koji joj je davao znake da je s njim sve u redu, a zatim pohitala postelji i uzevši Dokuvu klonulu ruku u svoju promucala:

– Oh, Džone! Sve je konačno gotovo.

– U pravi čas – prošaputa on. – Kako je Vols?

– Pogođen je u grudi. Učiniću za nje-ga sve što mogu dok ne dođe doktor. Mislim da će... preživeti.

– Hvala bogu! Biće opet dobar šerif kao nekada.

Karolina ga udobnije namesti na postelji. – Ostaćete ovde neko vreme – reče. – Sada više nema nikoga protiv koga bi trebalo da se borite.

Dok se osmehnu. Karolina nije znala da mu je predstojala još jedna teška, verovatno beznadežna borba: borba sa samim sobom. Moraće da uloži mnogo napora ako hoće da prema njoj ostane ravnodušan... jer oličenju ženstvenosti koje je ona predstavljala teško je bilo odoljeti.

Još uvek bleđa, Karolina mu navuče pokrivač do ramena. A onda, nagnuvši se, prinela je lice sasvim blizu njegovom i pogledi im se sretoše. Odjednom, bez vidljivog razloga, sagnula se još više i poljubila ga u usta.

– Sada požuri da ozdraviš – rekla je.

– Čeka te ozbiljan i važan posao.

Holidej se osmehnu.

– Neće mi, veruj, biti nimalo neprijatan.

KRAJ

MARKETPRINT

žena

NOVOG MILENIJUMA

žena[®]
NOVOG MILENIJUMA

VAŠA LEPOTA
DA LI UMETE DA OSTVARITE
SVOJ LETNJI IMIDŽ

DIJETE
OBUZDAJTE

SAVETNIK
RODITELJE
PRIPREMITE DAKA-PRVAKA

LEKOVITE
BILJKE

SVE ONO ŠTO NISTE ZNALE
O VINOVOJ

LETNJA KUĆNJA
DEŠET LEDENI
FANTASTICNI

BOLJI PAPIR!
BOGATIJI SADRŽAJ!

KVALITETNIJA
ŠTAMPA!
ZANIMLJIVIJE TEME!

ISTA CENA!

NA SVIM
KIOSCIMA

ASTROLOGIJA
ZDRAVSTVENI
HOROSKOP

MARKET

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00328

